

SKONSOLIDOWANY RAPORT OKRESOWY
GRUPY KAPITAŁOWEJ
GRUPA AZOTY ZAKŁADY AZOTOWE „PUŁAWY” SPÓŁKA AKCYJNA
za III kwartał 2018 roku

SPIS TREŚCI

1.	Wybrane skonsolidowane dane finansowe	5
2.	Wybrane jednostkowe dane finansowe	6
SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ GRUPA AZOTY ZAKŁADY AZOTOWE „PUŁAWY” SPÓŁKA AKCYJNA za okres 3 i 9 miesięcy kończący się 30 września 2018 roku		7
3.	Informacje ogólne.....	8
4.	Skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	9
5.	Skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	11
6.	Skrócone skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	12
7.	Skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym.....	13
<i>Dodatkowe informacje i objaśnienia .....</i>		<i>14</i>
8.	Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.....	14
8.1.	Opis Grupy Kapitałowej	14
8.2.	Kapitał i akcjonariat Jednostki Dominującej	15
8.3.	Podmioty objęte konsolidacją oraz wycenione metodą praw własności	16
8.4.	Przedmiot działalności podmiotów Grupy	16
9.	Skład Zarządu Jednostki Dominującej	17
10.	Skład Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej	18
11.	Zatwierdzenie śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	18
12.	Zasady sporządzenia skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	18
13.	Zmiany stosowanych zasad rachunkowości.....	19
14.	Zmiany w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej i interpretacjach	26
15.	Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach.....	26
15.1.	Istotność informacji	26
15.2.	Profesjonalny osąd.....	26
15.3.	Niepewność szacunków	26
16.	Zasady rachunkowości	27
17.	Informacje dotyczące segmentów operacyjnych	28
18.	Przychody i koszty.....	33
18.1.	Przychody ze sprzedaży.....	33
18.2.	Koszty według rodzaju	34
18.3.	Pozostałe przychody i koszty operacyjne.....	35
18.4.	Przychody i koszty finansowe.....	36
19.	Podatek dochodowy	36
20.	Objaśnienia do wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej.....	38
21.	Odpisy aktualizujące wartość aktywów.....	39
22.	Rezerwy.....	40
22.1.	Rezerwy związane z ochroną środowiska	41
22.2.	Rezerwy na sprawy sądowe, kary, grzywny i odszkodowania	41
22.3.	Inne rezerwy	41
23.	Pozycje warunkowe i pozostałe pozycje pozabilansowe.....	42
24.	Zobowiązania inwestycyjne	44
25.	Instrumenty finansowe	44
26.	Informacje o transakcjach z podmiotami powiązаныmi	45

27. Informacje dotyczące cykliczności, sezonowości działalności Grupy Kapitałowej.....	48
28. Informacje dotyczące emisji, wykupu i spłaty nieudziałowych i kapitałowych papierów wartościowych	48
29. Informacje dotyczące wypłaconej/zadeklarowanej dywidendy	48
30. Objasnienia do skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych.....	49
31. Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego, dodatkowe informacje.....	50
SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY AZOTY ZAKŁADY AZOTOWE „PUŁAWY” SPÓŁKA AKCYJNA za okres 3 i 9 miesięcy kończący się 30 września 2018 roku.....	
32. Informacje ogólne.....	52
33. Skrócone jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów	53
34. Skrócone jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej	54
35. Skrócone jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych	55
36. Skrócone jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym.....	56
<i>Dodatkowe informacje i objaśnienia .....</i>	
37. Zatwierdzenie skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego	57
38. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości.....	57
39. Zasady rachunkowości	64
40. Objasnienia do wybranych pozycji jednostkowego sprawozdania z sytuacji finansowej.....	65
41. Odpisy aktualizujące wartość aktywów.....	66
42. Rezerwy.....	67
43. Zobowiązania inwestycyjne	68
44. Instrumenty finansowe	69
45. Informacje o transakcjach z podmiotami powiązаныmi	69
46. Objasnienia do jednostkowego sprawozdania z przepływów pieniężnych.....	71
47. Informacje dotyczące wypłaconej/zadeklarowanej dywidendy	73
48. Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego, dodatkowe informacje.....	73
POZOSTAŁE INFORMACJE DOTYCZĄCE WYNIKÓW GRUPY KAPITAŁOWEJ GRUPA AZOTY ZAKŁADY AZOTOWE „PUŁAWY” SPÓŁKA AKCYJNA za okres 3 i 9 miesięcy kończący się 30 września 2018 roku.....	
49. Wyniki Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.	75
50. Komentarz makroekonomiczny.....	79
51. Kurs walutowy.....	80
52. Stopy procentowe.....	80
56. Produkcja.....	81
57. Inwestycje	82
58. Rynek surowców strategicznych	85
59. Komentarz segmentowy	91
59.1. Segment Agro.....	92
59.2. Segment Chemia.....	101
59.3. Segment Energetyka	109
59.4. Segment Pozostała Działalność	110
60. Stanowisko Zarządu Grupy Azoty Zakłady Azotowe “Puławy” S.A. odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników	111
61. Informacje o postępowaniach toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji	111
62. Informacja o udzielonych przez Grupę Kapitałową poręczeniach kredytów lub udzielonych gwarancjach	112

63. Inne informacje, które zdaniem Zarządu Jednostki Dominującej są istotne dla oceny sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian oraz informacje istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań	113
63.1. Sytuacja finansowa	113
63.2. Lokowanie wolnych środków	114
63.3. Umowy ubezpieczeniowe	114
63.4. Umowy kredytowe i pożyczki	115
63.5. Wyniki Jednostki Dominującej osiągnięte na transakcjach zabezpieczających	117
63.6. Akredytywy	117
63.7. Środki unijne i inne fundusze pomocowe	117
63.8. Umowy znaczące.....	118
63.9. Polityka personalna i wynagrodzeń.....	118
63.10. Pozostałe informacje.....	118
64. Czynniki i zdarzenia, które będą miały wpływ na osiągnięte przez Grupę Kapitałową wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału	119

1. Wybrane skonsolidowane dane finansowe

Wyszczególnienie	w tys. PLN		w tys. EUR	
	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
Przychody ze sprzedaży	2 598 005	2 589 105	610 792	608 257
Zysk/(strata) brutto ze sprzedaży	407 916	612 377	95 901	143 865
Zysk/(strata) brutto z działalności kontynuowanej	63 482	233 520	14 925	54 861
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej	54 712	193 533	12 863	45 467
Zysk/(strata) netto za okres	54 712	193 533	12 863	45 467
Całkowity dochód za okres	55 376	191 674	13 019	45 030
Zysk/(strata) netto przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej	55 858	194 873	13 132	45 781
Całkowity dochód przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej	56 517	193 014	13 287	45 345
Ilość akcji (w szt.)	19 115 000	19 115 000	19 115 000	19 115 000
Zysk/(strata) netto na jedną akcję zwykłą (w PLN/EUR)	2,92	10,19	0,68	2,39
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	218 770	258 896	51 433	60 821
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(98 128)	10 535	(23 070)	2 475
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(75 351)	(156 508)	(17 715)	(36 767)
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	45 291	112 923	10 648	26 529
	30.09.2018	31.12.2017	30.09.2018	31.12.2017
Aktywa trwałe	2 698 395	2 546 312	631 735	610 495
Aktywa obrotowe	1 544 352	1 712 133	361 557	410 495
Aktywa razem	4 242 747	4 258 445	993 292	1 020 990
Zobowiązania długoterminowe	292 822	266 110	68 554	63 802
Zobowiązania krótkoterminowe	789 395	798 701	184 809	191 494
Kapitał własny	3 160 530	3 193 634	739 929	765 694

Do przeliczenia danych w pozycjach dotyczących:

- sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych przyjęto średni kurs Euro, obliczony jako średnia arytmetyczna kursów ustalonych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca w raportowanym okresie, tj.:

za okres od 1 stycznia 2018r. do 30 września 2018r. 4,2535
za okres od 1 stycznia 2017r. do 30 września 2017r. 4,2566

- sprawozdania z sytuacji finansowej przyjęto średni kurs Euro ustalony przez NBP na odpowiedni dzień bilansowy, tj.:

30 września 2018r. 4,2714
31 grudnia 2017r. 4,1709

2. Wybrane jednostkowe dane finansowe

Wyszczególnienie	w tys. PLN		w tys. EUR	
	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
Przychody ze sprzedaży	2 251 717	2 271 136	529 380	533 556
Zysk/(strata) brutto ze sprzedaży	362 608	573 217	85 249	134 665
Zysk/(strata) brutto z działalności kontynuowanej	76 204	250 694	17 916	58 895
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej	65 367	212 474	15 368	49 916
Zysk/(strata) netto za okres	65 367	212 474	15 368	49 916
Całkowity dochód za okres	65 959	210 557	15 507	49 466
Ilość akcji (w szt.)	19 115 000	19 115 000	19 115 000	19 115 000
Zysk/(strata) netto na jedną akcję zwykłą (w PLN/EUR)	3,42	11,12	0,80	2,61
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	241 412	302 330	56 756	71 026
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(130 790)	(5 237)	(30 749)	(1 230)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(86 818)	(165 257)	(20 411)	(38 824)
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	23 804	131 836	5 596	30 972

	30.09.2018	31.12.2017	30.09.2018	31.12.2017
Aktywa trwałe	2 806 774	2 614 752	657 110	626 904
Aktywa obrotowe	1 259 492	1 488 132	294 866	356 789
Aktywa razem	4 066 266	4 102 884	951 976	983 693
Zobowiązania długoterminowe	257 473	229 322	60 279	54 981
Zobowiązania krótkoterminowe	659 946	705 209	154 504	169 078
Kapitał własny	3 148 847	3 168 353	737 193	759 634

Do przeliczenia danych w pozycjach dotyczących:

- sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych przyjęto średni kurs Euro, obliczony jako średnia arytmetyczna kursów ustalonych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca w raportowanym okresie, tj.:

za okres od 1 stycznia 2018r. do 30 września 2018r.	4,2535
za okres od 1 stycznia 2017r. do 30 września 2017r.	4,2566

- sprawozdania z sytuacji finansowej przyjęto średni kurs Euro ustalony przez NBP na odpowiedni dzień bilansowy, tj.:

30 września 2018r.	4,2714
31 grudnia 2017r.	4,1709

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
GRUPY KAPITAŁOWEJ
GRUPA AZOTY ZAKŁADY AZOTOWE „PUŁAWY” SPÓŁKA AKCYJNA
za okres 3 i 9 miesięcy kończący się 30 września 2018 roku

3. Informacje ogólne

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone za okres sprawozdawczy obejmujący 3 i 9 miesięcy, kończący się 30 września 2018 roku. Na skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe składają się:

- Skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów;
- Skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej;
- Skrócone skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych;
- Skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym;
- Dodatkowe informacje i objaśnienia.

Waluta funkcjonalna i prezentacji

Walutą funkcjonalną Grupy Kapitałowej i walutą prezentacji sprawozdania jest złoty polski. Wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach złotych.

Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z postanowieniami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa”, który został zatwierdzony przez Unię Europejską.

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe należy czytać łącznie ze zbadanym rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. przygotowanym zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską, za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2017 roku.

4. Skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

Wyszczególnienie	Nota	01.01.2018 - 30.09.2018	01.07.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017	01.07.2017 - 30.09.2017
Zyski i straty					
Działalność kontynuowana					
Przychody ze sprzedaży produktów	18.1	2 421 779	779 630	2 417 904	731 128
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	18.1	176 226	58 928	171 201	66 990
Przychody ze sprzedaży		2 598 005	838 558	2 589 105	798 118
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	18.2	(2 023 821)	(707 649)	(1 813 968)	(583 763)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	18.2	(166 268)	(56 596)	(162 760)	(62 883)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów, towarów i materiałów		(2 190 089)	(764 245)	(1 976 728)	(646 646)
Zysk/(strata) brutto ze sprzedaży		407 916	74 313	612 377	151 472
Koszty sprzedaży, w tym:	18.2	(198 452)	(65 801)	(208 342)	(63 698)
- oczekiwane straty kredytowe	18.2	(1 897)	571	(2 226)	725
Koszty ogólnego zarządu	18.2	(154 353)	(45 462)	(158 051)	(51 874)
Pozostałe przychody operacyjne	18.3	10 754	3 522	8 627	2 227
Pozostałe koszty operacyjne	18.3	(22 177)	(8 248)	(34 312)	(3 749)
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej		43 688	(41 676)	220 299	34 378
Przychody finansowe, w tym:	18.4	22 416	(827)	27 919	2 117
- odsetki	18.4	7 027	2 295	9 506	2 848
- odwrócenie oczekiwanych strat kredytowych	18.4	2 964	225	339	112
Koszty finansowe, w tym:	18.4	(4 354)	23	(15 825)	1 673
- oczekiwane straty kredytowe	18.4	(661)	(180)	(785)	(221)
Udział w wyniku finansowym jednostek wycenianych metodą praw własności		1 732	(223)	1 127	403
Zysk/(strata) brutto z działalności kontynuowanej		63 482	(42 703)	233 520	38 571
Podatek dochodowy	19	(8 770)	6 828	(39 987)	(8 944)
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej		54 712	(35 875)	193 533	29 627
Zysk/(strata) netto za okres		54 712	(35 875)	193 533	29 627
Inne całkowite dochody					
Pozycje, które w przyszłości nie mogą zostać przeklasyfikowane do zysków i strat					
Zyski/(straty) aktuarialne z tytułu programu określonych świadczeń		821	-	(2 295)	-
Podatek dochodowy dotyczący pozycji, które nie mogą być przeklasyfikowane do zysków i strat	19	(157)	-	436	-
Razem pozycje, które nie mogą zostać przeklasyfikowane do zysków i strat		664	-	(1 859)	-
Inne całkowite dochody netto		664	-	(1 859)	-
CAŁKOWITY DOCHÓD ZA OKRES		55 376	(35 875)	191 674	29 627

Wyszczególnienie	01.01.2018 - 30.09.2018	01.07.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017	01.07.2017 - 30.09.2017
Zysk/(strata) netto przypadający/a na:	54 712	(35 875)	193 533	29 627
akcjonariuszy Jednostki Dominującej	55 858	(35 810)	194 873	29 781
udziałowców niekontrolujących	(1 146)	(65)	(1 340)	(154)
Całkowity dochód przypadający na:	55 376	(35 875)	191 674	29 627
akcjonariuszy Jednostki Dominującej	56 517	(35 810)	193 014	29 781
udziałowców niekontrolujących	(1 141)	(65)	(1 340)	(154)
Ilość akcji w szt.	19 115 000	19 115 000	19 115 000	19 115 000
Zysk/(strata) netto w zł na jedną akcję przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej:				
– podstawowy za okres	2,92	(1,87)	10,19	1,56
– podstawowy za okres z zysku z działalności kontynuowanej	2,92	(1,87)	10,19	1,56
– rozwodniony za okres	2,92	(1,87)	10,19	1,56
– rozwodniony za okres z zysku z działalności kontynuowanej	2,92	(1,87)	10,19	1,56

5. Skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

Wyszczególnienie	Nota	30.09.2018	01.01.2018	31.12.2017
AKTYWA		<i>przekształcone*</i>		
Aktywa trwałe				
Rzeczowe aktywa trwałe	20	2 429 791	2 275 937	2 275 937
Prawo wieczystego użytkowania gruntu		72 536	73 371	73 371
Nieruchomości inwestycyjne		18 526	18 415	18 415
Wartości niematerialne		51 441	54 404	54 404
Wartość firmy		933	933	933
Udziały i akcje		12 235	1 064	1 064
Inwestycje wyceniane metodą praw własności		15 917	25 456	25 456
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe		89 606	93 687	93 687
Aktywa z tytułu podatku odroczonego		7 410	3 040	3 045
Aktywa trwałe razem		2 698 395	2 546 307	2 546 312
Aktywa obrotowe				
Zapasy	20	346 561	384 950	384 950
Prawa majątkowe	20	125 564	95 267	95 267
Pochodne instrumenty finansowe	25	615	1 049	1 049
Pozostałe aktywa finansowe	20	3 003	235 397	235 498
Należności z tytułu podatku dochodowego		32 693	13 060	13 060
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe		457 417	450 624	454 207
Należności z tytułu umów		124	988	933
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	30	578 375	526 886	527 169
Aktywa obrotowe razem		1 544 352	1 708 221	1 712 133
SUMA AKTYWÓW		4 242 747	4 254 528	4 258 445
PASYWA				
Kapitał własny				
Kapitał zakładowy		191 150	191 150	191 150
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej		237 650	237 650	237 650
Zyski zatrzymane		2 732 054	2 760 790	2 764 017
Kapitał przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej		3 160 854	3 189 590	3 192 817
Udziały niekontrolujące		(324)	817	817
Kapitał własny razem		3 160 530	3 190 407	3 193 634
Zobowiązania długoterminowe				
Pozostałe zobowiązania finansowe		2 425	2 241	2 241
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych		146 849	144 887	144 887
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	20	2 850	2 255	2 255
Rezerwy	22	7 031	6 145	6 145
Dotacje	20	53 988	37 553	37 553
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		79 679	72 273	73 029
Zobowiązania długoterminowe razem		292 822	265 354	266 110
Zobowiązania krótkoterminowe				
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	20	60 686	46 498	46 498
Pochodne instrumenty finansowe	25	-	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe		3 134	2 095	1 963
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych		18 792	21 034	21 034
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		1 641	861	861
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	20	689 053	718 812	718 903
Zobowiązania z tytułu umów		82	149	124
Rezerwy	22	11 016	5 473	5 473
Dotacje	20	4 991	3 845	3 845
Zobowiązania krótkoterminowe razem		789 395	798 767	798 701
Stan zobowiązań ogółem		1 082 217	1 064 121	1 064 811
SUMA PASYWÓW		4 242 747	4 254 528	4 258 445

* dane finansowe przekształcone zgodnie z informacją zawartą w nocie 13

6. Skrócone skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Wyszczególnienie	Nota	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
		<i>przekształcone*</i>	
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(strata) brutto		63 482	233 520
Korekty o pozycje:			
Udział w wyniku finansowym jednostek wycenianych metodą praw własności		(1 732)	(1 127)
Amortyzacja		157 881	144 671
Odsetki, dywidendy i różnice kursowe		(4 238)	(2 375)
(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej		7 614	23 678
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu należności	30	(27 939)	(133 084)
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu zapasów		38 389	(11 021)
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu praw majątkowych		(30 297)	30 936
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań	30	(7 315)	(21 665)
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu dotacji		17 581	12 628
Zwiększenie/(zmniejszenie) rezerw	30	6 865	(1 577)
(Zapłacony)/zwrócony podatek dochodowy	30	(2 098)	(6 444)
(Zysk)/strata z wyceny instrumentów pochodnych		434	(9 076)
Pozostałe		143	(168)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		218 770	258 896
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		255	826
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	30	(331 384)	(262 136)
Sprzedaż pozostałych aktywów finansowych		236 350	808 900
Nabycie pozostałych aktywów finansowych		(5 000)	(545 450)
Dywidendy i odsetki otrzymane		1 651	7 059
Spłata udzielonych pożyczek		-	1 336
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(98 128)	10 535
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(1 972)	(2 821)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów i pożyczek		32 522	19 352
Wydatki z tytułu spłaty kredytów i pożyczek		(18 334)	(7 026)
Dywidendy wypłacone		(85 253)	(164 023)
Odsetki zapłacone		(2 314)	(1 990)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		(75 351)	(156 508)
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		45 291	112 923
w tym różnice kursowe netto		6 178	(778)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		533 839	250 057
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	30	579 130	362 980

* dane finansowe przekształcone zgodnie z informacją zawartą w notcie 13

7. Skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Wyszczególnienie	Kapitał akcyjny	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Zyski zatrzymane	Kapitał własny przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	Kapitał własny przypadający na udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
Na dzień 1 stycznia 2017r.	191 150	237 650	2 671 940	3 100 740	2 381	3 103 121
Korekty błędów	-	-	-	-	-	-
Na dzień 1 stycznia 2017r.	191 150	237 650	2 671 940	3 100 740	2 381	3 103 121
łącznie całkowite dochody, w tym:	-	-	193 014	193 014	(1 340)	191 674
- wynik bieżącego okresu	-	-	194 873	194 873	(1 340)	193 533
- inne całkowite dochody	-	-	(1 859)	(1 859)	-	(1 859)
Transakcje z właścicielami, w tym:	-	-	(164 007)	(164 007)	(16)	(164 023)
- wypłata dywidendy	-	-	(164 007)	(164 007)	(16)	(164 023)
Na dzień 30 września 2017r.	191 150	237 650	2 700 947	3 129 747	1 025	3 130 772
Na dzień 1 stycznia 2017r.	191 150	237 650	2 671 940	3 100 740	2 381	3 103 121
Korekty błędów	-	-	-	-	-	-
Na dzień 1 stycznia 2017r.	191 150	237 650	2 671 940	3 100 740	2 381	3 103 121
łącznie całkowite dochody, w tym:	-	-	256 084	256 084	(1 548)	254 536
- wynik bieżącego okresu	-	-	259 762	259 762	(1 550)	258 212
- inne całkowite dochody	-	-	(3 678)	(3 678)	2	(3 676)
Transakcje z właścicielami, w tym:	-	-	(164 007)	(164 007)	(16)	(164 023)
- wypłata dywidendy	-	-	(164 007)	(164 007)	(16)	(164 023)
Na dzień 31 grudnia 2017r.	191 150	237 650	2 764 017	3 192 817	817	3 193 634
Na dzień 1 stycznia 2018r.	191 150	237 650	2 764 017	3 192 817	817	3 193 634
Inne zmiany - zastosowanie MSSF 15 i 9	-	-	(3 227)	(3 227)	-	(3 227)
Na dzień 1 stycznia 2018r.	191 150	237 650	2 760 790	3 189 590	817	3 190 407
łącznie całkowite dochody, w tym:	-	-	56 517	56 517	(1 141)	55 376
- wynik bieżącego okresu	-	-	55 858	55 858	(1 146)	54 712
- inne całkowite dochody	-	-	659	659	5	664
Transakcje z właścicielami, w tym:	-	-	(85 253)	(85 253)	-	(85 253)
- wypłata dywidendy	-	-	(85 253)	(85 253)	-	(85 253)
Na dzień 30 września 2018r.	191 150	237 650	2 732 054	3 160 854	(324)	3 160 530

Dodatkowe informacje i objaśnienia

8. Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

8.1. Opis Grupy Kapitałowej

Na dzień bilansowy w skład Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (dalej: Grupa Kapitałowa lub Grupa) wchodzi Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. jako Jednostka Dominująca oraz 8 podmiotów zależnych.

Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wchodzi w skład Grupy Kapitałowej Grupa Azoty, której jednostką dominującą jest Spółka Grupa Azoty S.A. z siedzibą w Tarnowie.

Schemat Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. z siedzibą w Puławach			
Zakłady Azotowe Chorzów S.A. z siedzibą w Chorzowie	96,48	STO-ZAP Sp. z o.o. z siedzibą w Puławach	96,15
	96,48		98,35
Gdańskie Zakłady Nawozów Fosforowych „Fosfory” Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku	99,19		
	99,23		
REMZAP Sp. z o.o. z siedzibą w Puławach	94,61		
	96,33		
PROZAP Sp. z o.o. z siedzibą w Puławach	84,69		
	85,62		
Elektrownia Puławy Sp. z o.o. z siedzibą w Puławach	100,00		
	100,00		
SCF Natural Sp. z o.o. z siedzibą w Puławach	99,99		
	99,99		
Agrochem Puławy Sp. z o.o. z siedzibą w Puławach	100,00		
	100,00		
udział w kapitale zakładowym w % udział w prawach głosów w %			

Ponadto Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. jest powiązana kapitałowo ze spółkami:

- Bałtycka Baza Masowa Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni, udział w kapitale zakładowym 50,00% (wspólne przedsięwzięcie);
- Grupa Azoty „KOLTAR” Sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowie, udział w kapitale zakładowym 14,72%;
- TECHNOCHEMSERVICE S.A. z siedzibą w Moskwie, udział w kapitale zakładowym 25,00% (brak kontroli, inwestycja w spółkę objęta w całości odpisem aktualizującym).

Poprzez spółki zależne PROZAP Sp. z o.o., REMZAP Sp. z o.o., STO-ZAP Sp. z o.o. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S. A. posiada pośrednio 0,81% głosów na Zgromadzeniu Wspólników i 0,82% udziałów w kapitale zakładowym spółki MEDICAL Sp. z o.o.

Zmiany w Grupie Kapitałowej

W dniu 3 stycznia 2018 roku w Krajowym Rejestrze Sądowym zarejestrowano podwyższenie kapitału zakładowego Spółki Zakłady Azotowe Chorzów S.A. (o 36 milionów złotych, do kwoty 94,7 miliona złotych). Udział Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w kapitale akcyjnym Zakładów Azotowych Chorzów S.A. wzrósł o 2,16 punktu proc., tj. do poziomu 96,48%.

W dniu 15 stycznia 2018 roku w Krajowym Rejestrze Sądowym została zarejestrowana zmiana, dotycząca zbycia, należących do CTL Logistics Sp. z o.o. z siedzibą w Sosnowcu, 2 040 udziałów w kapitale zakładowym o wartości nominalnej 500 zł każdy, i nabycia ich przez Spółkę CTL KOLZAP Sp. z o.o. celem umorzenia, za cenę odpowiadającą 1,2 wartości księgowej tych udziałów ustalonej wg bilansu CTL KOLZAP Sp. z o.o. sporządzonego na dzień 31 grudnia 2016 roku, tj. za kwotę 11,7 miliona złotych. Skutek prawny umorzenia udziałów nastąpił w dniu 1 stycznia 2018 roku.

W dniu 15 maja 2018 roku zarejestrowana została zmiana nazwy Spółki z CTL KOLZAP Sp. z o.o. na Grupa Azoty KOLZAP Sp. z o.o.

W dniu 1 sierpnia 2018 roku nastąpiło połączenie Spółek Grupa Azoty KOLTAR Sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowie (Spółka przejmująca), Grupa Azoty CHEMKOL Sp. z o.o. z siedzibą w Kędzierzynie Koźlu i Grupa Azoty KOLZAP Sp. z o.o. z siedzibą w Puławach (Spółki przejmowane). W wyniku połączenia Spółek Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. objęła udziały w spółce Grupa Azoty KOLTAR Sp. z o.o. stanowiące 14,72% wartości kapitału. W związku dokonaniem transakcji połączenia, w ocenie Zarządu, nie nastąpiła utrata wartości posiadanych aktywów.

W dniu 18 kwietnia 2018 roku nastąpiło połączenie Spółek Agrochem Puławy Sp. z o.o. z siedzibą w Puławach (Spółka przejmująca) i Agrochem Sp. z o.o. z siedzibą w Dobrym Mieście (Spółka przejmowana), tj. z dniem wpisania połączenia (podwyższenia kapitału Spółki przejmującej). Kapitał zakładowy Agrochem Puławy Sp. z o.o. został podwyższony z kwoty 50 milionów złotych do kwoty 68,6 miliona złotych i dzieli się na 686 391 równych i niepodzielnych udziałów po 100 zł każdy.

W dniu 16 października 2018 roku został zarejestrowany w KRS Plan połączenia spółek Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. i Elektrowni Puławy Sp. z o.o. W dniu 6 listopada 2018 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wyraziło zgodę na Plan.

8.2. Kapitał i akcjonariat Jednostki Dominującej

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (dalej: Jednostka Dominująca lub Spółka), poprzednio działająca pod nazwą Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., została utworzona Aktem Notarialnym (Rep nr 2600/92) z dnia 24 marca 1992 roku. Siedziba Spółki mieści się w Puławach, Al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 13.

Jednostka Dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku, VI Wydział Gospodarczy – Krajowy Rejestr Sądowy, pod numerem KRS 0000011737. Spółce nadano numer statystyczny REGON 430528900, numer identyfikacji podatkowej NIP 716-000-18-22 oraz numer BDO 000007701.

Kapitał zakładowy spółki Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wynosi 191 150 000 zł. Składa się na niego 19 115 000 akcji o wartości nominalnej 10,00 zł każda. Akcje wszystkich serii, tj. A oraz B są akcjami zwykłymi na okaziciela i uprawniają do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu. Statut spółki Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. nie przewiduje ograniczeń w zakresie wykonywania prawa głosu przypadającego na akcje.

Akcje Jednostki Dominującej są notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Struktura akcjonariatu Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” Spółka Akcyjna na dzień 30 września 2018 roku

Akcjonariusz*	Liczba akcji	Udział w kapitale zakładowym	Liczba głosów wynikająca z akcji	Udział w ogólnej liczbie głosów
Grupa Azoty S.A.	18 345 735	95,98 %	18 345 735	95,98 %
Pozostali (w tym Skarb Państwa posiadający 1 akcję)	769 265	4,02 %	769 265	4,02 %

*/ Struktura akcjonariatu wykazana na podstawie zawiadomień otrzymanych od akcjonariuszy

W okresie od przekazania poprzedniego raportu okresowego (28 sierpnia 2018 roku) do momentu publikacji niniejszego raportu, w strukturze własności nie nastąpiły zmiany znacznych pakietów akcji spółki Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. W okresie III kwartału 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” Spółka Akcyjna nie nabywała akcji własnych.

W okresie III kwartału 2018 roku żaden z podmiotów zależnych i stowarzyszonych Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. nie był w posiadaniu akcji Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” Spółka Akcyjna.

8.3. Podmioty objęte konsolidacją oraz wycenione metodą praw własności

Konsolidacją metodą pełną objęto spółki:

- GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.;
- Zakłady Azotowe Chorzów S.A. (dalej: ZA Chorzów S.A.);
- REMZAP Sp. z o.o.;
- PROZAP Sp. z o.o.;
- Elektrownia Puławy Sp. z o.o.;
- SCF Natural Sp. z o.o.;
- Agrochem Puławy Sp. z o.o.

W skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, w oparciu o uregulowania MSR 8, nie skonsolidowano spółki STO-ZAP Sp. z o.o. Uregulowania te zezwalają na odstąpienie od zasad zawartych w MSSF UE, w sytuacji, gdy skutek odstąpienia od ich zastosowania nie jest istotny.

W niniejszym sprawozdaniu metodą praw własności wyceniono udziały Bałtycka Baza Masowa Sp. z o.o. (dalej: BBM Sp. z o.o.).

8.4. Przedmiot działalności podmiotów Grupy

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. prowadzi działalność w zakresie:

- produkcja podstawowych chemikaliów, nawozów i związków azotowych, wyrobów z tworzyw sztucznych;
- produkcja pozostałych wyrobów chemicznych;
- wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucja energii elektrycznej;
- produkcja i dystrybucja ciepła (pary wodnej i gorącej wody);
- pobór i uzdatnianie wody, rozprowadzanie wody;
- gospodarowanie ściekami i odpadami, działalność związana z rekultywacją;
- handel hurtowy i detaliczny, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi.

GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. prowadzi głównie działalność w zakresie:

- produkcji nawozów mineralnych i związków fosforowych;
- produkcji podstawowych chemikaliów organicznych oraz pozostałych podstawowych chemikaliów nieorganicznych;

- świadczenia usług przeładunkowych i magazynowania dla towarów sypkich i płynnych z wykorzystaniem posiadanych terminali i nabrzeży do obsługi statków;
- handlu.

ZA Chorzów S.A. prowadzi głównie działalność w zakresie:

- wytwarzania produktów nawozów mineralnych, chemii technicznej, dodatków do żywności oraz produktów oleochemicznych;
- świadczenia usług transportu kolejowego;
- wynajmu wagonów i cystern;
- handlu.

REMZAP Sp. z o.o. prowadzi głównie działalność w zakresie:

- robót budowlano-montażowych;
- remontów mechanicznych, budowlanych i elektrycznych na instalacjach produkcyjnych.

PROZAP Sp. z o.o. prowadzi głównie działalność w zakresie:

- projektowania budowlanego, urbanistycznego i technologicznego;
- działalności poligraficznej pozostałej.

Elektrownia Puławy Sp. z o.o. prowadzi działalność w ograniczonym zakresie. Spółka prowadzi działania związane z realizacją projektu budowy bloku energetycznego.

SCF Natural Sp. z o.o. jest spółką utworzoną w celu prowadzenia działalności w zakresie:

- produkcji granulatów roślinnych dla przemysłu spożywczego i farmaceutycznego;
- kontraktacji, skupu i przerobu chmielu;
- produkcji granulatów i ekstraktów chmielowych;
- sprzedaży ekstraktów roślinnych m.in. z nasion maliny, truskawki i czarnej porzeczki.

Agrochem Puławy Sp. z o.o. prowadzi głównie działalność w zakresie:

- handlu nawozami mineralnymi oraz środkami ochrony roślin;
- handlu kwalifikowanymi nasionami zbóż;
- handlu koncentratami paszowymi i paszami pełnoporcjowymi;
- skupu i sprzedaży zbóż paszowych i konsumpcyjnych;
- produkcji nawozów mineralnych i mieszanek nawozowych na zamówienie;
- usług konfekcjonowania nawozów.

BBM Sp. z o.o. prowadzi głównie działalność w zakresie:

- przeładunku i magazynowania towarów;
- transportu drogowego i wodnego;
- cumowania statków.

STO-ZAP Sp. z o.o. prowadzi działalność gastronomiczną i handlową, prowadzi stołówkę, punkty gastronomiczne i handlowe, wytwarza napoje oraz świadczy usługi sprzątnia.

9. Skład Zarządu Jednostki Dominującej

W skład Zarządu Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. na dzień 6 listopada 2018 roku wchodził:

• Krzysztof Bednarz	Prezes Zarządu
• Krzysztof Homenda	Wiceprezes Zarządu
• Izabela Świderek	Wiceprezes Zarządu
• Anna Zarzycka-Rzepecka	Wiceprezes Zarządu
• Andrzej Skwarek	Członek Zarządu

W dniu 25 stycznia 2018 roku Rada Nadzorcza odwołała ze składu Zarządu Pana Pawła Owczarskiego pełniącego funkcję Wiceprezesa Zarządu oraz powołała Panią Annę Zarzycką-Rzepecką na Członka Zarządu powierzając jej funkcję Wiceprezesa Zarządu, na czas wspólnej trzyletniej kadencji Zarządu trwającej od 5 kwietnia 2016 roku.

W dniu 13 sierpnia 2018 roku Rada Nadzorcza odwołała ze składu Zarządu Pana Jacka Janiszka Prezesa Zarządu. Jednocześnie Rada Nadzorcza oddelegowała Pana dr Krzysztofa Bednarza Członka Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności Prezesa Zarządu, tj. do czasu powołania na tę funkcję osoby wyłonionej w postępowaniu kwalifikacyjnym, nie dłużej niż na 3 miesiące.

W dniu 20 września 2018 roku Rada Nadzorcza powołała Pana dr Krzysztofa Bednarza na funkcję Prezesa Zarządu Spółki na czas wspólnej trzyletniej kadencji Zarządu trwającej do 5 kwietnia 2019 roku. Uchwała o powołaniu weszła w życie w dniu 21 września 2018 roku, tj. z dniem złożenia rezygnacji przez Pana dr Krzysztofa Bednarza z członkostwa w Radzie Nadzorczej.

10. Skład Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej

W skład Rady Nadzorczej Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. na dzień 6 listopada 2018 roku wchodził:

• Jacek Nieścior	Przewodniczący Rady
• Maciej Marzec	Wiceprzewodniczący Rady
• Wiktor Cwynar	Sekretarz Rady
• Grzegorz Mandziarz	Członek Rady
• Jacek Wójtowicz	Członek Rady

W dniu 13 sierpnia 2018 roku Rada Nadzorcza oddelegowała Pana dr Krzysztofa Bednarza Członka Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności Prezesa Zarządu, tj. do czasu powołania na tę funkcję osoby wyłonionej w postępowaniu kwalifikacyjnym, nie dłużej niż na 3 miesiące.

Z dniem 21 września 2018 roku Pan dr Krzysztof Bednarz złożył rezygnację z funkcji członka Rady Nadzorczej, w związku z powołaniem na funkcję Prezesa Zarządu Spółki.

11. Zatwierdzenie śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w dniu 6 listopada 2018 roku.

12. Zasady sporządzenia skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności Grupy w niezmienionej formie i zakresie przez okres co najmniej 12 miesięcy od daty bilansowej, poza ujawnionymi w sprawozdaniu.

Rok obrotowy Jednostki Dominującej oraz spółek zależnych konsolidowanych metodą pełną jest ten sam i pokrywa się z rokiem kalendarzowym.

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zostało za okres 3 i 9 miesięcy kończący się 30 września 2018 roku.

W stosownych przypadkach w pakietach konsolidacyjnych jednostek zależnych dokonuje się korekt mających na celu ujednoczenie zasad rachunkowości stosowanych przez daną jednostkę z zasadami stosowanymi przez pozostałe podmioty Grupy. Wszelkie transakcje, salda, przychody i koszty

zachodzące między podmiotami powiązаныmi objętymi konsolidacją podlegają pełnej eliminacji konsolidacyjnej.

Dane zaprezentowane w skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz w skróconym śródrocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym obejmują dane za okres 3 i 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2018 roku oraz dane porównawcze. Dane te nie były przedmiotem przeglądu lub badania przez biegłego rewidenta.

13. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Przy sporządzaniu niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zastosowano zasady rachunkowości w zakresie niezmiennym w odniesieniu do zasad zastosowanych przy sporządzaniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2017 roku, za wyjątkiem zmian wynikających z wdrożenia nowych MSSF 15 i MSSF 9.

Dane okresu porównawczego, tj. za okres od 1 stycznia 2017 roku do 30 września 2017 roku, zostały przekształcone wg zasad obowiązujących przy sporządzeniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2017 roku. Przekształcenie polega na zmianie prezentacji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz sprawozdaniu z przepływów pieniężnych zaliczek na dostawy aktywów trwałych. W okresie 9 miesięcy 2017 roku zaliczki na dostawy aktywów trwałych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej prezentowane były w aktywach obrotowych w pozycji „Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe”, natomiast w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w przepływach z działalności operacyjnej w pozycji „Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu należności”. W bieżącym roku zaliczki te prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w aktywach trwałych w pozycji „Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe”, w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w przepływach z działalności inwestycyjnej w pozycji „Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych”. Wartość zaliczek podlegająca przemieszczeniu w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 30 września 2017 roku wynosiła 92 786 tysięcy złotych.

Począwszy od 1 stycznia 2018 roku Grupa zastosowała MSSF 15 *Przychody z umów z klientami*. MSSF 15 zastępuje dotychczas obowiązujące wytyczne dotyczące ujmowania przychodów, zawarte w MSR 18 *Przychody* i MSR 11 *Umowy o usługę budowlaną* oraz w związanych z nimi Interpretacjach.

Zgodnie z MSSF 15, Grupa ujmuje przychód w chwili spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia, czyli przeniesienia na klienta kontroli nad towarami lub usługami będącymi przedmiotem tego zobowiązania (jednorazowo w określonym momencie lub w okresie czasu) w kwocie odzwierciedlającej wartość wynagrodzenia, które Grupa spodziewa się w zamian za te towary lub usługi. W szczególności identyfikowane są zobowiązania do wykonywania świadczeń zawartych w umowie i dokonywane jest przypisanie ceny transakcyjnej do zidentyfikowanych zobowiązań.

Przy wdrożeniu MSSF 15 Grupa zastosowała metodę zmodyfikowaną retrospektywną, tj. łączny efekt pierwszego zastosowania MSSF 15 ujęła jako korektę salda początkowego zysków zatrzymanych (kapitału własnego). Efekt pierwszego zastosowania został ustalony jedynie w odniesieniu do umów, które nie były zakończone na dzień 1 stycznia 2018 roku.

Począwszy od 1 stycznia 2018 roku Grupa zastosowała MSSF 9. Standard ten zastępuje MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena*. Zmianie ulegają obszary klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych, wyznaczania utraty wartości aktywów finansowych oraz (opcjonalnie) rachunkowość zabezpieczeń. Grupa dokonała zmian w ramach polityki rachunkowości w zakresie:

- Klasyfikacji aktywów finansowych;
- Utraty wartości aktywów finansowych.

Grupa podjęła decyzję o dalszym stosowaniu zasad rachunkowości zabezpieczeń określonych w MSR 39, w przypadku jej zastosowania (na dzień sporządzenia niniejszego raportu Grupa nie stosowała rachunkowości zabezpieczeń).

Klasyfikacja aktywów finansowych

Na podstawie analiz przeprowadzonych na koniec 2017 roku Grupa określiła modele biznesowe oraz przeprowadziła testy SPPI dla aktywów finansowych i na ich podstawie dokonała klasyfikacji aktywów finansowych odpowiednio do:

- Aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy;
- Aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody;
- Aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie.

Do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy zalicza się:

- Papiery wartościowe notowane na aktywnym rynku, nabyte w celu sprzedaży w krótkim terminie;
- Instrumenty pochodne.

Do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody zalicza się udziały i akcje długoterminowe.

Do aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie zalicza się:

- Środki pieniężne i ich ekwiwalenty;
- Należności finansowe, w tym należności z tytułu dostaw i usług;
- Udzielone pożyczki;
- Lokaty i depozyty bankowe.

Utrata wartości aktywów finansowych

Grupa zidentyfikowała poniższe klasy instrumentów finansowych, dla których zgodnie z MSSF 9 dokonała oszacowania wpływu oczekiwanych strat kredytowych na sprawozdanie finansowe:

- Należności finansowe z tytułu dostaw i usług;
- Udzielone pożyczki;
- Depozyty i lokaty w bankach, środki pieniężne dostępne w ramach cash-poolingu.

Zgodnie z postanowieniami MSSF 9, dokonano również oszacowania oczekiwanych strat kredytowych wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji.

Grupa stosuje standard retrospektywnie w odniesieniu do wszystkich instrumentów finansowych niewygasłych na dzień 1 stycznia 2018 roku, bez korygowania danych porównawczych. Zgodnie z przepisami przejściowymi wynikającymi z MSSF 9 wszelkie różnice między wcześniejszą wartością bilansową a wartością bilansową na początku rocznego okresu sprawozdawczego Grupa ujęła w saldzie początkowym zysków zatrzymanych (kapitale własnym).

Grupa dokonała kalkulacji wpływu pierwszego zastosowania MSSF 15 i MSSF 9 na jej kapitały. Łączny wpływ korekt na kapitał własny Grupy wyniósł 3 227 tysięcy złotych. Najistotniejsze korekty wynikały z następujących zmian:

- Zwiększenie przychodów ze sprzedaży z tytułu przysługujących kontrahentom Grupy bonusów stałych i innych korekt o kwotę 468 tysięcy złotych;
- Zwiększenie przychodów ze sprzedaży z tytułu korekty stopnia zaawansowania robót budowlanych o kwotę 30 tysięcy złotych;
- Zwiększenie odpisów na oczekiwane straty kredytowe z tytułu posiadanych instrumentów finansowych o kwotę 4 344 tysięcy złotych;
- Oczekiwane straty kredytowe wynikające z udzielonych poręczeń i gwarancji w kwocie 132 tysięcy złotych;

- Zmniejszenie aktywa z tytułu podatku odroczonego w kwocie 5 tysięcy złotych;
- Zmniejszenie rezerwy na podatek odroczonego w kwocie 756 tysięcy złotych.

Wpływ pierwszego zastosowania MSSF 15 i MSSF 9 na skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 1 stycznia 2018 roku:

Wyszczególnienie	01.01.2018 Dane przekształcone	Korekty wynikające z wdrożenia MSSF 15 i 9	31.12.2017 Dane opublikowane
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	2 275 937	-	2 275 937
Prawo wieczystego użytkowania gruntu	73 371	-	73 371
Nieruchomości inwestycyjne	18 415	-	18 415
Wartości niematerialne	54 404	-	54 404
Wartość firmy	933	-	933
Udziały i akcje	1 064	-	1 064
Inwestycje wyceniane metodą praw własności	25 456	-	25 456
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	93 687	-	93 687
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	3 040	(5)	3 045
Aktywa trwałe razem	2 546 307	(5)	2 546 312
Aktywa obrotowe			
Zapasy	384 950	-	384 950
Prawa majątkowe	95 267	-	95 267
Pochodne instrumenty finansowe	1 049	-	1 049
Pozostałe aktywa finansowe	235 397	(101)	235 498
Należności z tytułu podatku dochodowego	13 060	-	13 060
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	450 624	(3 583)	454 207
Należności z tytułu umów	988	55	933
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	526 886	(283)	527 169
Aktywa obrotowe razem	1 708 221	(3 912)	1 712 133
SUMA AKTYWÓW	4 254 528	(3 917)	4 258 445

Wyszczególnienie	01.01.2018 Dane przekształcone	Korekty wynikające z wdrożenia MSSF 15 i 9	31.12.2017 Dane opublikowane
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał zakładowy	191 150	-	191 150
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	237 650	-	237 650
Zyski zatrzymane	2 760 790	(3 227)	2 764 017
Kapitał przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	3 189 590	(3 227)	3 192 817
Udziały niekontrolujące	817	-	817
Kapitał własny razem	3 190 407	(3 227)	3 193 634
Zobowiązania długoterminowe			
Pozostałe zobowiązania finansowe	2 241	-	2 241
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	144 887	-	144 887
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	2 255	-	2 255
Rezerwy	6 145	-	6 145
Dotacje	37 553	-	37 553
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	72 273	(756)	73 029
Zobowiązania długoterminowe razem	265 354	(756)	266 110
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	46 498	-	46 498
Pozostałe zobowiązania finansowe	2 095	132	1 963
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	21 034	-	21 034
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	861	-	861
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	718 812	(91)	718 903
Zobowiązania z tytułu umów	149	25	124
Rezerwy	5 473	-	5 473
Dotacje	3 845	-	3 845
Zobowiązania krótkoterminowe razem	798 767	66	798 701
Stan zobowiązań ogółem	1 064 121	(690)	1 064 811
SUMA PASYWÓW	4 254 528	(3 917)	4 258 445

Wpływ na pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów za okres 9 miesięcy 2018 roku zastosowania MSSF 15, w porównaniu ze standardami i interpretacjami, które obowiązywały przed zmianą:

Wyszczególnienie	01.01.2018 - 30.09.2018	Korekta
Zyski i straty		
Działalność kontynuowana		
Przychody ze sprzedaży produktów		
Zwiększenia/(zmniejszenia) z tytułu wyceny umów na usługi budowlane	284	1
Zwiększenia/(zmniejszenia) z tytułu usług marketingowych	(6 148)	2
Zwiększenia/(zmniejszenia) z tytułu usług transportu i innych	(1 219)	3
Zwiększenia/(zmniejszenia) z tytułu korekty ceny w kolejnych okresach	(429)	4
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		
Zwiększenia/(zmniejszenia) z tytułu usług transportu i innych		3
Zwiększenia/(zmniejszenia) z tytułu korekty ceny w kolejnych okresach	(221)	5
Przychody ze sprzedaży	(7 733)	
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów		
(Zwiększenia)/zmniejszenia z tytułu wyceny umów o usługi budowlane	(115)	1
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(115)	
Zysk/(strata) brutto ze sprzedaży	(7 848)	
Koszty sprzedaży		
(Zwiększenia)/zmniejszenia z tytułu usług marketingowych	6 148	2
(Zwiększenia)/zmniejszenia z tytułu usług transportowych	12	3
Łączny wpływ zastosowania MSSF 15	(1 688)	

- 1 Grupa dokonała weryfikacji metody dokonywania szacunków przychodów i kosztów z umów budowlanych z metody obmiaru na metodę kosztową (w kosztach bieżącego okresu ujmowane są koszty faktycznie poniesione – wycofano szacunki kosztów); biorąc pod uwagę stopień zaawansowania realizacji umów, poniesione koszty oraz oczekiwany wynik, dokonano korekty szacunków przychodów i kosztów; do czasu realizacji usług korekty szacunków wykazywane są jako zobowiązanie lub należność z tytułu dostaw i usług.
- 2 Grupa dokonała wydzielenia wynagrodzenia za działania reklamowe i promocyjne klienta; ze względu na ich charakter i warunki opłat, ma ono charakter bonifikaty, do której klient ma prawo po wykonaniu określonych w umowie działań reklamowych i marketingowych, a nie kosztów sprzedaży, w związku z powyższym przysługujące kontrahentom wynagrodzenie pomniejsza przychody ze sprzedaży (dotychczas powiększało koszty sprzedaży); przysługujące klientowi wynagrodzenie z tego tytułu, do czasu realizacji usługi wykazywane jest jako zobowiązanie z tytułu dostaw i usług.
- 3 Grupa dokonała wydzielenia usług transportu lub transportu i ubezpieczenia świadczonych po przekazaniu kontroli nad towarem/produktem na rzecz klienta uwzględnionych w cenie towaru/produktu (warunki dostawy wg Incoterms CIF, CIP, CFR, CPT). Wydzielenie tych usług skutkuje późniejszym niż dotychczas ujmowaniem przychodu w części dotyczącej wydzielonej usługi transportu lub transportu i ubezpieczenia; przysługujące Grupie wynagrodzenie z tego tytułu, do czasu realizacji usługi wykazywane jest jako zobowiązanie z tytułu dostaw i usług -przychody przyszłych okresów.
- 4 Grupa wydzieliła wynagrodzenie w postaci stałej bonifikaty na jednostkę produktu, niezależnego od rodzaju produktu, dokonała alokacji przyznanej bonifikaty do poszczególnych produktów

oferowanych w ramach umowy w oparciu o ich indywidualne ceny sprzedaży, która rozliczy się po zrealizowaniu warunków umowy; nierozliczona wartość bonifikaty wykazywana jest jako przychody przyszłych okresów.

- 5 Grupa dokonała wydzielenia dodatkowego zobowiązania do wykonania świadczenia w postaci prawa materialnego, tj. prawa do zakupu w przyszłości po obniżonych cenach po spełnieniu określonego warunku, które rozliczy się po spełnieniu tego warunku w momencie dokonania sprzedaży; przysługujące klientowi prawo do nabycia produktu po obniżonych cenach po spełnieniu warunku wykazywane jest jako zobowiązanie z tytułu umowy – przychody przyszłych okresów.

Wpływ na pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej wg stanu na dzień 30 września 2018 roku zastosowania MSSF 15, w porównaniu ze standardami i interpretacjami, które obowiązywały przed zmianą:

Wyszczególnienie	Stan na 30.09.2018 wg MSSF 15	Różnica wynikająca z wdrożenia MSSF 15	Stan na 30.09.2018 wg standardów przed wdrożeniem MSSF 15
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	7 410	(37)	7 373
Pozostałe aktywa	-	-	-
Aktywa trwałe razem	2 698 395	(37)	2 698 358
Aktywa obrotowe			
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	457 417	95	457 512
Należności z tytułu umów	124	199	323
Aktywa obrotowe razem	1 544 352	294	1 544 646
SUMA AKTYWÓW	4 242 747	257	4 243 004
PASYWA			
Kapitał własny			
Zyski zatrzymane	2 732 054	(959)	2 731 095
Kapitał przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	3 160 854	(959)	3 159 895
Kapitał własny razem	3 160 530	(959)	3 159 571
Zobowiązania długoterminowe			
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	79 679	(264)	79 415
Zobowiązania długoterminowe razem	292 822	(264)	292 558
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	689 053	1 480	690 533
Zobowiązania z tytułu umów	82	-	82
Zobowiązania krótkoterminowe razem	789 395	1 480	790 875
Stan zobowiązań ogółem	1 082 217	1 216	1 083 433
SUMA PASYWÓW	4 242 747	257	4 243 004

Zmiana klasyfikacji aktywów finansowych wynikająca z zastosowania MSSF 9:

Klasyfikacja		Wartości bilansowe na 01.01.2018		Różnica wynikająca z wdrożenia MSSF 9
MSR 39	MSSF 9	wg MSR 39	wg MSSF 9	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty				
utrzymywane do terminu wymagalności	wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	527 169	526 886	(283)
Aktywa finansowe o okresie zapadalności powyżej 3 miesięcy				
utrzymywane do terminu wymagalności	wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	235 498	235 397	(101)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe niepodlegające sprzedaży				
utrzymywane do terminu wymagalności	wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	333 949	329 989	(3 960)

Różnice w wartości bilansowej aktywów finansowych w związku z wdrożeniem MSSF 9 wynikają z oszacowania oczekiwanych strat kredytowych.

Zmiana wartości oczekiwanych strat kredytowych w okresie 9 miesięcy 2018 roku wynikająca z zastosowania MSSF 9:

Wyszczególnienie	01.01.2018 - 30.09.2018	01.07.2018 - 30.09.2018
Oczekiwane straty kredytowe dotyczące należności z tytułu dostaw i usług na początek okresu	(3 960)	(689)
Zwiększenie	(311)	(311)
Zmniejszenie	3 271	-
Oczekiwane straty kredytowe dotyczące należności z tytułu dostaw i usług na koniec okresu	(1 000)	(1 000)
Oczekiwane straty kredytowe dotyczące aktywów finansowych o okresie zapadalności powyżej 3 miesięcy na początek okresu	(101)	-
Zwiększenie	-	-
Zmniejszenie	101	-
Oczekiwane straty kredytowe dotyczące aktywów finansowych o okresie zapadalności powyżej 3 miesięcy na koniec okresu	-	-
Oczekiwane straty kredytowe dotyczące środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na początek okresu	(283)	(281)
Zwiększenie	(7)	(9)
Zmniejszenie	-	-
Oczekiwane straty kredytowe dotyczące środków pieniężnych o okresie zapadalności powyżej 3 miesięcy na koniec okresu	(290)	(290)
Oczekiwane straty kredytowe z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji na początek okresu	(132)	(151)
Zwiększenie	(136)	(117)
Zmniejszenie	-	-
Oczekiwane straty kredytowe z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji na koniec okresu	(268)	(268)

14. Zmiany w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej i interpretacjach

Grupa Kapitałowa analizuje konsekwencje oraz wpływ zastosowania zmian standardów i interpretacji na przyszłe sprawozdania finansowe. Grupa Kapitałowa zamierza przyjąć opublikowane, lecz jeszcze nieobowiązujące do dnia publikacji niniejszego skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego zmiany MSSF, zgodnie z datami ich wejścia w życie.

Standardy i interpretacje, które zostały wydane, ale nie obowiązują, ponieważ nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską lub zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale nie zostały wcześniej zastosowane przez Grupę zaprezentowane zostały w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok 2017.

15. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

15.1. Istotność informacji

Za informacje istotne uznawane są te informacje, których pominięcie lub zniekształcenie może wpłynąć na decyzje gospodarcze podejmowane przez użytkowników na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

15.2. Profesjonalny osąd

Zarząd Jednostki Dominującej, kierując się subiektywną oceną, określa i stosuje politykę rachunkowości, która ma zapewnić, iż skonsolidowane sprawozdanie finansowe będzie zawierać właściwe i wiarygodne informacje oraz będzie:

- prawidłowo, jasno i rzetelnie przedstawiać sytuację majątkową i finansową Grupy, wyniki jej działalności i przepływy pieniężne;
- odzwierciedlać treść ekonomiczną transakcji;
- obiektywne;
- sporządzone zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny;
- kompletne we wszystkich istotnych aspektach.

Sporządzanie sprawozdań finansowych wymaga dokonania osądów, szacunków oraz założeń, które mają wpływ na prezentowane przychody, koszty, aktywa i zobowiązania oraz ujawnienia dotyczące zobowiązań warunkowych. Dokonywanie osądów, szacunków oraz założeń ma w szczególności zastosowania do klasyfikacji składników aktywów i pasywów, oceny i kwalifikacji zawieranych umów, dokonywanych wycen, oceny powiązań z innymi podmiotami, w szczególności do oceny sprawowania kontroli czy wywierania wpływu na inne podmioty.

15.3. Niepewność szacunków

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego wymaga dokonania szacunków, jako że wiele informacji zawartych w sprawozdaniu nie może zostać wycenionych w sposób precyzyjny. Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na dotychczasowym doświadczeniu oraz racjonalnych, w ocenie Zarządu Jednostki Dominującej, czynnikach. Dokonując szacunków Zarząd Jednostki Dominującej opiera się również na opiniach niezależnych ekspertów.

Zarządy podmiotów objętych konsolidacją weryfikują przyjęte szacunki w oparciu o zmiany czynników branych pod uwagę przy ich dokonywaniu, nowe informacje lub doświadczenia z przeszłości. Dlatego też szacunki dokonane na dzień 30 września 2018 roku mogą zostać w przyszłości zmienione, a rzeczywiste wyniki mogą się różnić od dokonanych szacunków.

Zmiana szacunków jest ujmowana w okresie, w którym zostały one dokonane, jeśli dotyczą wyłącznie tego okresu lub w okresie bieżącym i okresach przyszłych, jeśli zmiany dotyczą zarówno okresu bieżącego, jak i okresów przyszłych.

Przy sporządzaniu niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego dokonane przez Zarząd istotne szacunki oraz oceny źródeł niepewności nie zmieniły się istotnie do dokonanych osądów i szacunków przy sporządzaniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego na dzień 31 grudnia 2017 roku.

Wyszczególnienie głównych szacunków	Zakres szacunków
Utrata wartości jednostek wypracowujących środki pieniężne oraz pojedynczych składników rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych i wartości niematerialnych	Identyfikacja i ocena przesłanek wskazujących na utratę wartości, modele, prognozy finansowe, stopy dyskontowe.
Odpisy aktualizujące wartość należności handlowych	Prawdopodobieństwo wpływu należnych kwot.
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	Ocena przydatności posiadanych zapasów, poziomu cen sprzedaży możliwych do uzyskania.
Podatek dochodowy	Założenia przyjęte w celu rozpoznania aktywów z tytułu podatku odroczonego.
Świadczenia pracownicze	Stopy dyskontowe, wzrost płac, rotacja pracowników, oczekiwany przeciętny okres zatrudnienia. Wyceny świadczeń dokonuje aktuariusz.
Wartość godziwa instrumentów pochodnych oraz innych instrumentów finansowych	Wyceny instrumentów pochodnych przeprowadzane są przez instytucje finansowe realizujące transakcje.
Utrata wartości udziałów i akcji nie zaliczanych do instrumentów finansowych – podmioty zależne nieskonsolidowane	Identyfikacja i ocena przesłanek wskazujących na utratę wartości, prognozy finansowe, stopy dyskontowe.
Rezerwy, rozliczenia okresowe	Stopy dyskontowe, poziom i prawdopodobieństwo wystąpienia zobowiązania oraz inne założenia.
Wartość bilansowa rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych oraz wartości niematerialnych	Okres ekonomicznej użyteczności, metoda amortyzacji, wartość odzyskiwalna.
Przychody i wynik na robotach budowlanych i projektowych	Stopień realizacji/zaawansowania umów o roboty budowlane i projektowe.
Oczekiwane straty kredytowe	Ryzyko niewypłacalności kontrahenta, w szczególności instytucji finansowych.

16. Zasady rachunkowości

Przy sporządzaniu niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zastosowano zasady rachunkowości w zakresie niezmiennym w odniesieniu do zasad zastosowanych przy sporządzaniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2017 roku, za wyjątkiem zmian przedstawionych w nocie 13.

Do przeliczenia pozycji sprawozdania wyrażonych w walucie obcej przyjęto następujące kursy:

Kurs obowiązujący na dzień	30.09.2018	31.12.2017
USD	3,6754	3,4813
EUR	4,2714	4,1709
GBP	4,8055	4,7001

Kurs średni, liczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
EUR	4,2535	4,2566

17. Informacje dotyczące segmentów operacyjnych

Podstawowy podział sprawozdawczości oparty jest na segmentach branżowych.

W Segmencie Agro wytwarzane są następujące główne półfabrykaty i wyroby gotowe: amoniak, gaz syntezowy, kwas azotowy, saletra amonowa, azotan magnezu, RSM® oraz gazy techniczne, nawozy fosforowe, mieszanki nawozowe.

Głównymi produktami handlowymi Segmentu Agro są:

- wytwarzane w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. nawozy azotowe („N”): PULAN® (saletra amonowa), PULREA® i PULGRAN® (mocznik), RSM® i RSM®S (roztwór saletrzano-mocznikowy z siarką), PULSAR® (siarczan amonu), PULASKA® (roztwór nawozu azotowego z siarką);
- wytwarzane w pozostałych spółkach Grupy Kapitałowej: saletra potasowa nawozowa i saletra wapniowa nawozowa, nawozy fosforowe („P”) i mieszanki („NP”, „PK”, „NK”, „NPK”), w tym: amofoski, agrafoski, amofosmagi i Holist®.

Pozostałe produkty handlowe Segmentu Agro obejmują inne produkty wytwarzane dodatkowo na instalacjach Segmentu: LIKAM® (woda amoniakalna), amoniak, wodór, kwas azotowy, powietrze pomiarowe, azotan magnezowy, dwutlenek węgla, COOLANT® (suchy lód), mieszanki nawozowe (na życzenie klienta, zgodnie z jego specyfikacją), a także kwalifikowany materiał siewny.

W Segmencie Agro realizowana jest również sprzedaż towarów (nawozy, pasze, zboża i środki ochrony roślin) i materiałów oraz sprzedaż usług.

W Segmencie Chemia wytwarzane są następujące główne półfabrykaty i wyroby gotowe: melamina, kaprolaktam, mocznik, NOXy®, nadtlenuk wodoru, kwas siarkowy, siarczan amonu, cykloheksanon, cykloheksan, wodorosiarczyn sodu, produkty z przerobu kwasów tłuszczowych.

Głównymi produktami handlowymi Segmentu Chemia są:

- wytwarzane w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.: kaprolaktam (ciekły i płatkowany), melamina, PULREA® (mocznik), PULNOX® (roztwory mocznika), nadtlenuk wodoru oraz NOXy®;
- wytwarzane w pozostałych spółkach Grupy Kapitałowej: kwas siarkowy, wodorosiarczyn sodu, saletra potasowa techniczna i spożywcza, produkty z przerobu kwasów tłuszczowych.

Pozostałe produkty handlowe Segmentu Chemia obejmują inne produkty wytwarzane dodatkowo na podstawowych instalacjach Segmentu.

W Segmencie Chemia realizowana jest również sprzedaż towarów i materiałów oraz sprzedaż usług.

W Segmencie Energetyka wytwarzane są następujące główne produkty i media: energia cieplna, pary i wody. W segmencie tym prezentowana jest również działalność spółki Elektrownia Puławy Sp. z o.o.

Głównymi produktami handlowymi Segmentu Energetyka są: energia cieplna i nośnik ciepła. Pozostałe produkty stanowią usługi dystrybucji mediów (energii elektrycznej i wody pitnej).

W Segmencie tym realizowana jest również sprzedaż towarów i materiałów (energia elektryczna, gaz ziemny) oraz sprzedaż innych usług segmentu.

Do Segmentu Pozostała Działalność zakwalifikowano produkty handlowe: worki z folii, folia, worki śmieciowe oraz pozostałe materiały nie zakwalifikowane do innych segmentów.

Ponadto zakwalifikowano tu:

- sprzedaż usług z obszarów nie ujętych w segmentach Agro, Chemia i Energetyka;
- działalność spółek REMZAP Sp. z o.o., PROZAP Sp. z o.o. i SCF Natural Sp. z o.o.

Poszczególne Segmenty w ramach swojej działalności produkcyjnej zużywają półfabrykaty i media. Jeżeli potrzebne do produkcji komponenty nie są dostępne w ramach Segmentu, są pozyskiwane od innych Segmentów, w których są wytwarzane – obroty wewnętrzne.

Przepływy między segmentami są wyceniane według rzeczywistego technicznego kosztu wytworzenia powiększonego o marżę zróżnicowaną w zależności od rodzaju przepływu, i tak:

- dla produktów wytwarzanych w jednym segmencie a sprzedawanych przez inny segment – rzeczywista marża zysku (po uwzględnieniu kosztów sprzedaży) dzielona jest pomiędzy segment produkujący i segment sprzedający proporcjonalnie do udziału technicznego kosztu wytworzenia półproduktu do kosztu własnego sprzedaży produktu sprzedanego;
- dla amoniaku i uzysków amoniaku – marża ustalana jest na poziomie marży realizowanej przez podmioty zewnętrzne, których przedmiot działalności można uznać za porównywalny do działalności Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.;
- dla mediów energetycznych, z uwagi na to, że wytwarzanie mediów energetycznych jest działalnością pomocniczą dla segmentów Agro i Chemia, przyjęto marżę w wysokości 0%, segment Energetyka zysk/stratę generuje wyłącznie na sprzedaży zewnętrznej;
- dla usług oraz pozostałych półproduktów i mediów – przyjęto marżę w wysokości 0% z uwagi na nieistotny wpływ na ocenę segmentów.

01.01.2018 - 30.09.2018	Działalność kontynuowana				Razem	Wyłączenia	Działalność ogółem
	Segment Agro	Segment Chemia	Segment Energetyka	Pozostała działalność			
Przychody							
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	1 437 748	1 042 989	80 818	36 450	2 598 005	-	2 598 005
Obroty wewnętrzne między segmentami	1 017 721	738 081	1 259 497	46 804	3 062 103	(3 062 103)	-
Przychody segmentu ogółem	2 455 469	1 781 070	1 340 315	83 254	5 660 108	(3 062 103)	2 598 005
Koszty							
Koszt własny sprzedaży na rzecz klientów zewnętrznych	(1 190 477)	(889 272)	(79 655)	(28 694)	(2 188 098)	-	(2 188 098)
Koszt własny sprzedaży nieprzypisany	-	-	-	-	-	-	(1 991)
Obroty wewnętrzne między segmentami	(1 004 544)	(751 258)	(1 259 497)	(46 804)	(3 062 103)	3 062 103	-
Koszty segmentu ogółem	(2 195 021)	(1 640 530)	(1 339 152)	(75 498)	(5 250 201)	3 062 103	(2 190 089)
Koszty sprzedaży	(158 108)	(39 706)	(136)	(502)	(198 452)	-	(198 452)
w tym odpisy aktualizujące wartość należności	(1 864)	(20)	1	(14)	(1 897)	-	(1 897)
Zysk/(strata) segmentu	102 340	100 834	1 027	7 254	211 455	-	209 464
Koszty ogólnego zarządu	(17 486)	(4 897)	(4 458)	(15 681)	(42 522)	-	(42 522)
Koszty ogólnego zarządu nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	(111 831)
Pozostałe przychody/koszty operacyjne netto	(572)	(6 122)	(2 394)	210	(8 878)	-	(8 878)
w tym odpisy aktualizujące wartość niefinansowych aktywów trwałych	-	(6 771)	(40)	(638)	(7 449)	-	(7 449)
Pozostałe przychody/koszty operacyjne netto nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	(2 545)
w tym odpisy aktualizujące wartość niefinansowych aktywów trwałych	-	-	-	-	-	-	(6)
Przychody/koszty finansowe netto	-	-	-	-	-	-	18 062
Udział w wyniku finansowym jednostek wycenianych metodą praw własności	-	-	-	-	-	-	1 732
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	84 282	89 815	(5 825)	(8 217)	160 055	-	63 482
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	-	(8 770)
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej	-	-	-	-	-	-	54 712
Zysk/(strata) netto za okres sprawozdawczy	-	-	-	-	-	-	54 712
Aktywa i zobowiązania							
Aktywa segmentu	827 947	920 551	560 288	230 354	2 539 140	-	2 539 140
Aktywa nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	1 703 607
Aktywa ogółem	827 947	920 551	560 288	230 354	2 539 140	-	4 242 747
Zobowiązania segmentu	225 959	55 187	260 279	4 587	546 012	-	546 012
Zobowiązania nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	536 205
Kapitały własne	-	-	-	-	-	-	3 160 530
Zobowiązania i kapitały ogółem	225 959	55 187	260 279	4 587	546 012	-	4 242 747
Pozostałe informacje dotyczące segmentu							
Nakłady inwestycyjne	166 134	29 495	50 476	58 660	304 765	-	304 765
Nakłady inwestycyjne nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	9 088
Amortyzacja	51 628	55 532	31 421	12 060	150 641	-	150 641
Amortyzacja nieprzypisana	-	-	-	-	-	-	7 240

01.01.2017 - 30.09.2017	Działalność kontynuowana				Razem	Wyłączenia	Działalność ogółem
	Segment Agro	Segment Chemia	Segment Energetyka	Pozostała działalność			
Przychody							
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	1 502 996	978 470	61 681	45 958	2 589 105	-	2 589 105
Obroty wewnętrzne między segmentami	871 148	711 791	1 075 984	49 200	2 708 123	(2 708 123)	-
Przychody segmentu ogółem	2 374 144	1 690 261	1 137 665	95 158	5 297 228	(2 708 123)	2 589 105
Koszty							
Koszt własny sprzedaży na rzecz klientów zewnętrznych	(1 089 205)	(777 074)	(68 353)	(44 156)	(1 978 788)	-	(1 978 788)
Koszt własny sprzedaży nieprzypisany	-	-	-	-	-	-	2 060
Obroty wewnętrzne między segmentami	(893 926)	(689 013)	(1 075 984)	(49 200)	(2 708 123)	2 708 123	-
Koszty segmentu ogółem	(1 983 131)	(1 466 087)	(1 144 337)	(93 356)	(4 686 911)	2 708 123	(1 976 728)
Koszty sprzedaży	(165 686)	(42 451)	(17)	(213)	(208 367)	-	(208 367)
w tym odpisy aktualizujące wartość należności	(2 306)	57	2	(4)	(2 251)	-	(2 251)
Koszty sprzedaży nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	25
w tym odpisy aktualizujące wartość należności	-	-	-	-	-	-	25
Zysk/(strata) segmentu	225 327	181 723	(6 689)	1 589	401 950	-	404 035
Koszty ogólnego zarządu	(19 543)	(5 140)	(4 447)	(15 676)	(44 806)	-	(44 806)
Koszty ogólnego zarządu nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	(113 245)
Pozostałe przychody/koszty operacyjne netto	(112)	(14 695)	(8 381)	(103)	(23 291)	-	(23 291)
w tym odpisy aktualizujące wartość niefinansowych aktywów trwałych	-	(14 717)	(8 547)	(19)	(23 283)	-	(23 283)
Pozostałe przychody/koszty operacyjne netto nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	(2 394)
Przychody/koszty finansowe netto	-	-	-	-	-	-	12 094
Udział w wyniku finansowym jednostek wycenianych metodą praw własności	-	-	-	-	-	-	1 127
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	205 672	161 888	(19 517)	(14 190)	333 853	-	233 520
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	-	(39 987)
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej	-	-	-	-	-	-	193 533
Zysk/(strata) netto za okres sprawozdawczy	-	-	-	-	-	-	193 533
Aktywa i zobowiązania							
Aktywa segmentu	886 917	991 905	513 005	250 597	2 642 424	-	2 642 424
Aktywa nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	1 366 786
Aktywa ogółem	886 917	991 905	513 005	250 597	2 642 424	-	4 009 210
Zobowiązania segmentu	135 896	75 430	184 543	13 940	409 809	-	409 809
Zobowiązania nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	468 629
Kapitały własne	-	-	-	-	-	-	3 130 772
Zobowiązania i kapitały ogółem	135 896	75 430	184 543	13 940	409 809	-	4 009 210
Pozostałe informacje dotyczące segmentu							
Nakłady inwestycyjne	88 743	45 659	47 918	27 127	209 447	-	209 447
Nakłady inwestycyjne nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	7 065
Amortyzacja	48 997	45 522	31 493	11 922	137 934	-	137 934
Amortyzacja nieprzypisana	-	-	-	-	-	-	6 737

Przychody od klientów zewnętrznych - podział geograficzny odpowiada lokalizacji finalnych odbiorców.

Wyszczególnienie	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
Polska	1 657 251	1 625 157
Zagranica, w tym:	940 754	963 948
Europa, w tym:	823 420	726 778
Niemcy	234 998	138 654
Wielka Brytania	144 881	157 382
Francja	57 603	48 040
Czechy	32 607	44 087
Włochy	35 756	50 580
Słowacja	50 517	44 957
Austria	36 278	29 511
Słowenia	21 431	19 507
Rumunia	34 755	31 602
Hiszpania	18 067	27 929
Portugalia	15 127	10 637
Ukraina	60 075	24 751
Azja, w tym:	64 369	221 272
Chiny	3 221	68 681
Indie	37 013	40 008
Tajwan	3 229	91 061
Ameryka Północna, w tym:	14 346	10 235
Stany Zjednoczone	7 218	240
Kanada	7 128	9 995
Ameryka Południowa, w tym:	37 837	4 843
Brazylia	13 833	4 843
Argentyna	24 004	-
Afryka	782	820
Razem	2 598 005	2 589 105

Aktywa trwałe inne niż instrumenty finansowe, aktywa z tytułu podatku odroczonego, aktywa z tytułu świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia oraz prawa wynikające z umów ubezpieczeniowych są zlokalizowane w kraju, w którym jednostki tworzące Grupę mają siedzibę, tj. w Polsce.

Przychody z tytułu transakcji z zewnętrznym pojedynczym klientem nie stanowią więcej niż 10% łącznych przychodów Grupy.

18. Przychody i koszty

18.1. Przychody ze sprzedaży

Kategorie przychodów umów z klientami:

01.01.2018 - 30.09.2018	Działalność kontynuowana				Działalność ogółem
	Segment Agro	Segment Chemia	Segment Energetyka	Pozostała działalność	
Główne linie produktów					
Przychody ze sprzedaży wyrobów	1 315 693	1 039 749	11 988	7 131	2 374 561
Przychody ze sprzedaży usług	2 194	-	16 674	21 453	40 321
Przychody ze sprzedaży umów o usługę budowlaną	-	-	-	6 897	6 897
Przychody ze sprzedaży towarów	118 612	3 240	46 999	162	169 013
Przychody ze sprzedaży materiałów	1 249	-	822	807	2 878
Przychody ze sprzedaży praw majątkowych	-	-	4 335	-	4 335
Główne linie produktów ogółem	1 437 748	1 042 989	80 818	36 450	2 598 005
Rejony geograficzne					
Polska	1 071 727	468 933	80 816	35 775	1 657 251
Niemcy	19 316	215 682	-	-	234 998
Pozostałe kraje Unii Europejskiej	244 719	268 059	2	375	513 155
Kraje Azji	73	64 051	-	245	64 369
Kraje Ameryki Południowej	37 719	118	-	-	37 837
Pozostałe kraje	64 194	26 146	-	55	90 395
Rejony geograficzne ogółem	1 437 748	1 042 989	80 818	36 450	2 598 005
Rodzaj klienta					
Klienci będący przedsiębiorcami	1 421 585	1 042 988	80 808	35 268	2 580 649
Klienci będący odbiorcami detalicznymi	16 163	1	10	1 182	17 356
Rodzaj klienta ogółem	1 437 748	1 042 989	80 818	36 450	2 598 005
Rodzaj umowy					
Umowy oparte na stałej cenie	596 912	436 290	78 597	18 291	1 130 090
Umowy rozliczane w oparciu o zużyty czas i nakłady	-	-	-	1 492	1 492
Umowy z elementami wynagrodzenia zmiennego	828 974	581 675	-	11 454	1 422 103
Pozostałe	11 862	25 024	2 221	5 213	44 320
Rodzaj umowy ogółem	1 437 748	1 042 989	80 818	36 450	2 598 005
Okres obowiązywania umowy					
Umowy długoterminowe	2 851	2 981	80 758	14 469	101 059
Umowy krótkoterminowe	1 434 897	1 040 008	60	21 981	2 496 946
Okres obowiązywania umowy ogółem	1 437 748	1 042 989	80 818	36 450	2 598 005
Moment ujmowania przychodów					
Przychody ujmowane w określonym momencie	1 437 748	1 042 989	78 858	26 126	2 585 721
Przychody ujmowane w miarę upływu czasu	-	-	1 960	10 324	12 284
Okres obowiązywania umowy ogółem	1 437 748	1 042 989	80 818	36 450	2 598 005
Kanały sprzedaży					
Sprzedaż bezpośrednia	1 294 452	972 531	80 818	36 252	2 384 053
Sprzedaż przez pośredników	143 296	70 458	-	198	213 952
Rodzaj klienta ogółem	1 437 748	1 042 989	80 818	36 450	2 598 005

18.2. Koszty według rodzaju

Wyszczególnienie	01.01.2018 - 30.09.2018	01.07.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017	01.07.2017 - 30.09.2017
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(157 362)	(53 510)	(144 177)	(48 545)
Koszty świadczeń pracowniczych	(348 832)	(103 910)	(351 322)	(113 023)
Zużycie materiałów i energii	(1 523 340)	(497 546)	(1 354 225)	(413 890)
Usługi obce, w tym:	(283 431)	(105 603)	(266 056)	(89 125)
- koszty prac badawczych	(963)	(543)	(166)	(60)
- związane z ochroną środowiska	(2 332)	(994)	(2 438)	(864)
Podatki i opłaty	(73 201)	(33 718)	(92 524)	(30 938)
Ubezpieczenia majątkowe i osobowe	(8 552)	(3 029)	(8 971)	(2 943)
Pozostałe koszty, w tym:	(23 506)	(6 747)	(31 260)	(3 035)
- zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość zapasów	(1 469)	(241)	(318)	123
- zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu dostaw i usług	(1 897)	571	(2 226)	725
- koszty reprezentacji i reklamy	(16 429)	(5 942)	(24 833)	(8 360)
- inne koszty działalności operacyjnej	(3 711)	(1 135)	(3 883)	4 477
Razem koszty rodzajowe	(2 418 224)	(804 063)	(2 248 535)	(701 499)

Zmiana kosztów rodzajowych w okresie 9 miesięcy 2018 roku w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego wynika głównie:

- w obszarze kosztów zużycia materiałów i energii, ze zmian cen surowców, w szczególności wyższych kosztów zużycia gazu ziemnego (z uwagi na niższe zużycie tego surowca przy znacznym wzroście jego cen), benzenu (z uwagi na wyższe zużycie surowca przy niższej cenie), energii elektrycznej (z uwagi na niższe zużycie surowca przy wyższej cenie) oraz węgla (z uwagi na wyższe zużycie surowca przy wzroście jego cen);
- w obszarze usług, ze wzrostu kosztu usług podwykonawstwa oraz remontowych (III kwartał jest okresem postojów remontowych instalacji produkcyjnych w głównych Spółkach Grupy Kapitałowej);
- w obszarze podatków i opłat, ze spadku kosztów emisji CO₂ oraz korekt podatku od nieruchomości za lata 2013-2018.

Wyszczególnienie	01.01.2018 - 30.09.2018	01.07.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017	01.07.2017 - 30.09.2017
Koszty rodzajowe	(2 418 224)	(804 063)	(2 248 535)	(701 499)
Zmiana stanu produktów, produkcji w toku	(36 536)	(49 266)	8 479	(19 152)
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	78 134	34 417	59 695	21 316
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(166 268)	(56 596)	(162 760)	(62 883)
Razem koszt własny sprzedaży	(2 542 894)	(875 508)	(2 343 121)	(762 218)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	(2 023 821)	(707 649)	(1 813 968)	(583 763)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(166 268)	(56 596)	(162 760)	(62 883)
Koszty sprzedaży	(198 452)	(65 801)	(208 342)	(63 698)
Koszty ogólnego zarządu	(154 353)	(45 462)	(158 051)	(51 874)
Razem koszt własny sprzedaży	(2 542 894)	(875 508)	(2 343 121)	(762 218)

Koszt wytworzenia produktów na potrzeby własne to obroty wewnętrzne występujące pomiędzy podstawową działalnością operacyjną a pozostałymi rodzajami działalności i dotyczą głównie nakładów na środki trwałe w budowie wytworzone we własnym zakresie przez podmioty Grupy, wytworzenia we własnym zakresie katalizatorów i opakowań.

18.3. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne	01.01.2018 - 30.09.2018	01.07.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017	01.07.2017 - 30.09.2017
Przychody z nieruchomości inwestycyjnych	2 418	749	2 008	657
Dotacje	3 550	1 236	3 058	987
Kary i odszkodowania	2 549	1 084	1 259	282
Inne	2 237	453	2 302	301
Razem pozostałe przychody operacyjne	10 754	3 522	8 627	2 227

Pozostałe koszty operacyjne	01.01.2018 - 30.09.2018	01.07.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017	01.07.2017 - 30.09.2017
Strata netto ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	(432)	(212)	(2 005)	(171)
Odpis aktualizujący wartości niematerialne	(326)	-	(701)	-
Odpis aktualizujący wartość rzeczowych aktywów trwałych	(7 129)	(638)	(22 582)	(19)
Koszty dotyczące nieruchomości inwestycyjnych generujących przychody z najmu, w tym:	(1 636)	(839)	(1 455)	(479)
- koszty amortyzacji	(516)	(182)	(492)	(163)
Utworzenie rezerw na przyszłe koszty/zobowiązania	(6 838)	(4 794)	(1 462)	(1 425)
Darowizny przekazane	(1 767)	(142)	(2 517)	(381)
Koszty funkcjonowania i utrzymania zakładowych obiektów socjalnych	(1 095)	(429)	(1 059)	(410)
Inne	(2 954)	(1 194)	(2 531)	(864)
Razem pozostałe koszty operacyjne	(22 177)	(8 248)	(34 312)	(3 749)

Spadek pozostałych kosztów operacyjnych wynika głównie z dokonania w 2017 roku odpisu aktualizującego wartość aktywów trwałych – nakładów inwestycyjnych poniesionych przez Grupę na realizację projektu budowy bloku gazowo-parowego w oparciu o gaz ziemny oraz aktywów trwałych dotyczących instalacji do przerobu tłuszczów w Zakładach Azotowych Chorzów S.A.

W bieżącym roku obrotowym Grupa dokonała odpisu aktualizującego aktywa trwałe dotyczących instalacji do przerobu tłuszczów w Zakładach Azotowych Chorzów S.A. Odpis aktualizujący wartość instalacji do przerobu tłuszczów dokonany został w czerwcu 2018 roku w oparciu o wyniki przeprowadzonego testu na utratę wartości. Przyjęte założenia i wyniki testu zostały przedstawione w raporcie półrocznym opublikowanym 28 sierpnia 2018r.

18.4. Przychody i koszty finansowe

Przychody finansowe	01.01.2018 - 30.09.2018	01.07.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017	01.07.2017 - 30.09.2017
Przychody z tytułu odsetek, w tym:	7 027	2 295	9 506	2 848
- z tytułu należności handlowych	652	179	1 268	428
- z tytułu należności własnych - lokaty bankowe	5 269	1 435	7 744	2 264
- z pozostałych tytułów	1 106	681	494	156
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość należności odsetkowych	2 964	225	339	112
Zyski z tytułu różnic kursowych	11 011	(3 967)	-	-
w tym koszty z tytułu różnic kursowych	(4 756)	(4 062)	-	-
Zyski z tytułu instrumentów pochodnych (wycena i wynik na realizacji)	-	-	16 647	(1 113)
Pozostałe	1 414	620	1 427	270
Razem przychody finansowe	22 416	(827)	27 919	2 117

Koszty finansowe	01.01.2018 - 30.09.2018	01.07.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017	01.07.2017 - 30.09.2017
Koszty z tytułu odsetek, w tym:	(2 520)	(1 088)	(2 128)	(789)
- z tytułu kredytów i pożyczek	(1 393)	(714)	(1 674)	(569)
- z tytułu leasingu finansowego	(256)	(79)	(332)	(106)
- z pozostałych tytułów	(871)	(295)	(122)	(114)
Utworzenie odpisu aktualizującego wartość należności odsetkowych	(661)	(180)	(785)	(221)
Straty z tytułu różnic kursowych	-	-	(12 768)	2 717
Straty z tytułu instrumentów pochodnych (wycena i wynik na realizacji)	(748)	1 464	-	-
Pozostałe	(425)	(173)	(144)	(34)
Razem koszty finansowe	(4 354)	23	(15 825)	1 673

19. Podatek dochodowy

Wyszczególnienie	01.01.2018 - 30.09.2018	01.07.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017	01.07.2017 - 30.09.2017
Zyski i straty				
Bieżący podatek dochodowy	(5 891)	9 869	(34 106)	(8 558)
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(5 812)	9 869	(32 112)	(6 561)
Korekty bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	(79)	-	(1 994)	(1 997)
Odroczony podatek dochodowy	(2 879)	(3 041)	(5 881)	(386)
Podatek dochodowy związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	(2 879)	(3 041)	(5 881)	(386)
Obciążenie podatkowe wykazane w skonsolidowanych zyskach i stratach	(8 770)	6 828	(39 987)	(8 944)

Wyszczególnienie	01.01.2018 - 30.09.2018	01.07.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017	01.07.2017 - 30.09.2017
Inne całkowite dochody				
Odroczony podatek dochodowy	(157)	-	436	-
Podatek dochodowy dotyczący pozycji, które nie mogą być przeklasyfikowane do zysków i strat	(157)	-	436	-
Korzyść podatkowa/(obciążenie podatkowe) wykazane w innych całkowitych dochodach	(157)	-	436	-

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej

Wyszczególnienie	01.01.2018 - 30.09.2018	01.07.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017	01.07.2017 - 30.09.2017
Zysk/(strata) brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	63 482	(42 703)	233 520	38 571
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	63 482	(42 703)	233 520	38 571
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19%	(12 062)	8 114	(44 369)	(7 328)
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	63 482	(42 703)	233 520	38 571
Przychody nie będące podstawą do opodatkowania	(9 805)	(3 933)	(6 248)	(1 778)
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów	21 878	9 722	26 687	6 717
Straty podatkowe, z tytułu których nie rozpoznano aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	500	274	5 557	3 156
Dochód wolny od podatku	(23 979)	4 414	(70 935)	(6 313)
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	442	-	10 497	10 515
Odpis aktualizujący wartość aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	16 724	(427)
Pozostałe	(6 361)	(3 711)	(5 344)	(3 367)
Podstawa naliczenia podatku dochodowego bieżącego i odroczonego	46 157	(35 937)	210 458	47 074
Podatek dochodowy wykazany w skonsolidowanych zyskach i stratach	(8 770)	6 828	(39 987)	(8 944)
Efektywna stawka podatkowa	14%	16%	17%	23%

Poziom efektywnej stopy podatkowej jest efektem korzystania przez Grupę z ulgi podatkowej przysługującej z tytułu prowadzenia działalności na terenie Specjalnych Stref Ekonomicznych (SSE) na podstawie uzyskanych zezwoleń oraz ponoszenia przez Grupę kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów.

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. oraz Agrochem Puławy Sp. z o.o. prowadzą działalność na terenie SSE, odpowiednio Starachowickiej oraz Warmińsko-Mazurskiej.

W wynikach finansowych poszczególnych okresów sprawozdawczych ulga w podatku dochodowym od osób prawnych ujmowana jest w wysokości przypadającej na osiągnięte w tych okresach (przypadających na te okresy) wyniki z działalności prowadzonej na terenie SSE, objętej zezwoleniami – podlegającej zwolnieniu z tego podatku. Niewykorzystana wartość ulg wykazywana jest pozabilansowo w należnościach warunkowych – nota 23.

W okresie od 1 stycznia 2018 roku do 30 września 2018 roku ulga podatkowa potencjalnie wykorzystana (ostateczne wykorzystanie nastąpi w momencie złożenia deklaracji podatkowej za rok podatkowy) wyniosła 4,6 miliona złotych. W pozycji „Dochód wolny od podatku” wykazano dochód uzyskany przez Grupę Kapitałową z działalności prowadzonej na terenie SSE na podstawie uzyskanych zezwoleń.

20. Objasnienia do wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej

Najistotniejsze zmiany w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej wg stanu na dzień 30 września 2018 roku w stosunku do danych opublikowanych w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu za 2017 rok dotyczą:

Wyszczególnienie	30.09.2018	31.12.2017	Zmiana stanu
Rzeczowe aktywa trwałe	2 429 791	2 275 937	153 854
Zapasy	346 561	384 950	(38 389)
Prawa majątkowe	125 564	95 267	30 297
Pozostałe aktywa finansowe	3 003	235 498	(232 495)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	578 375	527 169	51 206
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	691 903	721 158	(29 255)
Dotacje	58 979	41 398	17 581
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	60 686	46 498	14 188

Wzrost wartości rzeczowych aktywów trwałych jest wynikiem prowadzonej przez Spółkę działalności inwestycyjnej oraz dokonanej w miesiącu czerwcu 2018 roku aktualizacji wartości posiadanych aktywów trwałych. Największe nakłady poniesiono na budowę wytwórni nawozów granulowanych na bazie saletry amonowej w wysokości 110 milionów złotych, realizację projektu modernizacji instalacji kwasu azotowego oraz budowy nowych instalacji kwasu azotowego, neutralizacji i produkcji nowych nawozów na bazie kwasu azotowego w kwocie 22 milionów złotych, realizację projektu zwiększenia produkcji ciepłego dwutlenku węgla w kwocie 22 milionów złotych oraz wymianę turbozespołu TG 2 w kwocie 11 milionów złotych. Wzrost wartości rzeczowych aktywów trwałych skorygowały odpisy amortyzacyjne dokonane w okresie.

Spadek wartości zapasów wynika głównie ze spadku zapasów produktów, co jest efektem prowadzonej polityki handlowej i produkcyjnej oraz sytuacji rynkowej.

Wzrost wartości praw majątkowych jest wynikiem przyznania praw do emisji CO₂ w ilości 2 568 tysiąca ton o wartości 110,9 miliona złotych oraz umorzenia praw do emisji CO₂ za 2017 rok w ilości 3 446 tysiąca ton o wartości 78,8 miliona złotych, jak również zakupu i umorzenia oraz sprzedaży świadectw pochodzenia energii elektrycznej.

Spadek wartości pozostałych aktywów finansowych wynika z obniżenia stanu posiadanych nadwyżek środków pieniężnych oraz skrócenia horyzontu czasowego, na który lokowane są posiadane nadwyżki. Spadek stanu środków pieniężnych jest wynikiem realizacji przez Grupę szerokiego programu inwestycyjnego oraz osiągniętych niższych niż w roku ubiegłym wyników. Skrócenie horyzontu czasowego lokowanych nadwyżek środków pieniężnych przyczyniło się do wzrostu stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

Występujące w niektórych podmiotach Grupy niedobory środków pieniężnych spowodowały konieczność zwiększenia finansowania działalności ze środków zewnętrznych – w efekcie do wzrostu zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek.

Spadek zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych wynika głównie ze spadku zobowiązania z tytułu dostaw i usług w związku z ich spłatą.

Zmiana stanu dotacji wynika z nieodpłatnie przyznanych praw do emisji CO₂ w związku z poniesionymi nakładami na projekt ujęty w Krajowym Planie Inwestycyjnym w kwocie 21,1 miliona złotych oraz rozliczenia dotacji w okresie sprawozdawczym.

21. Odpisy aktualizujące wartość aktywów

Wyszczególnienie	01.01.2018 - 30.09.2018	01.07.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017	01.07.2017 - 30.09.2017
Odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe i nieruchomości inwestycyjne na początek okresu	(115 768)	(122 178)	(95 126)	(116 822)
Zawiązanie odpisów aktualizujących	(7 129)	(638)	(22 582)	(19)
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	-	-	-	-
Wykorzystanie odpisów aktualizujących	100	19	893	26
Odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe i nieruchomości inwestycyjne na koniec okresu	(122 797)	(122 797)	(116 815)	(116 815)
Odpisy aktualizujące wartości niematerialne na początek okresu	(2 906)	(3 228)	(2 212)	(2 906)
Zawiązanie odpisów aktualizujących	(326)	-	(701)	-
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	-	-	-	-
Wykorzystanie odpisów aktualizujących	4	-	7	-
Odpisy aktualizujące wartości niematerialne na koniec okresu	(3 228)	(3 228)	(2 906)	(2 906)
Odpisy aktualizujące wartość udziałów i akcji na początek okresu	(69)	(69)	(69)	(69)
Zawiązanie odpisów aktualizujących	-	-	-	-
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	-	-	-	-
Wykorzystanie odpisów aktualizujących	-	-	-	-
Odpisy aktualizujące wartość udziałów i akcji na koniec okresu	(69)	(69)	(69)	(69)
Odpisy aktualizujące wartość należności oraz oczekiwane straty kredytowe na początek okresu	(60 323)	(60 339)	(47 229)	(50 915)
Zawiązanie odpisów aktualizujących	(9 868)	(1 401)	(6 914)	(556)
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	9 449	1 523	3 628	1 169
Wykorzystanie odpisów aktualizujących	862	337	263	50
Odpisy aktualizujące wartość należności oraz oczekiwane straty kredytowe na koniec okresu	(59 880)	(59 880)	(50 252)	(50 252)
Odpisy aktualizujące wartość zapasów na początek okresu	(22 375)	(22 889)	(22 260)	(23 006)
Zawiązanie odpisów aktualizujących	(5 123)	(869)	(3 414)	(714)
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	758	43	1 071	180
Wykorzystanie odpisów aktualizujących	5 635	2 610	2 591	1 528
Odpisy aktualizujące wartość zapasów na koniec okresu	(21 105)	(21 105)	(22 012)	(22 012)
Odpisy aktualizujące wartość praw majątkowych na początek okresu	(149)	-	(595)	-
Zawiązanie odpisów aktualizujących	-	-	-	-
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	149	-	-	-
Wykorzystanie odpisów aktualizujących	-	-	595	-
Odpisy aktualizujące wartość praw majątkowych na koniec okresu	-	-	-	-

W okresie 9 miesięcy 2018 roku Grupa utworzyła odpisy aktualizujące wartość aktywów na kwotę 22 446 tysięcy złotych. Utworzone odpisy dotyczą głównie majątku trwałego, należności oraz zapasów.

Odpis aktualizujący wartość rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych dotyczy głównie instalacji do przerobu tłuszczów, który dokonany został w czerwcu 2018 roku w oparciu o wyniki przeprowadzonego testu na utratę wartości. Przyjęte założenia i wyniki testu przedstawione zostały w Raporcie półrocznym opublikowanym 28 sierpnia 2018 roku.

Odpisy aktualizujące wartość należności dotyczą głównie należności nie uregulowanych w terminie, natomiast odpisy aktualizujące wartość zapasów wynikają z możliwych do uzyskania ich cen sprzedaży netto oraz spadku rotacji zapasów materiałów.

Rozwiązane odpisy aktualizujące w kwocie 10 356 tysięcy złotych dotyczyło głównie odpisów aktualizujących wartość należności, w związku z ustaniem przyczyn, dla których je utworzono.

Wykorzystanie odpisów aktualizujących w kwocie 6 601 tysięcy złotych nastąpiło głównie w związku ze sprzedażą, zużyciem i likwidacją zapasów, objętych odpisami w okresach poprzednich.

22. Rezerwy

01.01.2018 - 30.09.2018	Rezerwy związane z ochroną środowiska	Rezerwy na sprawy sporne, kary, grzywny i odszkodowania	Inne rezerwy	Ogółem
Stan na początek okresu	6 218	4 342	1 058	11 618
Utworzenie	108	7 003	717	7 828
Rozwiązanie	(85)	(916)	(227)	(1 228)
Wykorzystanie	(8)	(26)	(351)	(385)
Rozwinięcie dyskonta	214	-	-	214
Stan na koniec okresu	6 447	10 403	1 197	18 047

01.07.2018 - 30.09.2018	Rezerwy związane z ochroną środowiska	Rezerwy na sprawy sporne, kary, grzywny i odszkodowania	Inne rezerwy	Ogółem
Stan na początek okresu	6 479	5 649	1 395	13 523
Utworzenie	-	4 810	300	5 110
Rozwiązanie	(46)	(32)	(195)	(273)
Wykorzystanie	-	(24)	(303)	(327)
Rozwinięcie dyskonta	14	-	-	14
Stan na koniec okresu	6 447	10 403	1 197	18 047

01.01.2017 - 30.09.2017	Rezerwy związane z ochroną środowiska	Rezerwy na sprawy sporne, kary, grzywny i odszkodowania	Inne rezerwy	Ogółem
Stan na początek okresu	7 731	6 593	646	14 970
Utworzenie	775	1 124	1 311	3 210
Rozwiązanie	(122)	(2 176)	(243)	(2 541)
Wykorzystanie	(548)	(789)	(485)	(1 822)
Rozwinięcie dyskonta	(134)	-	-	(134)
Stan na koniec okresu	7 702	4 752	1 229	13 683

01.07.2017 - 30.09.2017	Rezerwy związane z ochroną środowiska	Rezerwy na sprawy sporne, kary, grzywny i odszkodowania	Inne rezerwy	Ogółem
Stan na początek okresu	7 463	3 816	809	12 088
Utworzenie	225	1 036	725	1 986
Rozwiązanie	(22)	(3)	(102)	(127)
Wykorzystanie	(12)	(97)	(203)	(312)
Rozwinięcie dyskonta	48	-	-	48
Stan na koniec okresu	7 702	4 752	1 229	13 683

Struktura czasowa rezerw	30.09.2018	31.12.2017
część długoterminowa	7 031	6 145
część krótkoterminowa	11 016	5 473
Razem rezerwy	18 047	11 618

22.1. Rezerwy związane z ochroną środowiska

Rezerwy te obejmują głównie:

- rezerwę na zobowiązania związane z rekultywacją i monitoringiem składowisk odpadów;
- rezerwę na zobowiązania związane z wycofaniem z używania wyrobów zawierających azbest;
- rezerwę na zobowiązania związane z opróżnieniem instalacji produkcyjnych i zbiorników oraz zagospodarowaniem usuniętych odpadów.

Kwoty rezerw szacowane są do wysokości możliwych do powstania przyszłych zobowiązań. Ponieważ mają one dłuższy horyzont czasowy w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej wykazane są w wartościach zdyskontowanych do wartości bieżącej. Do kalkulacji wartości rezerwy przyjęto stopę inflacji w wysokości 2,1% oraz stopę dyskonta 3,2%.

Dla rezerwy dotyczącej rekultywacji składowiska odpadów w Jednostce Dominującej przyjęto 19,75 letni okres dalszego użytkowania oraz 30 letni monitorowania zamkniętego składowiska odpadów. Natomiast w odniesieniu do zamkniętego składowiska fosfogipsu w Wiślince przyjęto okres monitoringu do 2039 roku. Obowiązek rekultywacji i monitorowania składowisk odpadów wynika z przepisów prawa.

W III kwartale 2017 roku w Jednostce Dominującej podjęto prace w zakresie wycofania z używania i zamknięcia jednej z pięciu kwater składowiska odpadów. Zakłada się około trzyletni okres rekultywacji kwatery.

Dla rezerwy dotyczącej wycofania z używania wyrobów zawierających azbest w Jednostce Dominującej przyjęto proporcjonalne ponoszenie kosztów w 13,75 letnim okresie ich wycofywania. Obowiązek wycofania z używania wyrobów zawierających azbest wynika z przepisów prawa.

Dla rezerwy dotyczącej opróżnienia instalacji produkcyjnych i zagospodarowania usuniętych odpadów przyjęto 19,75 letni okres dalszego użytkowania instalacji. Obowiązek opróżnienia instalacji produkcyjnych i zagospodarowania usuniętych odpadów wynika z przepisów prawa.

22.2. Rezerwy na sprawy sądowe, kary, grzywny i odszkodowania

Rezerwy te szacowane są do wysokości możliwych do powstania przyszłych zobowiązań z tytułu toczących się spraw spornych z uwzględnieniem naliczonych odsetek, kosztów sądowych oraz kar. Główną pozycję tych rezerw stanowią rezerwa na kary za przekroczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, zobowiązania sporne wynikające z realizacji umowy na dostawy tlenu i azotu, zobowiązania z obcego powództwa.

Główne pozycje rezerw mają charakter krótkoterminowy, stąd w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej wykazane są w wartościach nominalnych.

22.3. Inne rezerwy

Rezerwy te szacowane są do wysokości możliwych do powstania innych przyszłych zobowiązań.

Rezerwy te mają charakter krótkoterminowy, stąd w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej wykazane są w wartościach nominalnych.

23. Pozycje warunkowe i pozostałe pozycje pozabilansowe

Zobowiązania warunkowe i inne pozycje pozabilansowe	30.09.2018	31.12.2017
Zobowiązania z tytułu gwarancji zabezpieczających dobre wykonanie umów handlowych	5 595	5 982
Udzielone poręczenia	2 140 927	1 100 536
Sporne sprawy sądowe	28 840	29 186
Pozostałe	138 846	117 944
Razem zobowiązania warunkowe i inne pozycje pozabilansowe	2 314 208	1 253 648

Zobowiązania z tytułu gwarancji zabezpieczających dobre wykonanie umów handlowych

Zobowiązania warunkowe wynikające z udzielonych gwarancji dobrego wykonania umów handlowych dotyczą głównie usług budowlano-montażowych oraz projektowych. Maksymalny termin ich rozliczenia przypada na 2022 rok.

Poręczenia udzielone stronom trzecim

Poręczenia udzielone stronom trzecim dotyczą złożenia przez Jednostkę Dominującą zabezpieczenia umów kredytowych zawartych przez Grupę Azoty S.A. w ramach tzw. nowego finansowania. Kwota 536 tysięcy złotych dotyczy poręczenia przez podmiot zależny kredytu bankowego osobie fizycznej.

Sporne sprawy sądowe

W pozycji spornych spraw sądowych wykazano złożony w dniu 12 lutego 2013 roku do Sądu Okręgowego w Gdańsku pozew Ciech S.A. o zasądzenie od GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. kwoty 18 864 tysięcy złotych tytułem naprawienia wyrządzonej Ciech S.A. szkody z tytułu złożenia przez pozwanego nieprawdziwych oświadczeń co do stanu prawnego i finansowego pozwanego i jego spółek zależnych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Szacowana na dzień bilansowy kwota roszczenia to 28 632 tysiące złotych. Sprawa w toku. W ocenie Zarządu powództwo jest niezasadne, niemniej Zarząd nie wyklucza możliwości ugodowego rozstrzygnięcia sprawy.

Pozostała kwota to zgłoszone przez inne firmy roszczenia wynikające z prowadzonej działalności, dotyczące wzajemnych rozliczeń.

Pozostałe

W pozycji pozostałe wykazano potencjalne zobowiązania z tytułu umów dofinansowania, zabezpieczeń, użytkowania i przechowywania obcych składników majątku.

Zobowiązania z tytułu umów dofinansowania w kwocie 37 518 tysięcy złotych dotyczą:

- umowy Nr BG1/SOIL/2013 o wykonanie i finansowanie projektu realizowanego w ramach programu BLUE GAS – Polski Gaz Łupkowy - w przypadku niedotrzymania warunków umowy na Spółce ciąży obowiązek zwrotu dofinansowania wraz z odsetkami (5 294 tysiące złotych) - termin rozliczenia 31 października 2020 rok;
- umowy Nr POIS.04.05.00-00-023/08/-00 o dofinansowanie projektu „Budowa instalacji odsiarczania spalin metodą mokrą amoniakalną w Zakładach Azotowych „Puławy” S.A.” – w przypadku niedotrzymania warunków umowy na Spółce ciąży obowiązek zwrotu dofinansowania wraz z odsetkami (26 984 tysiące złotych) – termin rozliczenia 17 czerwiec 2019 rok;
- umowy Nr POIS 04.05.00-00-015/10-00 o dofinansowanie projektu „Budowa instalacji redukcji NOx na kotłach OP-215 nr 4 i 5 w Zakładach Azotowych „Puławy” S.A.” – w przypadku

niedotrzymania warunków umowy na Spółce ciąży obowiązek zwrotu dofinansowania wraz z odsetkami (4 218 tysięcy złotych) – termin rozliczenia 2 luty 2021 rok;

- pozostałe dotacje podlegające zwrotowi w przypadku naruszenia warunków – 1 022 tysiące złotych z terminem rozliczenia w okresie od września 2019 roku do września 2025 roku.

Zmiana w stanie tej pozycji wynika głównie z naliczenia odsetek w związku z upływem czasu, otrzymaniem środków oraz nieziszczenia się warunku do powstania zobowiązania wynikającego z zawartych umów. Zabezpieczeniem udzielenia dofinansowania są złożone weksle in blanco.

W latach 2017 - 2018 Jednostka Dominująca otrzymała nieodpłatnie prawa do emisji CO₂ wynikające z poniesionych nakładów inwestycyjnych na realizację projektu inwestycyjnego objętego Krajowym Planem Inwestycyjnym (KPI). W przypadku nie wywiązania się Spółki z ciężących na niej obowiązków (realizacji projektu oraz uzyskania określonych efektów) zobowiązana będzie do ich zwrotu. Wartość przyznanych praw wg ceny na dzień ich otrzymania wynosi 23 444 tysiące złotych.

Zobowiązania z tytułu zabezpieczeń w kwocie 7 099 tysięcy złotych dotyczą prowadzenia składu podatkowego. Naczelnik Urzędu Celnego w Lublinie zwolnił Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. z obowiązku złożenia zabezpieczenia akcyzowego od zobowiązań podatkowych powstałych z tytułu nabywania i produkcji wyrobów akcyzowych w procedurze zawieszenia poboru akcyzy do 30 kwietnia 2020 roku do w/w kwoty.

Zobowiązania z tytułu użytkowania i przechowywania obcych składników majątku w kwocie 68 777 tysięcy złotych stanowią:

- umowy dzierżawy, na podstawie których Grupa użytkuje obcy majątek o wartości wynosi około 40 852 tysięcy złotych;
- umowy, na podstawie których Grupa magazynuje powierzone materiały o wartości około 27 925 tysięcy złotych.

Pozostałą kwotę stanowią zobowiązania wynikające z rozliczenia zawartych umów oraz zgłoszonych przez kontrahentów reklamacji i odszkodowań.

Należności warunkowe i inne pozycje pozabilansowe	30.09.2018	31.12.2017
Sporne sprawy budżetowe	630	179
Sporne sprawy sądowe	18 864	19 864
Inne pozycje pozabilansowe	126 359	87 061
Razem należności warunkowe i inne pozycje pozabilansowe	145 853	107 104

Należności budżetowe wynikają głównie z toczącego się postępowania w sprawie podatku od nieruchomości w związku ze złożeniem wniosków o stwierdzenie nadpłaty.

Sprawy sporne stanowią ponownie wszczęte egzekucje należności wcześniej odpisanej jako nieściągalna. W bieżącym okresie w pozycji tej wykazano zgłoszone przez Jednostkę Dominującą do Ciech S.A. roszczenie o zapłatę kwoty 18 864 tysięcy złotych z tytułu naruszenia przez Ciech S.A. zapewnień wynikających z umowy sprzedaży udziałów. W dniu 30 października 2012 roku złożono pozew do Sądu Okręgowego w Warszawie. Sprawa jest w toku. W ocenie Zarządu powództwo jest zasadne, niemniej Zarząd nie wyklucza możliwości ugodowego rozstrzygnięcia sprawy.

W pozycji pozostałe wykazano między innymi limit dostępnej pomocy publicznej w postaci ulgi w podatku dochodowym od osób prawnych przysługującą podmiotom z Grupy w związku z prowadzoną działalnością w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w kwocie nominalnej (nominalna wartość podatku możliwa do zwolnienia na dzień bilansowy) około 53 601 tysięcy złotych.

W dniu 17 lutego 2017 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. uzyskała Zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Starachowice”

w zakresie wytwarzania nawozów granulowanych na bazie saletry amonowej. Po spełnieniu warunków określonych w Zezwoleniu, Spółka będzie uprawniona do korzystania z ulgi w podatku dochodowym od osób prawnych. Termin zakończenia inwestycji przewidywany jest na 2020 rok. Na dzień 30 września 2018 roku wartość potencjalnego limitu pomocy publicznej, obliczonego w oparciu o nakłady inwestycyjne poniesione do tego dnia, wynosi 72 307 tysięcy złotych.

W pozycji tej wykazano również należne Grupie środki z funduszu ubezpieczeniowego i odszkodowania od ubezpieczycieli oraz należności odpisane jako nieściągalne, w stosunku do których nie nastąpiło przedawnienie roszczeń.

24. Zobowiązania inwestycyjne

W 2018 roku Grupa planuje ponieść nakłady na rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne w kwocie 429,9 miliona złotych, w tym na ochronę środowiska.

Grupa sukcesywnie zawiera kontrakty w zakresie realizacji projektów inwestycyjnych. Wartość zawartych a niewykonanych najistotniejszych umów na dzień 30 września 2018 roku wynosi około 322 590 tysięcy złotych. Dotyczą one głównie projektu budowy instalacji kwasu azotowego i neutralizacji, modernizacji kotła parowego oraz instalacji do produkcji nawozów granulowanych na bazie saletry amonowej.

25. Instrumenty finansowe

Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

30.09.2018

Klasy	Poziom I	Poziom II	Poziom III
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:			
Aktywa	-	615	-
Zyski/(straty) z tytułu zmiany wartości razem:	-	615	-

31.12.2017

Klasy	Poziom I	Poziom II	Poziom III
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:			
Aktywa	-	1 049	-
Zyski/(straty) z tytułu zmiany wartości razem:	-	1 049	-

Przyjęta w powyższej tabeli hierarchia oznacza:

- Poziom I – cena notowana na aktywnym rynku dla tych samych składników aktywów i zobowiązań;
- Poziom II – wartości ustalone w oparciu o dane wejściowe inne niż notowane ceny Poziomu I, które są pośrednio lub bezpośrednio możliwe do zaobserwowania;
- Poziom III – wartości ustalone w oparciu o dane wejściowe, które nie opierają się na danych rynkowych możliwych do zaobserwowania.

Aktywa i zobowiązania zakwalifikowane do Poziomu II to pochodne instrumenty finansowe, których wycena opiera się na wyliczeniach instytucji finansowych, z którymi zawarto transakcje.

W okresie sprawozdawczym Grupa nie stosowała rachunkowości zabezpieczeń, dlatego też wszystkie pochodne instrumenty finansowe zostały zaklasyfikowane jako aktywa finansowe lub zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. W trakcie okresu sprawozdawczego zawierane były wyłącznie kontrakty krótkoterminowe forward na walutę USD i EUR. Kontrakty te stanowiły zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych. Grupa nie zawierała kontraktów pochodnych w celach spekulacyjnych.

Na dzień 30 września 2018 roku Grupa posiadała otwarte transakcje dotyczące instrumentów pochodnych, natomiast nie posiadała umów z wbudowanymi instrumentami pochodnymi, spełniającymi wymogi wydzielenia ich z umów zasadniczych.

Typ instrumentu pochodnego	Wartość nominalna w walucie (w tys.)	Średnioważony kurs	Okres zapadalności/okres ujęcia wpływu na wynik	30.09.2018				31.12.2017			
				Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe		Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe	
				KT	DT	KT	DT	KT	DT	KT	DT
Kontrakty forward				615	-	-	-	1 049	-	-	-
- EUR	3 278	4,3165	I kwartał 2018r.	-	-	-	-	428	-	-	-
	5 278	4,3239	II kwartał 2018r.	-	-	-	-	621	-	-	-
	1 072	4,3809	IV kwartał 2018r.	109	-	-	-	-	-	-	-
	4 708	4,3897	II kwartał 2019r.	246	-	-	-	-	-	-	-
- USD	2 004	3,7365	IV kwartał 2018r.	118	-	-	-	-	-	-	-
	2 164	3,7082	I kwartał 2019r.	81	-	-	-	-	-	-	-
	1 333	3,704	II kwartał 2019r.	61	-	-	-	-	-	-	-
Razem aktywa/zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych				615	-	-	-	1 049	-	-	-

Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody stanowią posiadane przez Grupę udziały w spółce MEDICAL Sp. z o.o., które w związku z zastosowaniem, począwszy od 2018 roku, MSSF 9 będą wyceniane w wartości godziwej (dotychczas wyceniane były w cenie nabycia). W ocenie Grupy wartość godziwa posiadanych udziałów nie różni się istotnie od ceny ich nabycia. W związku z powyższym na dzień 30 września 2018 roku nie dokonano korekty ich wartości.

Kontrakty na zakup praw do emisji CO₂

Na Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. ciąży obowiązek prawny w zakresie zapewnienia posiadania na dzień rozliczenia odpowiedniej do rzeczywistej emisji, ilości praw do emisji CO₂. Z uwagi na to, że spodziewana ilość praw przyznaných nieodpłatnie będzie niewystarczająca dla pokrycia pełnej emisji, w celu zabezpieczenia realizacji obowiązku w bieżącym roku oraz w latach następnych, na część brakującej ilości na okresy rozliczeniowe 2018 i 2019 rok zawarto kontrakty na zakup uprawnień w ilości 347 tyś. ton o wartości kontraktowej 1,7 miliona Euro.

26. Informacje o transakcjach z podmiotami powiązanimi

Poniższa tabela przedstawia kwoty rozrachunków, zobowiązań warunkowych i transakcji zawartych z podmiotami powiązanimi w okresie sprawozdawczym.

Przychody uzyskane od podmiotów powiązanych	01.01.2018 - 30.09.2018			
	przychody ze sprzedaży produktów	przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	przychody finansowe	pozostałe przychody operacyjne
Jednostka dominująca	91 444	-	1 955	8
Jednostki zależne	1 615	71	-	408
Wspólne przedsięwzięcia	31	-	100	-
Pozostałe jednostki powiązane	162 855	1 774	11	385
Razem przychody ze sprzedaży podmiotom powiązanym	255 945	1 845	2 066	801

01.01.2017 - 30.09.2017				
Przychody uzyskane od podmiotów powiązanych	przychody ze sprzedaży produktów	przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	przychody finansowe	pozostałe przychody operacyjne
Jednostka dominująca	26 556	2	1 426	8
Jednostki zależne	113	31	-	35
Wspólne przedsięwzięcia	2 488	40	1 896	222
Członkowie kluczowej kadry zarządzającej, nadzorującej	1	-	-	-
Pozostałe jednostki powiązane	93 845	5 824	3	315
Razem przychody ze sprzedaży podmiotom powiązanym	123 003	5 897	3 325	580

01.01.2018 - 30.09.2018				
Zakupy pochodzące od podmiotów powiązanych	zakupy usług	zakupy towarów i materiałów	zakupy rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	zakupy usług finansowych
Jednostka dominująca	4 261	22 062	9	2 125
Jednostki zależne	14 068	3 106	-	-
Wspólne przedsięwzięcia	5 963	-	-	-
Członkowie kluczowej kadry zarządzającej, nadzorującej	7	-	-	-
Pozostałe jednostki powiązane	4 312	43 741	52	1
Razem zakupy pochodzące od podmiotów powiązanych	28 611	68 909	61	2 126

01.01.2017 - 30.09.2017				
Zakupy pochodzące od podmiotów powiązanych	zakupy usług	zakupy towarów i materiałów	zakupy rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	zakupy usług finansowych
Jednostka dominująca	4 450	18 638	28	862
Jednostki zależne	4 330	25	-	-
Wspólne przedsięwzięcia	17 513	3 499	-	-
Członkowie kluczowej kadry zarządzającej, nadzorującej	6	-	-	-
Pozostałe jednostki powiązane	1 616	37 263	8	-
Razem zakupy pochodzące od podmiotów powiązanych	27 915	59 425	36	862

Należności od podmiotów powiązanych	30.09.2018	31.12.2017
Jednostka dominująca	15 382	1 991
Jednostki zależne	25	35
Wspólne przedsięwzięcia	15	700
Pozostałe jednostki powiązane	29 553	43 838
Razem należności od podmiotów powiązanych	44 975	46 564

Odpisy aktualizujące wartość należności od podmiotów powiązanych	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
Stan na początek okresu	(65)	(1)
Zwiększenia - odpis utworzony w ciężar wyniku finansowego	(10)	(5)
Rozwiązanie - odpis odwrócony jako uznanie wyniku finansowego	66	2
Wykorzystanie	-	1
Stan na koniec okresu	(9)	(3)

Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	30.09.2018	31.12.2017
Jednostka dominująca	6 463	2 621
Jednostki zależne	365	665
Wspólne przedsięwzięcia	325	725
Członkowie kluczowej kadry zarządzającej, nadzorującej	-	1
Pozostałe jednostki powiązane	9 853	7 227
Razem zobowiązania wobec jednostek powiązanych	17 006	11 239

Udzielone gwarancje i poręczenia	30.09.2018	31.12.2017
Jednostka dominująca	2 140 391	1 100 000
Pozostałe podmioty powiązane	2 801	2 814
Razem udzielone gwarancje i poręczenia	2 143 192	1 102 814

W okresie od 1 stycznia 2018 roku do 30 września 2018 roku podmioty Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. nie zawierały istotnych transakcji z podmiotami powiązаныmi na innych warunkach niż rynkowe.

Istotne transakcje z podmiotami kontrolowanymi przez Skarb Państwa dotyczą głównie dostaw surowców do Jednostki Dominującej – gazu ziemnego, energii elektrycznej, węgla oraz benzenu, siarki, oleju opałowego.

Zakup gazu ziemnego od Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A. odbywa się w oparciu o zapisy umowy oraz w zakresie przesyłu zatwierdzoną przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (URE) Taryfę. W okresie od 1 stycznia 2018 roku do 30 września 2018 roku wartość transakcji zakupu gazu wyniosła około 636 673 tysiące złotych (w roku poprzednim za analogiczny okres 592 749 tysięcy złotych).

Zakup energii elektrycznej dokonywany jest na podstawie umów zawartych na warunkach rynkowych. Opłaty za usługi przesyłowe oraz opłaty abonamentowe w dostawach energii elektrycznej wynikają z zatwierdzonej przez Prezesa URE Taryfy. Głównym dostawcą energii elektrycznej oraz usług obrotu Grupy jest Grupa Kapitałowa PGE. W okresie sprawozdawczym wartość transakcji zakupu od Grupy Kapitałowej PGE wyniosła około 78 649 tysięcy złotych (w roku poprzednim za analogiczny okres 84 058 tysięcy złotych). Zakupy energii elektrycznej dokonywane są również od podmiotów Grupy Kapitałowej ENEA. Wartość zakupów dokonanych w okresie 9 miesięcy 2018 roku wyniosła 40 744 tysiące złotych (w roku poprzednim za analogiczny okres 30 442 tysiące złotych).

Od Grupy Kapitałowej ENEA Grupa nabywa węgiel. Wartość zakupów dokonanych w okresie 9 miesięcy 2018 roku wyniosła 72 453 tysiące złotych (w roku poprzednim za analogiczny okres 74 118 tysięcy złotych).

Dostawy benzenu i siarki z PKN ORLEN S.A. odbywają się w oparciu o umowy zawarte na warunkach rynkowych. W okresie od 1 stycznia 2018 roku do 30 września 2018 roku wartość transakcji zakupu benzenu i siarki wyniosła 120 114 tysięcy złotych (w roku poprzednim 119 757 tysięcy złotych).

Zakupy siarki dokonywane są również od Grupy Kapitałowej LOTOS. W okresie 9 miesięcy 2018 roku wartość transakcji wyniosła 3 680 tysięcy złotych (w roku poprzednim 3 818 tysięcy złotych). Od Grupy LOTOS nabywany jest również olej opałowy. W okresie 9 miesięcy 2018 roku wartość transakcji zakupu wyniosła 7 106 tysięcy złotych (w roku poprzednim 6 572 tysiące złotych).

27. Informacje dotyczące cykliczności, sezonowości działalności Grupy Kapitałowej

Sezonowość działalności Grupy występuje głównie w obrocie nawozami. Najwyższa konsumpcja tych produktów przypada, w przypadku nawozów azotowych na okres wiosennej aplikacji nawozów, tj. na okres od lutego do kwietnia, natomiast w przypadku nawozów fosforowych na okres od lutego do kwietnia oraz od lipca do września. Poza sezonem aplikacji, w celu zmniejszenia wpływu sezonowości konsumpcji nawozów na wyniki, Grupa zawiera kontrakty z partnerami handlowymi posiadającymi zaplecza logistyczne, umożliwiające regularne odbiory produktów nawozowych oraz prowadzi elastyczną politykę cenową. Okresowe zmniejszenia aktywności na rynkach nawozowych wykorzystywane są przez Grupę do przeprowadzania prac remontowych instalacji produkcyjnych i przygotowania się do następnego sezonu.

Funkcjonujący w Jednostce Dominującej system produkcji jest w znacznym stopniu zintegrowany, co umożliwia elastyczne zarządzanie asortymentem i wielkością wytwarzanej produkcji. Sezonowość produkcji i sprzedaży w Grupie niwelowana jest również poprzez zwiększanie zróżnicowania oferty handlowej.

W produktach chemicznych sezonowość nie jest odczuwalna.

W produktach energetycznych odczuwalna jest sezonowość sprzedaży energii cieplnej. Wielkość sprzedaży tego produktu w znacznej mierze uzależniona jest od warunków atmosferycznych. W okresie jesienno-zimowym jest ona około trzykrotnie wyższa niż w okresie wiosenno-letnim.

Okresowe przeprowadzanie remontów przyczynia się do występowania sezonowości w działalności podmiotów realizujących te prace, w tym spółki REMZAP Sp. z o.o. Największy popyt na usługi budowlano-montażowe przypada na okres marzec-wrzesień. Natomiast zdecydowanie najniższym okresem jest okres zimowy, w szczególności I kwartał roku kalendarzowego. W celu niwelowania wahań spółka zwiększa swoje zaangażowanie w prace inwestycyjne, których realizacja nie wykazuje zbyt dużych wahań.

28. Informacje dotyczące emisji, wykupu i spłaty nieudziałowych i kapitałowych papierów wartościowych

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem w/w zdarzenia w Grupie Kapitałowej nie wystąpiły.

29. Informacje dotyczące wypłaconej/zadeklarowanej dywidendy

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. Uchwałą nr 27 w dniu 6 czerwca 2018 roku podjęło decyzję o wypłacie dywidendy z zysku netto roku obrotowego 2017 w kwocie 85 252 900,00 zł, tj. 4,46 zł na jedną akcję. Na dzień dywidendy wyznaczono dzień 1 czerwca 2018 roku. Wypłatę dywidendy wyznaczono na dzień 27 czerwca 2018 roku. Dywidenda została wypłacona w wyznaczonym terminie.

30. Objasnienia do skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych

Różnice pomiędzy bilansowymi zmianami stanu niektórych pozycji oraz zmianami wykazanymi w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych:

Wyszczególnienie	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
Bilansowa zmiana należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności	(1 013)	(128 462)
Zmiana stanu należności z tytułu dywidend	-	800
Zmiana stanu należności w wyniku transakcji bezgotówkowych	(22 646)	(47 953)
Zmiana stanu zaliczek na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	(4 280)	42 531
Zmiana stanu należności w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(27 939)	(133 084)

Wyszczególnienie	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
Bilansowa zmiana rezerw	6 149	1 018
Rezerwa odniesiona w nakłady inwestycyjne	(105)	(300)
Zmiana stanu rezerw odniesiona w inne całkowite dochody	821	(2 295)
Zmiana stanu rezerw w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	6 865	(1 577)

Wyszczególnienie	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
Bilansowa zmiana zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań	(29 231)	(25 058)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	21 916	3 393
Zmiana stanu zobowiązań w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(7 315)	(21 665)

Wyszczególnienie	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
Podatek dochodowy bieżący naliczony za okres sprawozdawczy	(5 812)	(32 112)
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	(79)	(1 994)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu podatku dochodowego	780	(19 924)
Zmiana stanu należności z tytułu podatku dochodowego	(19 633)	(367)
Transakcje bezgotówkowe - zarachowanie zwrotu VAT na poczet płatności z tytułu podatku dochodowego	22 646	47 953
Podatek dochodowy zapłacony	(2 098)	(6 444)

Wyszczególnienie	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
Nakłady inwestycyjne na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	(313 853)	(216 812)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(21 916)	(3 093)
Rezerwa odniesiona w nakłady inwestycyjne	105	300
Zmiana stanu zaliczek na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	4 280	(42 531)
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(331 384)	(262 136)

Poziom przepływów z działalności operacyjnej wynika głównie z wysokości osiągniętego wyniku finansowego oraz zmiany stanu kapitału obrotowego.

Przepływy z działalności inwestycyjnej wynikają z wydatków na realizację projektów inwestycyjnych oraz lokowania wolnych środków pieniężnych na dłuższe okresy – powyżej 3 miesięcy.

Największe nakłady w okresie 9 miesięcy 2018 roku Grupa poniosła na budowę wytwórni nawozów granulowanych na bazie saletry amonowej, budowę nowej instalacji kwasu azotowego i neutralizacji, zwiększenia i optymalizacji produkcji ciekłego dwutlenku węgla oraz wymianę turbozespołu TG 2.

W okresie 9 miesięcy 2018 roku poziom lokat zawartych na okresy dłuższe niż 3 miesiące znacząco się obniżył. Jest to wynikiem wzrostu zapotrzebowania na środki pieniężne w krótszych okresach.

Przepływy z działalności finansowej stanowi wypłata dywidendy oraz prowizji za gotowość wynikająca z Umowy o finansowaniu wewnątrzgrupowym.

Wyszczególnienie	30.09.2018	31.12.2017
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazany w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej	578 375	526 886
Różnice kursowe z wyceny środków walutowych	989	7 167
Naliczone odsetki	(524)	(497)
Oczekiwane straty kredytowe	290	283
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazany w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	579 130	533 839

Różnice między wartością środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazaną w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej i w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych wynika z naliczonych na dzień bilansowy odsetek i różnic kursowych oraz oszacowanych oczekiwanych strat kredytowych.

31. Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego, dodatkowe informacje

W ocenie Zarządu Spółki po okresie sprawozdawczym nie wystąpiły zdarzenia, które mogą istotnie wpłynąć w przyszłości na sytuację majątkową, finansową i wynik finansowy Grupy.

Krzysztof Bednarz	Prezes Zarządu	.....
Krzysztof Homenda	Wiceprezes Zarządu	.....
Izabela Świderek	Wiceprezes Zarządu	.....
Anna Zarzycka-Rzepecka	Wiceprezes Zarządu	.....
Andrzej Skwarek	Członek Zarządu	.....

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
GRUPY AZOTY ZAKŁADY AZOTOWE „PUŁAWY” SPÓŁKA AKCYJNA
za okres 3 i 9 miesięcy kończący się 30 września 2018 roku

32. Informacje ogólne

Skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone za okres sprawozdawczy obejmujący 3 i 9 miesięcy kończący się 30 września 2018 roku. Na skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe składają się:

- Skrócone jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów;
- Skrócone jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej;
- Skrócone jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych;
- Skrócone jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym;
- Dodatkowe informacje i objaśnienia.

Waluta funkcjonalna i prezentacji

Walutą funkcjonalną Spółki i walutą prezentacji sprawozdania jest złoty polski. Wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach złotych.

Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z postanowieniami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa”, który został zatwierdzony przez Unię Europejską.

Niniejsze skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe należy czytać łącznie ze zbadanym rocznym jednostkowym sprawozdaniem finansowym Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. przygotowanym zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską, za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku oraz łącznie ze skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. za okres 3 i 9 miesięcy kończący się 30 września 2018 roku.

33. Skrócone jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów

Wyszczególnienie	01.01.2018 - 30.09.2018	01.07.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017	01.07.2017 - 30.09.2017
Zyski i straty				
Działalność kontynuowana				
Przychody ze sprzedaży produktów	2 192 847	690 877	2 204 967	665 619
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	58 870	17 476	66 169	23 060
Przychody ze sprzedaży	2 251 717	708 353	2 271 136	688 679
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	(1 836 268)	(639 465)	(1 634 601)	(530 795)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(52 841)	(15 750)	(63 318)	(21 541)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(1 889 109)	(655 215)	(1 697 919)	(552 336)
Zysk/(strata) brutto ze sprzedaży	362 608	53 138	573 217	136 343
Koszty sprzedaży, w tym:	(168 302)	(55 793)	(183 547)	(56 878)
- oczekiwane straty kredytowe	(288)	114	(122)	(248)
Koszty ogólnego zarządu	(123 484)	(35 748)	(124 957)	(41 276)
Pozostałe przychody operacyjne	9 887	3 391	7 684	2 162
Pozostałe koszty operacyjne	(14 047)	(7 579)	(9 886)	(3 176)
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej	66 662	(42 591)	262 511	37 175
Przychody finansowe, w tym:	21 711	(1 330)	28 941	1 811
- odsetki	5 868	1 632	8 810	2 545
- odwrócenie oczekiwanych strat kredytowych	2 735	252	171	68
Koszty finansowe, w tym:	(12 169)	24	(40 758)	1 719
- oczekiwane straty kredytowe	(590)	(232)	(654)	(270)
Przychody/(koszty) finansowe netto	9 542	(1 306)	(11 817)	3 530
Zysk/(strata) brutto z działalności kontynuowanej	76 204	(43 897)	250 694	40 705
Podatek dochodowy	(10 837)	7 250	(38 220)	(8 478)
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej	65 367	(36 647)	212 474	32 227
Zysk/(strata) netto za okres	65 367	(36 647)	212 474	32 227
Inne całkowite dochody				
Pozycje, które w przyszłości nie mogą zostać przeklasyfikowane do zysków i strat				
Zyski/(straty) aktuarialne z tytułu programu określonych świadczeń	731	-	(2 366)	-
Podatek dochodowy dotyczący pozycji, które nie mogą być przeklasyfikowane do zysków i strat	(139)	-	449	-
Razem pozycje, które w przyszłości nie mogą zostać przeklasyfikowane do zysków i strat	592	-	(1 917)	-
Inne całkowite dochody netto	592	-	(1 917)	-
CAŁKOWITY DOCHÓD ZA OKRES	65 959	(36 647)	210 557	32 227
Zysk/(strata) netto w zł na jedną akcję:				
- podstawowy z zysku za okres	3,42	(1,92)	11,12	1,69
- podstawowy z zysku z działalności kontynuowanej	3,42	(1,92)	11,12	1,69
- rozwodniony z zysku za okres	3,42	(1,92)	11,12	1,69
- rozwodniony z zysku z działalności kontynuowanej	3,42	(1,92)	11,12	1,69

34. Skrócone jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej

Wyszczególnienie	Nota	30.09.2018	01.01.2018	31.12.2017
AKTYWA			<i>przekształcone*</i>	
Aktywa trwałe				
Rzeczowe aktywa trwałe	40	2 236 697	2 063 648	2 063 648
Prawo wieczystego użytkowania gruntu		742	750	750
Nieruchomości inwestycyjne		15 912	15 761	15 761
Wartości niematerialne		42 200	44 389	44 389
Udziały i akcje	40	394 401	367 360	367 360
Pozostałe aktywa finansowe	40	25 972	25 998	26 052
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	40	90 850	96 792	96 792
Aktywa trwałe razem		2 806 774	2 614 698	2 614 752
Aktywa obrotowe				
Zapasy	40	260 231	290 397	290 397
Prawa majątkowe	40	125 564	95 263	95 263
Pochodne instrumenty finansowe		615	1 048	1 048
Pozostałe aktywa finansowe	40	-	233 032	233 133
Należności z tytułu podatku dochodowego		32 693	12 750	12 750
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	40	388 718	434 264	433 941
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	40	451 671	421 437	421 600
Aktywa obrotowe razem		1 259 492	1 488 191	1 488 132
AKTYWA RAZEM		4 066 266	4 102 889	4 102 884
PASYWA				
Kapitał własny				
Kapitał zakładowy		191 150	191 150	191 150
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej		237 650	237 650	237 650
Zyski zatrzymane		2 720 047	2 739 341	2 739 553
Kapitał własny razem		3 148 847	3 168 141	3 168 353
Zobowiązania długoterminowe				
Pozostałe zobowiązania finansowe		409	-	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych		135 739	134 064	134 064
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	40	2 838	2 245	2 245
Rezerwy	40	3 323	2 508	2 508
Dotacje	40	53 988	37 553	37 553
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		61 176	52 903	52 952
Zobowiązania długoterminowe razem		257 473	229 273	229 322
Zobowiązania krótkoterminowe				
Pochodne instrumenty finansowe		-	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe		488	132	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych		17 718	19 781	19 781
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	40	626 925	677 240	677 106
Rezerwy	40	9 824	4 477	4 477
Dotacje	40	4 991	3 845	3 845
Zobowiązania krótkoterminowe razem		659 946	705 475	705 209
Stan zobowiązań ogółem		917 419	934 748	934 531
PASYWA RAZEM		4 066 266	4 102 889	4 102 884

* dane finansowe przekształcone zgodnie z informacją zawartą w nodzie 39

35. Skrócone jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Wyszczególnienie	Nota	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
<i>przekształcone*</i>			
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(strata) brutto		76 204	250 694
Korekty o pozycje:			
Amortyzacja		144 360	130 006
Odsetki, dywidendy i różnice kursowe		(6 009)	(6 657)
(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej		9 594	26 421
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu należności	46	22 708	(115 275)
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu zapasów	46	30 166	(6 752)
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu praw majątkowych		(30 301)	30 918
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań	46	(29 862)	(4 352)
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu dotacji		17 581	12 628
Zwiększenie/(zmniejszenie) rezerw	46	6 400	(1 190)
(Zapłacony)/zwrócony podatek dochodowy	46	-	(5 039)
(Zysk)/strata z wyceny instrumentów pochodnych		433	(9 072)
Pozostałe wpływy/(wydatki) z działalności operacyjnej		138	-
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		241 412	302 330
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		44	13
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	46	(328 884)	(290 150)
Sprzedaż pozostałych aktywów finansowych		232 000	808 900
Nabycie udziałów i akcji		(36 000)	-
Nabycie pozostałych aktywów finansowych		-	(543 100)
Dywidendy i odsetki otrzymane		2 050	8 122
Spłata udzielonych pożyczek		-	11 978
Udzielenie pożyczek		-	(1 000)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(130 790)	(5 237)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(226)	(381)
Dywidendy wypłacone		(85 253)	(164 007)
Odsetki zapłacone		(1 339)	(869)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		(86 818)	(165 257)
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		23 804	131 836
w tym różnice kursowe netto		6 207	(794)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	46	428 555	141 774
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	46	452 359	273 610

* dane przekształcone zgodnie z informacją zawartą w nocie 39

36. Skrócone jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Wyszczególnienie	Kapitał akcyjny	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	Razem kapitał własny
Na dzień 1 stycznia 2017r.	191 150	237 650	-	2 623 245	3 052 045
Korekty błędów	-	-	-	-	-
Na dzień 1 stycznia 2017r.	191 150	237 650	-	2 623 245	3 052 045
Łączne całkowite dochody,	-	-	-	210 557	210 557
w tym:					
- wynik bieżącego okresu	-	-	-	212 474	212 474
- inne całkowite dochody	-	-	-	(1 917)	(1 917)
Transakcje z właścicielami,	-	-	-	(164 007)	(164 007)
w tym:					
- wypłata dywidendy	-	-	-	(164 007)	(164 007)
Na dzień 30 września 2017r.	191 150	237 650	-	2 669 795	3 098 595
Na dzień 1 stycznia 2017r.	191 150	237 650	-	2 623 245	3 052 045
Korekty błędów	-	-	-	-	-
Na dzień 1 stycznia 2017r.	191 150	237 650	-	2 623 245	3 052 045
Łączne całkowite dochody,	-	-	-	280 315	280 315
w tym:					
- wynik bieżącego okresu	-	-	-	284 082	284 082
- inne całkowite dochody	-	-	-	(3 767)	(3 767)
Transakcje z właścicielami,	-	-	-	(164 007)	(164 007)
w tym:					
- wypłata dywidendy	-	-	-	(164 007)	(164 007)
Na dzień 31 grudnia 2017r.	191 150	237 650	-	2 739 553	3 168 353
Na dzień 1 stycznia 2018r.	191 150	237 650	-	2 739 553	3 168 353
Inne zmiany - zastosowanie MSSF 15 i 9	-	-	-	(212)	(212)
Na dzień 1 stycznia 2018r.	191 150	237 650	-	2 739 341	3 168 141
Łączne całkowite dochody,	-	-	-	65 959	65 959
w tym:					
- wynik bieżącego okresu	-	-	-	65 367	65 367
- inne całkowite dochody	-	-	-	592	592
Transakcje z właścicielami,	-	-	-	(85 253)	(85 253)
w tym:					
- wypłata dywidendy	-	-	-	(85 253)	(85 253)
Na dzień 30 września 2018r.	191 150	237 650	-	2 720 047	3 148 847

Dodatkowe informacje i objaśnienia

37. Zatwierdzenie skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego

Niniejsze skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Spółki w dniu 6 listopada 2018 roku.

38. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Przy sporządzaniu niniejszego skróconego śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego zastosowano zasady rachunkowości w zakresie niezmiennym w odniesieniu do zasad zastosowanych przy sporządzaniu rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2017 roku, za wyjątkiem zmian wynikających z wdrożenia nowych MSSF 15 i MSSF 9.

Dane okresu porównawczego, tj. za okres od 1 stycznia 2017 roku do 30 września 2017 roku zostały przekształcone wg zasad obowiązujących przy sporządzeniu rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2017 roku. Przekształcenie polegało na zmianie prezentacji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz sprawozdaniu z przepływów pieniężnych zaliczek na dostawy aktywów trwałych. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej w III kwartale 2017 roku zaliczki na dostawy aktywów trwałych prezentowane były w aktywach obrotowych w pozycji „Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe”, natomiast w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w przepływach z działalności operacyjnej w pozycji „Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu należności”. W bieżącym roku zaliczki te prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w aktywach trwałych w pozycji „Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe”, w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w przepływach z działalności inwestycyjnej w pozycji „Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych”. Wartość zaliczek podlegająca przemieszczeniu w jednostkowym sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 30 września 2017 roku wynosiła 101 196 tysięcy złotych.

Począwszy od 1 stycznia 2018 roku Spółka zastosowała MSSF 15 *Przychody z umów z klientami*. MSSF 15 zastępuje dotychczas obowiązujące wytyczne dotyczące ujmowania przychodów, zawarte w MSR 18 *Przychody* i MSR 11 *Umowy o usługę budowlaną* (nie mającego zastosowania do sprawozdania Spółki) oraz w związanych z nimi Interpretacjach.

Zgodnie z MSSF 15, Spółka ujmuje przychód w chwili spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia, czyli przeniesienia na klienta kontroli nad towarami lub usługami będącymi przedmiotem tego zobowiązania (jednorazowo w określonym momencie lub w okresie czasu) w kwocie odzwierciedlającej wartość wynagrodzenia, którego Spółka spodziewa się w zamian za te towary lub usługi. W szczególności identyfikowane są zobowiązania do wykonywania świadczeń zawartych w umowie i dokonywane jest przypisanie ceny transakcyjnej do zidentyfikowanych zobowiązań.

Przy wdrożeniu MSSF 15 Spółka zastosowała metodę zmodyfikowaną retrospektywną, tj. łączny efekt pierwszego zastosowania MSSF 15 ujęła jako korektę salda początkowego zysków zatrzymanych. Efekt pierwszego zastosowania został ustalony jedynie w odniesieniu do umów, które nie były zakończone na dzień 1 stycznia 2018 roku.

Począwszy od 1 stycznia 2018 roku Spółka zastosowała MSSF 9. Standard ten zastępuje MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena. Zmianie ulegają obszary klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych, wyznaczania utraty wartości aktywów finansowych oraz (opcjonalnie) rachunkowość zabezpieczeń. Spółka dokonała zmian w ramach polityki rachunkowości w zakresie:

- Klasyfikacji aktywów finansowych;
- Utraty wartości aktywów finansowych.

Spółka podjęła decyzję o dalszym stosowaniu zasad rachunkowości zabezpieczeń określonych w MSR 39, w przypadku jej zastosowania (na dzień sporządzenia niniejszego raportu Spółka nie stosowała rachunkowości zabezpieczeń).

Klasyfikacja aktywów finansowych

Na podstawie analiz przeprowadzonych na koniec 2017 roku Spółka określiła modele biznesowe oraz przeprowadziła testy SPPI dla aktywów finansowych i na ich podstawie dokonała klasyfikacji aktywów finansowych odpowiednio do:

- Aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy;
- Aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody;
- Aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie.

Do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy zalicza się:

- Papiery wartościowe notowane na aktywnym rynku, nabyte w celu sprzedaży w krótkim terminie;
- Instrumenty pochodne.

Do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody zalicza się udziały i akcje długoterminowe.

Do aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie zalicza się:

- Środki pieniężne i ich ekwiwalenty;
- Należności finansowe, w tym należności z tytułu dostaw i usług;
- Udzielone pożyczki;
- Lokaty i depozyty bankowe.

Utrata wartości aktywów finansowych

Grupa zidentyfikowała poniższe klasy instrumentów finansowych, dla których zgodnie z MSSF 9 dokonała oszacowania wpływu oczekiwanych strat kredytowych na sprawozdanie finansowe:

- Należności handlowe z tytułu dostaw i usług;
- Udzielone pożyczki;
- Depozyty i lokaty w bankach, środki pieniężne dostępne w ramach cash-poolingu.

Zgodnie z postanowieniami MSSF 9, dokonano również oszacowania oczekiwanych strat kredytowych wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji.

Spółka stosuje standard retrospektywnie w odniesieniu do wszystkich instrumentów finansowych niewygaśniętych na dzień 1 stycznia 2018 roku, bez korygowania danych porównawczych. Zgodnie z przepisami przejściowymi wynikającymi z MSSF 9 wszelkie różnice między wcześniejszą wartością bilansową a wartością bilansową na początku rocznego okresu sprawozdawczego Spółka ujęła w saldzie początkowym zysków zatrzymanych (kapitale własnym).

Spółka dokonała kalkulacji wpływu pierwszego zastosowania MSSF 15 i MSSF 9 na jej kapitały. Łączny wpływ korekt na kapitał własny Spółki wyniósł 212 tysięcy złotych. Najistotniejsze korekty wynikały z następujących zmian:

- Zwiększenie przychodów ze sprzedaży z tytułu przysługujących kontrahentom Spółki bonusów stałych o kwotę 295 tysięcy złotych;
- Zwiększenie odpisów na oczekiwane straty kredytowe z tytułu posiadanych instrumentów finansowych o kwotę 424 tysięcy złotych;

- Oczekiwane straty kredytowe wynikające z udzielonych poręczeń i gwarancji w kwocie 132 tysięcy złotych;
- Zmniejszenie rezerwy na podatek odroczony w kwocie 49 tysięcy złotych.

Wpływ pierwszego zastosowania MSSF 15 i MSSF 9 na jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 1 stycznia 2018 roku:

Wyszczególnienie	01.01.2018 Dane przekształcone	Korekty wynikające z wdrożenia MSSF 15 i 9	31.12.2017 Dane opublikowane
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	2 063 648	-	2 063 648
Prawo wieczystego użytkowania gruntu	750	-	750
Nieruchomości inwestycyjne	15 761	-	15 761
Wartości niematerialne	44 389	-	44 389
Udziały i akcje	367 360	-	367 360
Pozostałe aktywa finansowe	25 998	(54)	26 052
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	96 792	-	96 792
Aktywa trwałe razem	2 614 698	(54)	2 614 752
Aktywa obrotowe			
Zapasy	290 397	-	290 397
Prawa majątkowe	95 263	-	95 263
Pochodne instrumenty finansowe	1 048	-	1 048
Pozostałe aktywa finansowe	233 032	(101)	233 133
Należności z tytułu podatku dochodowego	12 750	-	12 750
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	434 264	323	433 941
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	421 437	(163)	421 600
Aktywa obrotowe razem	1 488 191	59	1 488 132
AKTYWA RAZEM	4 102 889	5	4 102 884
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał zakładowy	191 150	-	191 150
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	237 650	-	237 650
Zyski zatrzymane	2 739 341	(212)	2 739 553
Kapitał własny razem	3 168 141	(212)	3 168 353
Zobowiązania długoterminowe			
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	134 064	-	134 064
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	2 245	-	2 245
Rezerwy	2 508	-	2 508
Dotacje	37 553	-	37 553
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	52 903	(49)	52 952
Zobowiązania długoterminowe razem	229 273	(49)	229 322
Zobowiązania krótkoterminowe			
Pozostałe zobowiązania finansowe	132	132	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	19 781	-	19 781
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	677 240	134	677 106
Rezerwy	4 477	-	4 477
Dotacje	3 845	-	3 845
Zobowiązania krótkoterminowe razem	705 475	266	705 209
Stan zobowiązań ogółem	934 748	217	934 531
PASYWA RAZEM	4 102 889	5	4 102 884

Wpływ na pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów za okres 9 miesięcy 2018 roku zastosowania MSSF 15, w porównaniu ze standardami i interpretacjami, które obowiązywały przed zmianą:

Wyszczególnienie	01.01.2018 - 30.09.2018	Korekta
Zyski i straty		
Działalność kontynuowana		
Przychody ze sprzedaży produktów		
Zmniejszenie z tytułu usług marketingowych	(6 151)	1
Zmniejszenie z tytułu usług transportu i innych	(1 263)	2
Zmniejszenie/zwiększenie z tytułu korekty ceny w kolejnych okresach	(295)	3
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		
Zmniejszenie/zwiększenie z tytułu korekty ceny w kolejnych okresach	(221)	4
Przychody ze sprzedaży	(7 930)	
Zysk/(strata) brutto ze sprzedaży	(7 930)	
Koszty sprzedaży		
Zmniejszenie z tytułu usług marketingowych	6 151	1
Zmniejszenie z tytułu usług transportu i innych	95	2
Łączny wpływ zastosowania MSSF 15	(1 684)	

- Spółka dokonała wydzielenia wynagrodzenia za działania reklamowe i promocyjne klienta; ze względu na ich charakter i warunki opłat ma ono charakter bonifikaty, do której klient ma prawo po wykonaniu określonych w umowie działań reklamowych i marketingowych, a nie kosztów sprzedaży, w związku z powyższym przysługujące kontrahentom wynagrodzenie pomniejsza przychody ze sprzedaży (dotychczas powiększało koszty sprzedaży); przysługujące klientowi wynagrodzenie z tego tytułu, do czasu realizacji usługi wykazywane jest jako zobowiązanie z tytułu dostaw i usług.
- Spółka dokonała wydzielenia usługi transportu lub transportu i ubezpieczenia świadczonych po przekazaniu kontroli nad towarem/produktem na rzecz klienta uwzględnionych w cenie towaru/produktu (warunki dostawy wg Incoterms CIF, CIP, CFR, CPT). Wydzielenie tych usług skutkuje późniejszym niż dotychczas ujmowaniem przychodu w części dotyczącej wydzielonej usługi transportu lub transportu i ubezpieczenia; przysługujące Spółce wynagrodzenie z tego tytułu, do czasu realizacji usługi wykazywane jest jako zobowiązanie z tytułu dostaw i usług-przychody przyszłych okresów.
- Spółka wydzieliła wynagrodzenie w postaci stałej bonifikaty na jednostkę produktu, niezależnego od rodzaju produktu, dokonała alokacji przyznanej bonifikaty do poszczególnych produktów oferowanych w ramach umowy w oparciu o ich indywidualne ceny sprzedaży, która rozliczy się po zrealizowaniu warunków umowy; nie rozliczona wartość bonifikaty wykazywana jest jako przychody przyszłych okresów.
- Spółka dokonała wydzielenia dodatkowego zobowiązania do wykonania świadczenia w postaci prawa materialnego, tj. prawa do zakupu w przyszłości po obniżonych cenach po spełnieniu określonego warunku, które rozliczy się po spełnieniu tego warunku w momencie dokonania sprzedaży; przysługujące klientowi prawo do nabycia produktu po obniżonych cenach po spełnieniu warunku wykazywane jest jako zobowiązanie z tytułu umowy – przychody przyszłych okresów.

Wpływ na pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej wg stanu na dzień 30 września 2018 roku zastosowania MSSF 15, w porównaniu ze standardami i interpretacjami, które obowiązywały przed zmianą:

Wyszczególnienie	Stan na 30.09.2018 wg MSSF 15	Różnica wynikająca z wdrożenia MSSF 15	Stan na 30.09.2018 wg standardów przed wdrożeniem MSSF 15
AKTYWA			
Aktywa trwałe razem	2 806 774	-	2 806 774
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	388 718	95	388 813
Aktywa obrotowe razem	1 259 492	95	1 259 587
AKTYWA RAZEM	4 066 266	95	4 066 361
PASYWA			
Kapitał własny			
Zyski zatrzymane	2 720 047	(1 125)	2 718 922
Kapitał własny razem	3 148 847	(1 125)	3 147 722
Zobowiązania długoterminowe			
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	61 176	(264)	60 912
Zobowiązania długoterminowe razem	257 473	(264)	257 209
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	626 925	1 484	628 409
Zobowiązania krótkoterminowe razem	659 946	1 484	661 430
Stan zobowiązań ogółem	917 419	1 220	918 639
PASYWA RAZEM	4 066 266	95	4 066 361

Kategorie przychodów umów z klientami:

01.01.2018 - 30.09.2018	Działalność kontynuowana			Pozostała działalność	Działalność ogółem
	Segment Agro	Segment Chemia	Segment Energetyka		
Główne linie produktów					
Przychody ze sprzedaży produktów	1 148 019	1 003 940	11 988	5 557	2 169 504
Przychody ze sprzedaży usług	2 431	-	14 716	6 196	23 343
Przychody ze sprzedaży towarów	6 378	-	46 736	33	53 147
Przychody ze sprzedaży materiałów	-	-	822	566	1 388
Przychody ze sprzedaży praw majątkowych	-	-	4 335	-	4 335
Główne linie produktów ogółem	1 156 828	1 003 940	78 597	12 352	2 251 717
Rejony geograficzne					
Polska	806 375	441 593	78 595	12 352	1 338 915
Niemcy	13 044	213 728	-	-	226 772
Pozostałe kraje Unii Europejskiej	239 121	262 145	2	-	501 268
Kraje Azji	-	62 308	-	-	62 308
Kraje Ameryki Południowej	37 719	-	-	-	37 719
Pozostałe kraje	60 569	24 166	-	-	84 735
Rejony geograficzne ogółem	1 156 828	1 003 940	78 597	12 352	2 251 717
Rodzaj klienta					
Klienci będący przedsiębiorcami	1 156 774	1 003 939	78 587	11 276	2 250 576
Klienci będący odbiorcami detalicznymi	54	1	10	1 076	1 141
Rodzaj klienta ogółem	1 156 828	1 003 940	78 597	12 352	2 251 717
Rodzaj umowy					
Umowy oparte na stałej cenie	446 418	422 434	78 597	9 549	956 998
Umowy z elementami wynagrodzenia zmiennego	710 410	581 506	-	90	1 292 006
Pozostałe	-	-	-	2 713	2 713
Rodzaj umowy ogółem	1 156 828	1 003 940	78 597	12 352	2 251 717
Okres obowiązywania umowy					
Umowy długoterminowe	2 936	2 748	78 537	3 188	87 409
Umowy krótkoterminowe	1 153 892	1 001 192	60	9 164	2 164 308
Okres obowiązywania umowy ogółem	1 156 828	1 003 940	78 597	12 352	2 251 717
Moment ujmowania przychodów					
Przychody ujmowane w określonym momencie	1 156 828	1 003 940	78 597	9 922	2 249 287
Przychody ujmowane w miarę upływu czasu	-	-	-	2 430	2 430
Okres obowiązywania umowy ogółem	1 156 828	1 003 940	78 597	12 352	2 251 717
Kanały sprzedaży					
Sprzedaż bezpośrednia	1 146 467	944 932	78 597	12 352	2 182 348
Sprzedaż przez pośredników	10 361	59 008	-	-	69 369
Rodzaj klienta ogółem	1 156 828	1 003 940	78 597	12 352	2 251 717

Zmiana klasyfikacji aktywów finansowych wynikająca z zastosowania MSSF 9:

Klasyfikacja		Wartości bilansowe na 01.01.2018		Różnica wynikająca z wdrożenia MSSF 9
MSR 39	MSSF 9	wg MSR 39	wg MSSF 9	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty				
utrzymywane do terminu wymagalności	wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	421 600	421 437	(163)
Aktywa finansowe o okresie zapadalności powyżej 3 miesięcy				
utrzymywane do terminu wymagalności	wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	233 133	233 032	(101)
Udzielone pożyczki				
utrzymywane do terminu wymagalności	wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	26 052	25 998	(54)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe niepodlegające sprzedaży				
utrzymywane do terminu wymagalności	wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	283 171	283 065	(106)

Różnice w wartości bilansowej aktywów finansowych w związku z wdrożeniem MSSF 9 wynikają z oszacowania oczekiwanych strat kredytowych.

Zmiana wartości oczekiwanych strat kredytowych w okresie 9 miesięcy 2018 roku wynikająca z zastosowania MSSF 9:

Wyszczególnienie	01.01.2018 - 30.09.2018	01.07.2018 - 30.09.2018
Oczekiwane straty kredytowe dotyczące należności z tytułu dostaw i usług na początek okresu	(106)	(321)
Zwiększenie	(215)	-
Zmniejszenie	100	100
Oczekiwane straty kredytowe dotyczące należności z tytułu dostaw i usług na koniec okresu	(221)	(221)
Oczekiwane straty kredytowe dotyczące aktywów finansowych o okresie zapadalności powyżej 3 miesięcy na początek okresu	(101)	-
Zwiększenie	-	-
Zmniejszenie	101	-
Oczekiwane straty kredytowe dotyczące aktywów finansowych o okresie zapadalności powyżej 3 miesięcy na koniec okresu	-	-
Oczekiwane straty kredytowe dotyczące udzielonych pożyczek na początek okresu	(54)	(63)
Zwiększenie	(26)	(17)
Zmniejszenie	-	-
Oczekiwane straty kredytowe dotyczące udzielonych pożyczek na koniec okresu	(80)	(80)

Wyszczególnienie	01.01.2018 - 30.09.2018	01.07.2018 - 30.09.2018
Oczekiwane straty kredytowe dotyczące środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na początek okresu	(163)	(165)
Zwiększenie	(2)	-
Zmniejszenie	-	-
Oczekiwane straty kredytowe dotyczące środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na koniec okresu	(165)	(165)
Oczekiwane straty kredytowe z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji na początek okresu	(132)	(151)
Zwiększenie	(136)	(117)
Zmniejszenie	-	-
Oczekiwane straty kredytowe z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji na koniec okresu	(268)	(268)

39. Zasady rachunkowości

Niniejsze skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia sprawozdania nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności Spółki w niezmienionej formie i zakresie przez okres co najmniej 12 miesięcy od daty bilansowej.

Przy sporządzaniu niniejszego skróconego śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego zastosowano zasady rachunkowości w zakresie niezmiennym w odniesieniu do zasad zastosowanych przy sporządzaniu rocznego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2017 roku, za wyjątkiem zmian szczegółowo przedstawionych w nocie 38.

Do wyceny pozycji wyrażonych w walucie obcej przyjęto następujące kursy:

Kurs obowiązujący na ostatni dzień	30.09.2018	31.12.2017
USD	3,6754	3,4813
EUR	4,2714	4,1709
GBP	4,8055	4,7001
Kurs średni, liczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie		
	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
EUR	4,2535	4,2566

40. Objasnienia do wybranych pozycji jednostkowego sprawozdania z sytuacji finansowej

Najistotniejsze zmiany w jednostkowym sprawozdaniu z sytuacji finansowej wg stanu na dzień 30 września 2018 roku w stosunku do danych opublikowanych w rocznym jednostkowym sprawozdaniu za 2017 rok dotyczą:

Wyszczególnienie	30.09.2018	31.12.2017	Zmiana stanu
Rzeczowe aktywa trwałe	2 236 697	2 063 648	173 049
Udziały i akcje	394 401	367 360	27 041
Zapasy	260 231	290 397	(30 166)
Prawa majątkowe	125 564	95 263	30 301
Pozostałe aktywa finansowe	25 972	259 185	(233 213)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	479 568	530 733	(51 165)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	451 671	421 600	30 071
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	629 763	679 351	(49 588)
Rezerwy	13 147	6 985	6 162
Dotacje	58 979	41 398	17 581

Wzrost wartości rzeczowych aktywów trwałych jest wynikiem prowadzonej przez Spółkę działalności inwestycyjnej. Największe nakłady poniesiono na budowę wytwórni nawozów granulowanych na bazie saletry amonowej w wysokości 110 milionów złotych, realizację projektu modernizacji instalacji kwasu azotowego oraz budowy nowych instalacji kwasu azotowego, neutralizacji i produkcji nowych nawozów na bazie kwasu azotowego w kwocie 22 milionów złotych, realizację projektu zwiększenia produkcji ciekłego dwutlenku węgla w kwocie 22 milionów złotych oraz wymianę turbozespołu TG 2 w kwocie 11 milionów złotych. Wzrost wartości rzeczowych aktywów trwałych skorygowały odpisy amortyzacyjne dokonane w okresie.

Wzrost wartości wykazanych udziałów i akcji wynika głównie z rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego Zakładów Azotowych Chorzów S.A. w kwocie 36 milionów złotych oraz dokonania na dzień 30 czerwca 2018 roku odpisu aktualizującego wartość akcji Zakładów Azotowych Chorzów S.A. w związku z obniżeniem wartości Spółki. Na dzień 30 czerwca 2018 roku w spółkach Zakłady Azotowe Chorzów S.A., GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. i Agrochem Puławy Sp. z o.o. zostały przeprowadzone testy na utratę wartości. Szczegółowe informacje zostały przedstawione w Raporcie półrocznym wg stanu na dzień 30 czerwca 2018 roku.

Spadek wartości zapasów wynika głównie ze spadku zapasów produktów, co jest efektem prowadzonej polityki handlowej i produkcyjnej oraz sytuacji rynkowej.

Wzrost wartości praw majątkowych jest wynikiem przyznania Spółce praw do emisji CO₂ w ilości 2 568 tysiąca ton o wartości 110,9 miliona złotych oraz umorzenia praw do emisji CO₂ za 2017 rok w ilości 3 446 tysiąca ton o wartości 78,8 miliona złotych, jak również zakupu i umorzenia oraz sprzedaży świadectw pochodzenia energii elektrycznej.

Spadek wartości pozostałych aktywów finansowych wynika z obniżenia stanu posiadanych przez Spółkę nadwyżek środków pieniężnych oraz skrócenia horyzontu czasowego, na który lokowane są posiadane nadwyżki. Spadek stanu środków pieniężnych jest wynikiem realizacji przez Spółkę szerokiego programu inwestycyjnego oraz osiągniętych niższych niż w roku ubiegłym wyników. Skrócenie horyzontu czasowego lokowanych nadwyżek środków pieniężnych przyczyniło się do wzrostu stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

Spadek wartości należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych jest wynikiem głównie spadku: należności z tytułu podatków w kwocie około 38 milionów złotych (spadek należności z tytułu podatku VAT w kwocie 57,3 miliona złotych oraz wzrost należności z tytułu podatku akcyzowego w kwocie

10,1 miliona złotych i podatku od nieruchomości w kwocie 9,2 miliona złotych), pozostałych należności w związku z zarejestrowaniem podwyższenia kapitału w Zakładach Azotowych Chorzów S.A. w kwocie 36 milionów złotych i wzrostem zaliczek na dostawy w kwocie 1,5 miliona złotych oraz wzrostu należności z tytułu dostaw i usług w kwocie około 16 milionów złotych.

Spadek zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych wynika głównie ze spadku zobowiązania z tytułu dostaw i usług w związku z ich spłatą.

Wzrost stanu rezerw jest wynikiem utworzenia rezerw na kary z tytułu przekroczenia dopuszczalnych norm emisji przez elektrociepłownię.

Zmiana stanu dotacji wynika z nieodpłatnie przyznanych praw do emisji CO₂ w związku z poniesionymi nakładami na projekt ujęty w Krajowym Planie Inwestycyjnym w kwocie 21,1 miliona złotych oraz rozliczenia dotacji w okresie sprawozdawczym.

41. Odpisy aktualizujące wartość aktywów

Wyszczególnienie	01.01.2018 - 30.09.2018	01.07.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017	01.07.2017 - 30.09.2017
Odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe i nieruchomości inwestycyjne na początek okresu	(65 381)	(65 351)	(65 823)	(66 370)
Zawiązanie odpisów aktualizujących	(170)	(119)	(566)	-
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	-	-	-	-
Wykorzystanie odpisów aktualizujących	100	19	45	26
Odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe i nieruchomości inwestycyjne na koniec okresu	(65 451)	(65 451)	(66 344)	(66 344)
Odpisy aktualizujące wartości niematerialne na początek okresu	(880)	(876)	(887)	(880)
Zawiązanie odpisów aktualizujących	-	-	-	-
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	-	-	-	-
Wykorzystanie odpisów aktualizujących	4	-	7	-
Odpisy aktualizujące wartości niematerialne na koniec okresu	(876)	(876)	(880)	(880)
Odpisy aktualizujące wartość udziałów i akcji na początek okresu	(56 223)	(62 292)	(30 864)	(56 289)
Zawiązanie odpisów aktualizujących	(9 132)	(348)	(25 559)	-
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	174	-	134	-
Wykorzystanie odpisów aktualizujących	2 541	-	-	-
Odpisy aktualizujące wartość udziałów i akcji na koniec okresu	(62 640)	(62 640)	(56 289)	(56 289)
Odpisy aktualizujące wartość należności oraz oczekiwane straty kredytowe na początek okresu	(30 213)	(28 444)	(29 185)	(29 476)
Zawiązanie odpisów aktualizujących	(1 848)	(657)	(1 360)	(532)
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	3 110	285	559	78
Wykorzystanie odpisów aktualizujących	323	188	63	7
Odpisy aktualizujące wartość należności oraz oczekiwane straty kredytowe na koniec okresu	(28 628)	(28 628)	(29 923)	(29 923)
Odpisy aktualizujące wartość zapasów na początek okresu	(21 393)	(22 086)	(21 253)	(21 596)
Zawiązanie odpisów aktualizujących	(2 999)	(378)	(2 504)	(438)
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	752	42	1 071	180
Wykorzystanie odpisów aktualizujących	3 536	2 318	1 599	767
Odpisy aktualizujące wartość zapasów na koniec okresu	(20 104)	(20 104)	(21 087)	(21 087)

Wyszczególnienie	01.01.2018 - 30.09.2018	01.07.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017	01.07.2017 - 30.09.2017
Odpisy aktualizujące wartość praw majątkowych na początek okresu	(149)	-	(595)	-
Zawiązanie odpisów aktualizujących	-	-	-	-
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	149	-	-	-
Wykorzystanie odpisów aktualizujących	-	-	595	-
Odpisy aktualizujące wartość praw majątkowych na koniec okresu	-	-	-	-
Odpisy aktualizujące wartość pozostałych aktywów finansowych na początek okresu	(155)	(63)	-	-
Zawiązanie odpisów aktualizujących	(17)	(17)	-	-
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	92	-	-	-
Wykorzystanie odpisów aktualizujących	-	-	-	-
Odpisy aktualizujące wartość pozostałych aktywów finansowych na koniec okresu	(80)	(80)	-	-
Odpisy aktualizujące wartość środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na początek okresu	(163)	(165)	-	-
Zawiązanie odpisów aktualizujących	(2)	-	-	-
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	-	-	-	-
Wykorzystanie odpisów aktualizujących	-	-	-	-
Odpisy aktualizujące wartość środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na koniec okresu	(165)	(165)	-	-

W okresie sprawozdawczym Spółka utworzyła odpisy aktualizujące wartość należności, udziałów i akcji oraz zapasów. Odpisy aktualizujące wartość należności dotyczą głównie naliczonych kontrahentom kar umownych.

Odpis aktualizujący wartość udziałów i akcji dotyczy udziałów w SCF Natural Sp. z o.o. w związku z obniżeniem wartości aktywów netto Spółki.

Odpisy aktualizujące wartość zapasów utworzone zostały w związku ze spadkiem rotacji zapasów materiałów oraz dostosowujące wartość produktów do możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Dokonane odpisy aktualizujące wartość pozostałych aktywów finansowych oraz środków pieniężnych i ich ekwiwalentów stanowią efekt oszacowania na dzień bilansowy oczekiwanych strat kredytowych, wynikających z wdrożenia MSSF 9.

42. Rezerwy

01.01.2018 - 30.09.2018	Rezerwy związane z ochroną środowiska	Rezerwy na sprawy sporne, kary, grzywny i odszkodowania	Inne rezerwy	Ogółem
Stan na początek okresu	2 625	3 681	679	6 985
Utworzenie	105	6 702	560	7 367
Rozwiązanie	-	(877)	(119)	(996)
Wykorzystanie	-	(26)	(306)	(332)
Rozwinięcie dyskonta	123	-	-	123
Stan na koniec okresu	2 853	9 480	814	13 147

01.07.2018 - 30.09.2018	Rezerwy związane z ochroną środowiska	Rezerwy na sprawy sporne, kary, grzywny i odszkodowania	Inne rezerwy	Ogółem
Stan na początek okresu	2 848	4 959	1 013	8 820
Utworzenie	-	4 580	150	4 730
Rozwiązanie	-	(35)	(87)	(122)
Wykorzystanie	-	(24)	(262)	(286)
Rozwinięcie dyskonta	5	-	-	5
Stan na koniec okresu	2 853	9 480	814	13 147

01.01.2017 - 30.09.2017	Rezerwy związane z ochroną środowiska	Rezerwy na sprawy sporne, kary, grzywny i odszkodowania	Inne rezerwy	Ogółem
Stan na początek okresu	3 055	4 776	402	8 233
Utworzenie	550	1 097	1 063	2 710
Rozwiązanie	(14)	(2 173)	(243)	(2 430)
Wykorzystanie	(536)	(295)	(351)	(1 182)
Rozwinięcie dyskonta	(94)	-	-	(94)
Stan na koniec okresu	2 961	3 405	871	7 237

01.07.2017 - 30.09.2017	Rezerwy związane z ochroną środowiska	Rezerwy na sprawy sporne, kary, grzywny i odszkodowania	Inne rezerwy	Ogółem
Stan na początek okresu	2 926	2 416	603	5 945
Utworzenie	-	1 036	525	1 561
Rozwiązanie	-	(3)	(102)	(105)
Wykorzystanie	-	(44)	(155)	(199)
Rozwinięcie dyskonta	35	-	-	35
Stan na koniec okresu	2 961	3 405	871	7 237

Struktura czasowa rezerw	30.09.2018	31.12.2017
część długoterminowa	3 323	2 508
część krótkoterminowa	9 824	4 477
Razem rezerwy	13 147	6 985

43. Zobowiązania inwestycyjne

W 2018 roku Spółka planuje ponieść nakłady na rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne w kwocie 398 milionów złotych, w tym na ochronę środowiska.

Spółka sukcesywnie zawiera kontrakty w zakresie realizacji projektów inwestycyjnych. Wartość zawartych a niewykonanych najistotniejszych umów na dzień 30 września 2018 roku wynosi około 242 308 tysięcy złotych. Dotyczą one głównie projektów budowy instalacji kwasu azotowego i neutralizacji oraz modernizacji użytkowanych instalacji kwasu azotowego, modernizacji kotła parowego oraz budowy instalacji do produkcji nawozów granulowanych na bazie saletry amonowej.

44. Instrumenty finansowe

Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

30.09.2018

Klasy	Poziom I	Poziom II	Poziom III
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:			
Aktywa	-	615	-
Zyski/(straty) z tytułu zmiany wartości razem	-	615	-

31.12.2017

Klasy	Poziom I	Poziom II	Poziom III
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:			
Aktywa	-	1 048	-
Zyski/(straty) z tytułu zmiany wartości razem	-	1 048	-

Przyjęta w powyższej tabeli hierarchia oznacza:

- Poziom I – cena notowana na aktywnym rynku dla tych samych składników aktywów i zobowiązań;
- Poziom II – wartości ustalone w oparciu o dane wejściowe inne niż notowane ceny Poziomu I, które są pośrednio lub bezpośrednio możliwe do zaobserwowania;
- Poziom III – wartości ustalone w oparciu o dane wejściowe, które nie opierają się na danych rynkowych możliwych do zaobserwowania.

Aktywa i zobowiązania zakwalifikowane do Poziomu II to pochodne instrumenty finansowe, których wycena opiera się na wyliczeniach instytucji finansowych, z którymi zawarto transakcje.

Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Spółka nie posiada instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

45. Informacje o transakcjach z podmiotami powiązаныmi

Przychody uzyskane od podmiotów powiązanych	01.01.2018 - 30.09.2018			
	przychody ze sprzedaży produktów	przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	przychody finansowe	pozostałe przychody operacyjne
Jednostka dominująca	90 113	-	1 746	8
Jednostki zależne	83 344	4 164	594	1 604
Wspólne przedsięwzięcia	-	-	100	-
Pozostałe jednostki powiązane	161 605	1 774	11	385
Razem przychody ze sprzedaży podmiotom powiązany	335 062	5 938	2 451	1 997

Przychody uzyskane od podmiotów powiązanych	01.01.2017 - 30.09.2017			
	przychody ze sprzedaży produktów	przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	przychody finansowe	pozostałe przychody operacyjne
Jednostka dominująca	24 858	-	1 282	8
Jednostki zależne	128 049	8 604	1 163	1 200
Wspólne przedsięwzięcia	2 484	40	1 896	222
Członkowie kluczowej kadry zarządzającej i nadzorującej	1	-	-	-
Pozostałe jednostki powiązane	91 478	5 824	3	315
Razem przychody ze sprzedaży podmiotom powiązanym	246 870	14 468	4 344	1 745

Zakupy pochodzące od podmiotów powiązanych	01.01.2018 - 30.09.2018			
	zakupy usług	zakupy towarów i materiałów	zakupy rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	zakupy usług finansowych
Jednostka dominująca	4 118	7 511	9	1 334
Jednostki zależne	33 228	4 474	63 393	-
Wspólne przedsięwzięcia	5 963	-	-	-
Pozostałe jednostki powiązane	3 351	7 608	6	-
Razem zakupy pochodzące od podmiotów powiązanych	46 660	19 593	63 408	1 334

Zakupy pochodzące od podmiotów powiązanych	01.01.2017 - 30.09.2017			
	zakupy usług	zakupy towarów i materiałów	zakupy rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	zakupy usług finansowych
Jednostka dominująca	4 305	6 282	28	862
Jednostki zależne	24 883	904	28 134	-
Wspólne przedsięwzięcia	17 510	3 410	-	-
Pozostałe jednostki powiązane	841	6 255	8	-
Razem zakupy pochodzące od podmiotów powiązanych	47 539	16 851	28 170	862

Należności od podmiotów powiązanych	30.09.2018	31.12.2017
Jednostka dominująca	15 382	1 991
Jednostki zależne	43 777	82 532
Wspólne przedsięwzięcia	-	700
Pozostałe jednostki powiązane	29 394	42 744
Razem należności od podmiotów powiązanych	88 553	127 967

Odpisy aktualizujące wartość należności od podmiotów powiązanych	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
Stan na początek okresu	(120)	(13)
Zwiększenia - odpis utworzony w ciężar wyniku finansowego	(115)	(102)
Rozwiązanie - odpis odwrócony jako uznanie wyniku finansowego	140	42
Wykorzystanie	-	1
Stan na koniec okresu	(95)	(72)

Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	30.09.2018	31.12.2017
Jednostka dominująca	5 663	2 294
Jednostki zależne	22 602	18 284
Wspólne przedsięwzięcia	321	725
Pozostałe jednostki powiązane	7 102	4 868
Razem zobowiązania wobec jednostek powiązanych	35 688	26 171

Udzielone gwarancje i poręczenia	30.09.2018	31.12.2017
Jednostce dominującej	2 140 391	1 100 000
Razem udzielone gwarancje i poręczenia	2 140 391	1 100 000

46. Objasnienia do jednostkowego sprawozdania z przepływów pieniężnych

Różnice pomiędzy bilansowymi zmianami stanu niektórych pozycji oraz zmianami wykazanymi w jednostkowym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych:

Wyszczególnienie	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
Bilansowa zmiana należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności	51 496	(146 082)
Zmiana stanu należności z tytułu dywidend	-	800
Zmiana stanu zaliczek na dostawę aktywów trwałych	(6 142)	78 380
Transakcje bezgotówkowe - zarachowanie zwrotu VAT na poczet płatności z tytułu podatku dochodowego	(22 646)	(48 373)
Zmiana stanu należności w jednostkowym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	22 708	(115 275)

Wyszczególnienie	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
Bilansowa zmiana rezerw	5 774	1 476
Rezerwa odniesiona na nakłady inwestycyjne	(105)	(300)
Zmiana stanu rezerw odniesiona w inne całkowite dochody	731	(2 366)
Zmiana stanu rezerw w jednostkowym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	6 400	(1 190)

Wyszczególnienie	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
Bilansowa zmiana zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań	(49 722)	(1 925)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	19 860	(2 427)
Zmiana stanu zobowiązań w jednostkowym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(29 862)	(4 352)

Wyszczególnienie	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
Podatek dochodowy bieżący naliczony za okres sprawozdawczy	(2 624)	(30 904)
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	(79)	(1 994)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu podatku dochodowego	-	(20 004)
Zmiana stanu należności z tytułu podatku dochodowego	(19 943)	(510)
Transakcje bezgotówkowe - zarachowanie zwrotu VAT na poczet płatności z tytułu podatku dochodowego	22 646	48 373
Podatek dochodowy zapłacony	-	(5 039)

Wyszczególnienie	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
Nakłady inwestycyjne na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	(315 271)	(214 797)
Zmiana stanu zaliczek na dostawy aktywów trwałych	6 142	(78 380)
Rezerwa odniesiona na nakłady inwestycyjne	105	300
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(19 860)	2 727
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(328 884)	(290 150)

Poziom przepływów z działalności operacyjnej wynika głównie z wysokości osiągniętego wyniku finansowego, amortyzacji oraz zmiany stanu kapitału obrotowego.

Przepływy z działalności inwestycyjnej wynikają z poniesionych wydatków na realizację projektów inwestycyjnych oraz lokowania wolnych środków pieniężnych na dłuższe okresy – powyżej 3 miesięcy.

Największe nakłady w okresie 9 miesięcy 2018 roku Spółka poniosła na budowę wytwórni nawozów granulowanych na bazie saletry amonowej, budowę nowej instalacji kwasu azotowego i neutralizacji, zwiększenia i optymalizacji produkcji ciekłego dwutlenku węgla oraz wymianę turbozespołu TG 2.

W okresie 9 miesięcy 2018 roku nie zawarto lokat na okresy dłuższe niż 3 miesiące, jedynie rozliczyły się lokaty zawarte w ubiegłym roku. Jest to wynikiem wzrostu zapotrzebowania na środki pieniężne w krótszych okresach.

Przepływy z działalności finansowej stanowi głównie wypłata dywidendy oraz prowizji za gotowość wynikająca z Umowy o finansowaniu wewnątrzgrupowym.

Wyszczególnienie	30.09.2018	01.01.2018
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	451 671	421 437
Różnice kursowe z wyceny środków walutowych	946	7 153
Naliczone odsetki od cash pooling'u rzeczywistego	(33)	(61)
Naliczone odsetki	(390)	(137)
Oczekiwane straty kredytowe	165	163
Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazany w jednostkowym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	452 359	428 555

Różnice między wartością środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazaną w jednostkowym sprawozdaniu z sytuacji finansowej i w jednostkowym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych wynika z naliczonych na dzień bilansowy odsetek i różnic kursowych oraz oszacowanych oczekiwanych strat kredytowych.

47. Informacje dotyczące wypłaconej/zadeklarowanej dywidendy

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. Uchwałą nr 27 w dniu 6 czerwca 2018 roku podjęło decyzję o wypłacie dywidendy z zysku netto roku obrotowego 2017 w kwocie 85 252 900,00 zł, tj. 4,46 zł na jedną akcję. Na dzień dywidendy wyznaczono dzień 1 czerwca 2018 roku. Wypłatę dywidendy wyznaczono na dzień 27 czerwca 2018 roku. Dywidenda została wypłacona w wyznaczonym terminie.

48. Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego, dodatkowe informacje

W ocenie Zarządu Spółki po okresie sprawozdawczym nie wystąpiły zdarzenia, które mogą istotnie wpłynąć w przyszłości na sytuację majątkową, finansową i wynik finansowy Spółki.

Krzysztof Bednarz	Prezes Zarządu	.....
Krzysztof Homenda	Wiceprezes Zarządu	.....
Izabela Świderek	Wiceprezes Zarządu	.....
Anna Zarzycka-Rzepecka	Wiceprezes Zarządu	.....
Andrzej Skwarek	Członek Zarządu	.....

POZOSTAŁE INFORMACJE DOTYCZĄCE WYNIKÓW
GRUPY KAPITAŁOWEJ
GRUPA AZOTY ZAKŁADY AZOTOWE „PUŁAWY” SPÓŁKA AKCYJNA
za okres 3 i 9 miesięcy kończący się 30 września 2018 roku

49. Wyniki Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W okresie od 1 lipca 2018 roku do 30 września 2018 roku Grupa Kapitałowa osiągnęła wynik netto w wysokości (-)35,9 mln zł, wobec (+)29,6 mln zł w analogicznym okresie 2017 roku.

Tabela 1: Sprawozdanie z całkowitych dochodów Grupy Kapitałowej

01.01.2018 - 31.03.2018	01.04.2018 - 30.06.2018	01.07.2018 - 30.09.2018	01.07.2017 - 30.09.2017	Zmiana	Wyszczególnienie	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017	Zmiana
1	2	3	4	5=(3-4)/4	6	7	8	9=(7-8)/8
843 610	798 539	779 630	731 128	6,6%	Przychody ze sprzedaży produktów	2 421 779	2 417 904	0,2%
66 880	50 418	58 928	66 990	-12,0%	Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	176 226	171 201	2,9%
910 490	848 957	838 558	798 118	5,1%	Przychody ze sprzedaży	2 598 005	2 589 105	0,3%
(629 523)	(686 649)	(707 649)	(583 763)	21,2%	Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	(2 023 821)	(1 813 968)	11,6%
(62 293)	(47 379)	(56 596)	(62 883)	-10,0%	Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(166 268)	(162 760)	2,2%
(691 816)	(734 028)	(764 245)	(646 646)	18,2%	Koszt wytworzenia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(2 190 089)	(1 976 728)	10,8%
218 674	114 929	74 313	151 472	-50,9%	Zysk/(strata) brutto ze sprzedaży	407 916	612 377	-33,4%
(59 979)	(72 672)	(65 801)	(63 698)	3,3%	Koszty sprzedaży	(198 452)	(208 342)	-4,7%
(51 691)	(57 200)	(45 462)	(51 874)	-12,4%	Koszty ogólnego zarządu	(154 353)	(158 051)	-2,3%
3 820	3 412	3 522	2 227	58,1%	Pozostałe przychody operacyjne	10 754	8 627	24,7%
(3 437)	(10 492)	(8 248)	(3 749)	120,0%	Pozostałe koszty operacyjne	(22 177)	(34 312)	-35,4%
107 387	(22 023)	(41 676)	34 378	-	Zysk/(strata) z działalności operacyjnej	43 688	220 299	-80,2%
869	17 997	(804)	3 790	-	Przychody/(koszty) finansowe netto	18 062	12 094	49,3%
(265)	2 220	(223)	403	-	Udział w wyniku finansowym jednostek wycenianych metodą praw własności	1 732	1 127	53,7%
107 991	(1 806)	(42 703)	38 571	-	Zysk/(strata) brutto z działalności kontynuowanej	63 482	233 520	-72,8%
(15 776)	178	6 828	(8 944)	-	Podatek dochodowy	(8 770)	(39 987)	-78,1%
92 215	(1 628)	(35 875)	29 627	-	Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej	54 712	193 533	-71,7%
92 215	(1 628)	(35 875)	29 627	-	Zysk/(strata) netto Grupy Kapitałowej	54 712	193 533	-71,7%
-	821	-	-	-	Inne całkowite dochody	821	(2 295)	-
-	(157)	-	-	-	Podatek dochodowy dotyczący składników innych całkowitych dochodów	(157)	436	-
92 215	(964)	(35 875)	29 627	-	Całkowite dochody Grupy Kapitałowej	55 376	191 674	-71,1%

Tabela 2: Sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej

BO 01.01.2018*	31.03.2018	30.06.2018	30.09.2018	Zmiana	Wyszczególnienie	30.09.2017*	Zmiana
1	2	3	4	5=(4-1)/1	6	7	8=(4-7)/7
					Aktywa		
2 546 307	2 568 900	2 616 251	2 698 395	6,0%	Aktywa trwałe (długoterminowe)	2 412 403	11,9%
2 275 937	2 301 455	2 356 909	2 429 791	6,8%	Rzeczowe aktywa trwałe	2 174 450	11,7%
73 371	73 011	72 793	72 536	-1,1%	Prawo wieczystego użytkowania gruntu	73 644	-1,5%
18 415	18 271	18 116	18 526	0,6%	Nieruchomości inwestycyjne	18 345	1,0%
54 404	53 142	52 105	51 441	-5,4%	Wartości niematerialne	53 105	-3,1%
933	933	933	933	0,0%	Wartość firmy	933	0,0%
1 064	1 064	1 064	12 235	0,0%	Udziały i akcje	1 064	1 049,9%
25 456	25 191	27 311	15 917	6,4%	Inwestycje wyceniane metodą praw własności	25 162	-36,7%
93 687	92 783	78 735	89 606	-4,4%	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	62 815	42,7%
3 040	3 050	8 285	7 410	143,8%	Aktywa z tytułu podatku odroczonego	2 885	156,8%
1 708 221	1 745 052	1 667 503	1 544 352	-9,6%	Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)	1 596 807	-3,3%
384 950	406 318	404 709	346 561	-10,0%	Zapasy	335 839	3,2%
95 267	191 742	124 231	125 564	31,8%	Prawa majątkowe	77 070	62,9%
1 049	565	-	615	-41,4%	Pochodne instrumenty finansowe	7 977	-92,3%
235 397	2 002	2 011	3 003	-98,7%	Pozostałe aktywa finansowe	287 728	-99,0%
13 060	310	9 419	32 693	150,3%	Należności z tytułu podatku dochodowego	1 346	2328,9%
450 624	563 567	554 314	457 417	1,5%	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	523 505	-12,6%
988	211	477	124	-87,4%	Należności z tytułu umów	620	-80,0%
526 886	580 336	572 342	578 375	9,8%	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	362 551	59,5%
-	1	-	-	-	Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	171	-100,0%
4 254 528	4 313 952	4 283 754	4 242 747	-0,3%	SUMA AKTYWÓW	4 009 210	5,8%

BO 01.01.2018*	31.03.2018	30.06.2018	30.09.2018	Zmiana	Wyszczególnienie	30.09.2017*	Zmiana
1	2	3	4	5=(4-1)/1	6	7	8=(4-7)/7
					Pasywa		
3 190 407	3 282 622	3 196 405	3 160 530	-0,9%	Kapitał własny	3 130 772	1,0%
191 150	191 150	191 150	191 150	0,0%	Kapitał zakładowy	191 150	0,0%
237 650	237 650	237 650	237 650	0,0%	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	237 650	0,0%
2 760 790	2 853 371	2 767 864	2 732 054	-1,0%	Zyski zatrzymane	2 700 947	1,2%
3 189 590	3 282 171	3 196 664	3 160 854	-0,9%	Kapitał przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	3 129 747	1,0%
817	451	(259)	(324)	-139,7%	Udziały niekontrolujące	1 025	-131,6%
265 354	258 984	291 596	292 822	10,4%	Zobowiązania długoterminowe	251 687	16,3%
2 241	1 967	2 352	2 425	8,2%	Pozostałe zobowiązania finansowe	2 771	-12,5%
144 887	144 571	147 092	146 849	1,4%	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	134 706	9,0%
2 255	2 255	2 601	2 850	26,4%	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	2 106	35,3%
6 145	6 095	6 755	7 031	14,4%	Rezerwy	7 508	-6,4%
37 553	36 413	55 283	53 988	43,8%	Dotacje	35 005	54,2%
72 273	67 683	77 513	79 679	10,2%	Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	69 591	14,5%
798 767	772 346	795 753	789 395	-1,2%	Zobowiązania krótkoterminowe	626 751	26,0%
46 498	79 024	72 152	60 686	30,5%	Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	48 525	25,1%

-	6	1 678	-	-	Pochodne instrumenty finansowe	1 010	-100,0%
2 095	2 041	2 888	3 134	49,6%	Pozostałe zobowiązania finansowe	2 133	46,9%
21 034	19 577	21 794	18 792	-10,7%	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	18 654	0,7%
861	1 092	720	1 641	90,6%	Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	309	431,1%
718 812	601 053	664 886	689 053	-4,1%	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	527 469	30,6%
149	140	239	82	-45,0%	Zobowiązania z tytułu umów	603	-86,4%
5 473	6 732	6 768	11 016	101,3%	Rezerwy	6 175	78,4%
3 845	62 681	24 628	4 991	29,8%	Dotacje	21 873	-77,2%
1 064 121	1 031 330	1 087 349	1 082 217	1,7%	Stan zobowiązań ogółem	878 438	23,2%
4 254 528	4 313 952	4 283 754	4 242 747	-0,3%	SUMA PASYWÓW	4 009 210	5,8%

* przekształcone

Tabela 3: Sprawozdanie z przepływów pieniężnych Grupy Kapitałowej

01.01.2018 - 31.03.2018	01.04.2018 - 30.06.2018	01.07.2018 - 30.09.2018	01.07.2017 - 30.09.2017*	Zmiana	Wyszczególnienie	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017*	Zmiana
1	2	3	4	5=(3-4)/4	6	7	8	9=(7-8)/8
					Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
107 991	(1 806)	(42 703)	38 571	-	Zysk/(strata) brutto	63 482	233 520	-72,8%
					Korekty o pozycje:			
265	(2 220)	223	(403)	-	Udział w wyniku finansowym jednostek wycenianych metodą praw własności	(1 732)	(1 127)	53,7%
51 442	52 746	53 693	48 710	10,2%	Amortyzacja	157 881	144 671	9,1%
856	(8 212)	3 118	(1 292)	-	Odsetki, dywidendy i różnice kursowe	(4 238)	(2 375)	78,4%
(170)	6 755	1 029	124	729,8%	(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej	7 614	23 678	-67,8%
(118 353)	5 018	85 396	(58 822)	-	(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu należności	(27 939)	(133 084)	-79,0%
(21 368)	1 609	58 148	40 866	42,3%	(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu zapasów	38 389	(11 021)	-
(96 475)	67 511	(1 333)	(268)	397,4%	(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu praw majątkowych	(30 297)	30 936	-
(112 543)	95 172	10 056	80 775	-87,6%	Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań	(7 315)	(21 665)	-66,2%
57 696	(19 183)	(20 932)	(11 864)	76,4%	Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu dotacji	17 581	12 628	39,2%
(564)	6 150	1 279	(1 264)	-	Zwiększenie/(zmniejszenie) rezerw	6 865	(1 577)	-
(1 148)	(477)	(473)	(2 938)	-83,9%	(Zapłacony)/zwrócony podatek dochodowy	(2 098)	(6 444)	-67,4%
490	2 237	(2 293)	(734)	212,4%	(Zysk)/strata z wyceny instrumentów pochodnych	434	(9 076)	-
35	(18)	126	-	-	Pozostałe wpływy/(wydatki) operacyjne	143	(168)	-
(131 846)	205 282	145 334	131 461	10,6%	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	218 770	258 896	-15,5%
					Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
240	15	-	53	-100,0%	Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	255	826	-69,1%
(79 525)	(128 707)	(123 152)	(51 704)	138,2%	Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(331 384)	(262 136)	26,4%
234 350	-	2 000	97 900	-98,0%	Sprzedaż pozostałych aktywów finansowych	236 350	808 900	-70,8%
(2 000)	-	(3 000)	(130 350)	-97,7%	Nabycie pozostałych aktywów finansowych	(5 000)	(545 450)	-99,1%

1 477	22	152	1 574	-90,3%	Dywidendy i odsetki otrzymane	1 651	7 059	-76,6%
-	-	-	-	-	Splata udzielonych pożyczek	-	1 336	-100,0%
154 542	(128 670)	(124 000)	(82 527)	50,3%	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(98 128)	10 535	-
					Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
(545)	(760)	(667)	(707)	-5,7%	Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	(1 972)	(2 821)	-30,1%
32 516	6	-	793	-	Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów i pożyczek	32 522	19 352	68,1%
-	(6 875)	(11 459)	(1 751)	554,4%	Wydatki z tytułu spłaty kredytów i pożyczek	(18 334)	(7 026)	160,9%
-	(85 253)	-	-	-	Dywidendy wypłacone	(85 253)	(164 023)	-48,0%
(585)	(644)	(1 085)	(676)	60,5%	Odsetki zapłacone	(2 314)	(1 990)	16,3%
31 386	(93 526)	(13 211)	(2 341)	464,3%	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(75 351)	(156 508)	-51,9%
54 082	(16 914)	8 123	46 593	-82,6%	Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	45 291	112 923	-59,9%
(680)	8 960	(2 102)	566	-	w tym różnice kursowe netto	6 178	(778)	-
533 839	587 921	571 007	316 387	80,5%	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	533 839	250 057	113,5%
587 921	571 007	579 130	362 980	59,5%	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	579 130	362 980	59,5%

* przekształcone

Struktura wyniku finansowego Grupy Kapitałowej

01.01.2018-31.03.2018	01.04.2018-30.06.2018	01.07.2018-30.09.2018	01.07.2017-30.09.2017	Dynamika	Wyszczególnienie	01.01.2018-30.09.2018	01.01.2017-30.09.2017	Dynamika
1	2	3	4	5=3/4	6	7	8	9=7/8
97 049	4 965	(36 647)	32 227	-	Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.	65 367	212 474	30,8%
(262)	(215)	(4)	155	-	PROZAP Sp. z o.o.	(481)	37	-
107	1 201	5 864	2 807	208,9%	REMZAP Sp. z o.o.	7 172	2 275	315,3%
150	(227)	(272)	(54)	503,7%	SCF Natural Sp. z o.o.	(349)	32	-
(2 344)	(9 352)	(3 762)	(3 107)	121,1%	Zakłady Azotowe Chorzów S.A.	(15 458)	(22 740)	68,0%
1 049	(623)	461	485	95,1%	GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.	887	821	108,0%
(2 787)	(7 340)	(524)	(3 504)	15,0%	„AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o.	(10 651)	(6 007)	177,3%
(313)	(59)	(162)	(74)	218,9%	Elektrownia Puławy Sp. z o.o.	(534)	(9 498)	5,6%
92 649	(11 650)	(35 046)	28 935	-	Zysk/(strata) netto podmiotów Grupy Kapitałowej	45 953	177 394	25,9%
(434)	10 022	(829)	692	-	Korekty konsolidacyjne wyniku	8 759	16 139	54,3%
92 581	(913)	(35 810)	29 781	-	Zysk/(strata) netto Grupy Kapitałowej przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej	55 858	194 873	28,7%
(366)	(715)	(65)	(154)	-	Zysk/(strata) netto przypadający na udziały niekontrolujące	(1 146)	(1 340)	85,5%
92 215	(1 628)	(35 875)	29 627	-	Zysk/(strata) netto Grupy Kapitałowej	54 712	193 533	28,3%

Struktura geograficzna przychodów ze sprzedaży Grupy Kapitałowej

Przychody ze sprzedaży	01.07.2018-30.09.2018		01.07.2017-30.09.2017		Dynamika
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
1	2	3	4	5	6=2/4
Sprzedaż krajowa	535 630	63,6%	500 023	62,5%	107,1%
Sprzedaż za granicę	302 928	36,0%	298 095	37,2%	101,6%
Przychody ze sprzedaży	838 558	99,6%	798 118	99,7%	105,1%
Pozostałe przychody operacyjne	3 522	0,4%	2 227	0,3%	158,1%
Przychody z działalności operacyjnej	842 080	100,0%	800 345	100,0%	105,2%

W okresie od 1 lipca 2018 roku do 30 września 2018 roku w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego:

- przychody ze sprzedaży krajowej – zwiększyły się o 35,6 mln zł (tj. o 7,1%), a ich udział w strukturze przychodów wzrósł o 1,1 punktu procentowego;
- przychody ze sprzedaży za granicę - zwiększyły się o 4,8 mln zł (tj. o 1,6%), a ich udział w strukturze przychodów spadł o 1,2 punktu procentowego.

Wartość sprzedaży podstawowych grup produktów Grupy Kapitałowej

Grupa produktów	01.07.2018-30.09.2018		01.07.2017-30.09.2017		Dynamika
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
1	2	3	4	5	6=2/4
Podstawowe produkty nawozowe	400 723	47,8%	382 974	48,0%	104,6%
Podstawowe produkty chemiczne	340 974	40,7%	315 803	39,6%	108,0%
Pozostała sprzedaż	96 861	11,5%	99 341	12,4%	97,5%
Ogółem przychody ze sprzedaży	838 558	100,0%	798 118	100,0%	105,1%

W III kwartale roku obrotowego 2018 w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego:

- przychody ze sprzedaży podstawowych produktów nawozowych były wyższe o 17,7 mln zł (tj. o 4,6%), głównie z tytułu wyższych wolumenów i cen sprzedaży większości nawozów;
- przychody ze sprzedaży podstawowych produktów chemicznych były wyższe o 25,2 mln zł (tj. o 8,0%), głównie z tytułu wyższych wolumenów i cen sprzedaży mocznika i melaminy;
- przychody ze sprzedaży w grupie „pozostała sprzedaż” były niższe o 2,5 mln zł (tj. o 2,5%).

50. Komentarz makroekonomiczny

Polska

Zmiany prognoz wzrostu Produktu Krajowego Brutto (PKB) dla Polski opublikowane w III kwartale 2018 roku:

- Agencja ratingowa Moody's (w swoim raporcie z 19 września 2018 roku) podwyższyła swoją prognozę PKB dla Polski: na 2018 rok - do 5,0% (z 4,3%) i na 2019 rok - do 4,2% (z 4,0%). Oceniała przy tym, że polska gospodarka w 2018 roku osiągnęła szczyt aktywności w obecnym cyklu. W średnim i długim terminie Agencja oczekuje spowolnienia wzrostu, w szczególności z uwagi na ciasny rynek pracy, trendy demograficzne oraz potencjalnie niższy napływ funduszy unijnych w kolejnej wieloletniej perspektywie budżetowej na lata 2021-2027;
- Agencja Fitch podwyższyła swoją prognozę PKB dla Polski: na 2018 rok - do 4,8% (z 4,4%) i na 2019 rok - do 3,6% (z 3,4%). Agencja ta w II połowie 2019 roku spodziewa się stopniowego hamowania polskiej

gospodarki i rozpoczęcia cyklu podwyżek stóp procentowych;

- Bank Pekao S.A. podniósł swoją prognozę PKB dla Polski: na 2018 rok - do 4,8% (z 4,5%), uwzględniając nieco wyższy od oczekiwań wzrost PKB w II kwartale 2018 roku oraz utrzymującą się wysoką dynamikę konsumpcji;
- Credit Agricole obniżył swoją prognozę PKB dla Polski: na 2018 rok - do 4,8% (z 5,0%) i na 2019 rok - do 3,5% (z 3,7%). Głównym motorem wzrostu gospodarczego pozostanie konsumpcja prywatna.

Strefa Euro

Według Europejskiego Banku Centralnego (EBC) wzrost gospodarczy w strefie euro będzie postępować w tempie nieco powyżej potencjału, za sprawą: bardzo łagodnego nastawienia polityki pieniężnej, poprawy warunków na rynku pracy oraz mocniejszych bilansów.

Niewielkie spowolnienie wzrostu realnego PKB do 1,7% w 2020 roku (z 2,0% w 2018 roku) będzie następstwem głównie stopniowego osłabiania się pobudzającego wpływu handlu światowego oraz rosnącego niedoboru siły roboczej.

51. Kurs walutowy

Według danych NBP w III kwartale 2018 roku:

- średni miesięczny kurs PLN/USD wyniósł 3,7036 i w relacji do II kwartału 2018 roku (3,5749) był wyższy o 3,60%;
- średni kurs PLN/EUR wyniósł 4,3055 i w relacji do II kwartału 2018 roku (4,2607) był wyższy o 1,05%.

Prognozy analityków Oxford Economics (prognoza z 28 września 2018 roku) wskazują, że waluta polska w kolejnych kwartałach 2018 roku:

- względem waluty europejskiej - będzie się umacniać przyjmując wartości: 4,2600 PLN/EUR w IV kwartale 2018 roku; 4,2413 PLN/EUR w I kwartale 2019 roku; 4,2197 PLN/EUR w II kwartale 2019 roku; 4,2039 PLN/EUR w III kwartale 2019 roku i 4,1881 PLN/EUR w IV kwartale 2019 roku.
- względem waluty amerykańskiej - będzie się umacniać, przyjmując wartości: 3,6025 PLN/USD w IV kwartale 2018 roku; 3,5418 PLN/USD w I kwartale 2019 roku; 3,4802 PLN/USD w II kwartale 2019 roku; 3,4248 PLN/USD w III kwartale 2019 roku i 3,3707 PLN/USD w IV kwartale 2019 roku.

52. Stopy procentowe

Polska

Rada Polityki Pieniężnej podczas wrześniowego posiedzenia postanowiła utrzymać stopy procentowe NBP na niezmiennym poziomie. Przewodniczący Rady i Prezes NBP Adam Glapiński powiedział, że nowa projekcja banku centralnego wzmacnia jego przekonanie, że do końca 2020 roku nie będzie zmiany poziomu stóp procentowych.

Stopy procentowe w Polsce obowiązujące w III kwartale 2018 roku (obowiązujące od dnia 5 marca 2015 roku)

Stopa referencyjna*	Stopa lombardowa	Stopa depozytowa	Stopa redyskonta weksli
1,50%	2,50%	0,50%	1,75%

źródło: NBP; *rentowność 7-dniowych bonów pieniężnych

Unia Europejska

W III kwartale 2018 roku Europejski Bank Centralny (EBC) utrzymał stopy procentowe na dotychczasowych poziomach. Benchmarkowa stopa procentowa kredytu refinansowego wynosi nadal 0,00%. Jednocześnie EBC podtrzymał plan w zakresie skupu aktywów na poziomie 30 mld euro do końca września 2018 roku, a następnie 15 mld euro do końca 2018 roku. Rada oczekuje, że podstawowe stopy procentowe EBC pozostaną na niezmiennym poziomie przynajmniej do lata 2019 roku, tj. tak długo, jak długo będzie to konieczne dla zapewnienia dalszego trwałego zbliżania się inflacji do poziomu poniżej ale blisko 2% w średnim okresie.

USA

Amerykańska Rezerwa Federalna (Fed) podwyższyła główną stopę procentową o 25 punktów bazowych do przedziału 2,0% - 2,25%. Decyzja o stopach procentowych była zgodna z oczekiwaniami rynku i została podjęta jedomyślnie.

56. Produkcja

W okresie od 1 lipca 2018 roku do 30 września 2018 roku w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. poziom produkcji głównych instalacji skorelowany był z prowadzoną polityką handlową oraz uwarunkowaniami rynkowymi.

Podmiot	Produkt	01.07.2018-30.09.2018 vs. 01.07.2017-30.09.2017
Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.	· amoniak	97%
	· nawozy azotowe w przeliczeniu na czysty składnik „N”	99%
	· kaprolaktam	71%
	· melamina	108%
	· nadtlenuk wodoru	73%
	· NOx ^y ® (AdBlue®)	150%
GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.	· nawozy fosforowe CSP * w przeliczeniu na P ₂ O ₅	111%
	· nawozy wieloskładnikowe w przeliczeniu na N	74%
	· nawozy wieloskładnikowe w przeliczeniu na P ₂ O ₅	95%
	· nawozy wieloskładnikowe w przeliczeniu na K ₂ O	93%
	· kwas siarkowy w przeliczeniu na 100% stężenie	60%
	· wodorosiarczyny sodu	57%
Zakłady Azotowe Chorzów S.A.	· roztwór saletry wapniowej	72%
	· saletra potasowa	149%
	· stearyna płynna i płatkowana	33%

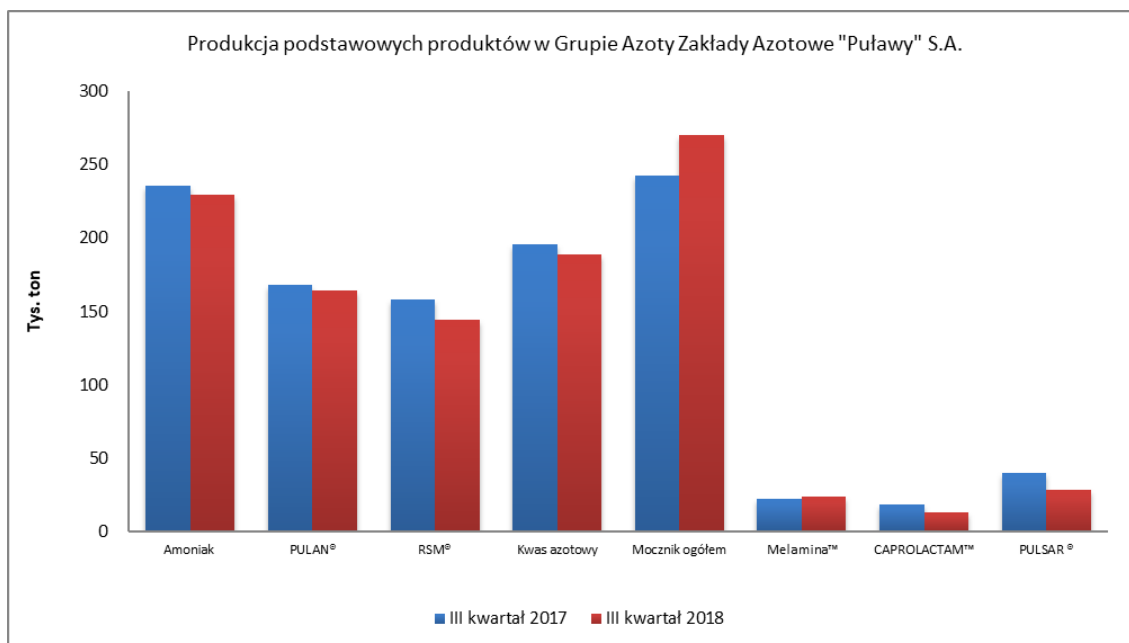
* CSP - nawozy jednoskładnikowe, superfosfaty

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w III kwartale 2018 roku produkcja amoniaku w relacji do analogicznego okresu roku ubiegłego była niższa o 3%. W pierwszej połowie lipca 2018 roku zatrzymano część linii produkcyjnych amoniaku na potrzeby realizacji prac inwestycyjnych przy modernizacji sieci wody obiegowej.

Ponadto w III kwartale 2018 roku przeprowadzono remonty średnie na liniach:

- kwasu azotowego;
- saletry amonowej i RSM;
- nadtlenuku wodoru (w lipcu 2018 roku, a w ubiegłym roku obrotowym był to kwiecień i maj 2017 roku);
- kaprolaktamu (w lipcu 2018 roku, a roku ubiegłym roku obrotowym był to kwiecień i maj 2017 roku).

GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.

W GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. w III kwartale 2018 roku (w relacji do analogicznego okresu roku ubiegłego) zmniejszenie produkcji kwasu siarkowego, wodorosiarczynu sodu oraz nawozów wieloskładnikowych wynikało z przesunięcia terminu planowanego postoiu remontowego. W ubiegłym roku obrotowym remont ten realizowany był w maju 2017 roku, a w bieżącym – w lipcu 2018 roku.

Zakłady Azotowe Chorzów S.A.

W dniu 25 czerwca 2018 roku w Zakładach Azotowych Chorzów S.A. miała miejsce awaria na Oddziale Produkcji Organicznej na węźle destylacji. Uszkodzeniu uległa chłodnica w kolumnie destylacyjnej, którą należało wymienić. Postój z tym związany trwał do 13 sierpnia 2018 roku i w tym czasie zrealizowano remont planowany w Spółce na wrzesień 2018 roku.

57. Inwestycje

W III kwartale 2018 roku Grupa Kapitałowa Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. poniosła nakłady inwestycyjne (w tym na projekty inwestycyjne, ulepszenia, remonty znaczące, katalizatory i inne) w wysokości około 126,5 mln zł (z uwzględnieniem korekt i wyłączeń konsolidacyjnych).

Realizowane projekty dotyczyły przede wszystkim budowy nowych instalacji, poprawy efektywności instalacji istniejących oraz dostosowania do przepisów ochrony środowiska.

Prowadzono również przedsięwzięcia modernizacyjne i odtworzeniowe mające na celu wymianę i modernizację urządzeń decydujących o poprawie jakości produkowanych wyrobów, poprawie pewności ruchu instalacji oraz poprawie warunków pracy.

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W III kwartale 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. poniosła nakłady inwestycyjne (bez korekt i wyłączeń konsolidacyjnych) w wysokości 124,5 mln zł.

W raportowanym okresie największe nakłady zostały poniesione na budowę wytwórni nawozów granulowanych na bazie saletry amonowej.

Najważniejsze projekty realizowane w III kwartale 2018 roku w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Nazwa inwestycji	Budżet inwestycji (w tys. zł)	Poniesione nakłady ogółem (w tys. zł)	Poniesione nakłady w 3Q 2018 (w tys. zł)	Opis inwestycji	Planowany termin zakończenia
Modernizacja instalacji kwasu azotowego oraz budowa nowych instalacji kwasu azotowego, neutralizacji i produkcji nowych nawozów na bazie kwasu azotowego	695 000	28 790	4 758	Zwiększenie efektywności produkcji kwasu azotowego oraz poprawa ekonomiki wytwarzanych na jego bazie nawozów. Nadwyżka kwasu azotowego będzie przetwarzana na nowej linii do produkcji specjalistycznych nawozów: saletry magnezowej, wapniowej i potasowej wydajności 600 ton/dobę.	2024
Wytwórnia nawozów granulowanych na bazie saletry amonowej	385 000	247 346	30 439	Poprawa jakości nawozów na skutek zastosowania nowoczesnej granulacji mechanicznej. Głównym elementem planowanego kompleksu są dwie linie produkcyjne granulatów nawozowych na bazie wykorzystania stopu azotanu amonu jako surowca saletrzanego – saletra granulowana i saletrzak CAN.	2020
Wymiana turbozespołu TG-2	99 000	71 350	1 823	Zwiększenie sprawności wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w skojarzeniu poprzez wymianę turbozespołu upustowo-kondensacyjnego TG-2 o mocy 30 MWe na nową jednostkę o mocy nominalnej 37 MWe w ramach modernizacji układu elektro-energetycznego.	2018
Modernizacja kotła parowego OP-215 nr 2 w celu redukcji emisji NOx	93 000	3 134	2 506	Przystosowanie kotła do nowych norm emisji NOx oraz odtworzenie poprawnego stanu technicznego kotła, który wraz z kotłami nr 4 i 5 będzie stanowił podstawowe jednostki wytwórcze w zakładowej elektrociepłowni.	2020
Zwiększenie wolumenu i optymalizacja produkcji ciekłego dwutlenku węgla w Zakładzie Amoniak	35 262	22 807	3 266	Zagospodarowanie istniejącej nadwyżki surowego CO ₂ z przerobu gazu ziemnego, która będzie wykorzystana do produkcji dodatkowych ilości ciekłego dwutlenku węgla, przy jednoczesnym zwiększeniu pojemności stokażu.	2019
Zakup i zabudowa kompresora gazu syntezowego nr 7 – KS7	24 400	674	206	Zakup i zabudowa kompresora gazu syntezowego nr 7 pozwoli na zwiększenie zdolności produkcyjnych amoniaku oraz zwiększenie bezpieczeństwa procesowego.	2019
Modernizacja sieci wody obiegowej w Zakładzie Amoniak	24 100	12 225	2 972	Poprawa stanu technicznego sieci wody obiegowej, zapewnienie niezawodności zasilania wodą układów chłodzących oraz zapewnienie zasilania dla nowych instalacji Zakładu Amoniak.	2020

* wartości bez korekt i wyłączeń konsolidacyjnych

Decyzje organów statutowych

W III kwartale 2018 roku Zarząd Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wyraził zgodę na realizację czterech projektów inwestycyjnych o łącznej wartości około 103,1 mln zł, w tym dla trzech projektów, o wartości łącznej do 101,8 mln zł, trwa procedura zatwierdzania projektów przez pozostałe organy korporacyjne.

Po okresie sprawozdawczym, tj. w dniu 4 października 2018 roku Rada Nadzorcza Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wyraziła zgodę na realizację dwóch projektów inwestycyjnych o wartości do 16,8 mln zł.

Spółki Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W III kwartale 2018 roku w Spółkach Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. zostały poniesione nakłady inwestycyjne (bez korekt i wyłączeń konsolidacyjnych) łącznie w wysokości około 5,4 mln zł.

Poniesione nakłady dotyczyły głównie prac związanych z modernizacją istniejących instalacji i drobnymi projektami w celu utrzymaniem biznesu.

Najważniejsze projekty realizowane w III kwartale 2018 roku w Spółkach Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Nazwa inwestycji	Budżet inwestycji (w tys. zł)	Poniesione nakłady ogółem (w tys. zł)	Poniesione nakłady w 3Q 2018* (w tys. zł)	Opis inwestycji	Planowany termin zakończenia
GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.					
Budowa instalacji rozładunku, magazynowania i dozowania popiołów	1 800	592	513	Produkcja nawozów z odzyskiem odpadu popiołów ze spalania osadów z oczyszczalni ścieków komunalnych. Inwestycja mająca na celu obniżenie kosztów produkcji wytwarzanych nawozów poprzez wykorzystanie popiołów jako surogatu surowca fosforowego (fosforytu).	2018
Modernizacja instalacji przeładunkowej ługu sodowego	3 500	2 375	474	Wykonanie nowego frontu rozładkowego ługu sodowego, w bezpośrednim sąsiedztwie zbiorników magazynowych ługu sodowego, co pozwoli na skrócenie tras magistralnych ługu w relacji stacja rozładkowa - magazyny oraz stacja rozładkowa – statek. Inwestycja umożliwi odciążenie torów kolejowych na terminalu przeładunkowym towarów sypkich.	2019
Wymiana wieży absorpcyjnej w ramach modernizacji instalacji kwasu siarkowego	8 500	7 746	1 554	Zapewnienie bezawaryjnej pracy instalacji do produkcji kwasu siarkowego konieczna jest wymiana wyeksploatowanej wieży absorpcyjnej. W ramach zadania zaplanowano budowę nowej wieży absorpcyjnej wraz ze zbiornikiem cyrkulacyjnym. Instalacja produkcji kwasu siarkowego jest podstawową wytwórnią pary technologicznej na potrzeby Spółki.	2018
Modernizacja terminalu masowego towarów sypkich	7 000	4 915	473	Modernizacja magazynu soli w celu prowadzenia usług przeładunkowo – magazynowych.	2019
Zakłady Azotowe Chorzów S.A.					
Modernizacja linii kablowej 6kV zasilającej podstację kontenerową P11	400	192	170	Budowa (zły stan izolacji starego kabla, częste awarie) nowego zasilania stacji kontenerowej P11, z której zasilani są klienci ZACH S.A.	zakończono 10/2018
Przeniesienie trasy kablowej 6kV łączącej GST1 z podstacją ST8, ST10, ST13	1 000	46	27	Przeniesienie trasy kablowej z terenów nie będących własnością ZACH S.A. zgodnie z zawartą umową.	12/2018
Modernizacja połączeń komunikacyjnych budynku Oddziału Produkcji Nawozów	350	159	159	Wykonanie nowej posadzki hali głównej na pow. ok. 525 m ² wraz z odwodnieniem oraz modernizacja przejazdów z hali głównej do sąsiednich obiektów oraz wjazdów do hali.	12/2018
Modernizacja drogi w obrębie budynku instalacji saletry potasowej	319	319	319	Modernizacja drogi na odcinku około 118 m. Wykonanie nowej konstrukcji drogi oraz nawierzchni z asfaltobetonu.	zakończono 09/2018
Wymiennik ciepła płaszczowo-rurowego	185	185	185	Wymiana uszkodzonego wymiennika w kolumnie destylacyjnej C-1602.	zakończono 8/2018
PROZAP Sp. z o.o.					
Zakup usług oraz gotowych dóbr	547	210	53	Zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.	XII 2018
Elektrownia Puławy Sp. z o.o.					
Budowa Bloku Energetycznego w oparciu o paliwo węglowe w Puławach	budżet będzie zweryfikowany do bloku węglowego	1 756	223	Budowa Bloku Energetycznego w oparciu o paliwo węglowe w Puławach o mocy ok. 100 Mwe.	2021

* Wartości bez korekt i wyłączeń konsolidacyjnych

Elektrownia Puławy Sp. z o.o.

Kwota nakładów inwestycyjnych poniesionych w III kwartale 2018 roku w Elektrowni Puławy Sp. z o.o. (222,9 tys. zł) dotyczy budowy Bloku Energetycznego w oparciu o paliwo węglowe.

Trwają prace związane z wyborem Generalnego Realizatora Inwestycji (GRI). Wybór GRI planowany jest do końca 2018 roku.

58. Rynek surowców strategicznych

Gaz ziemny

W III kwartale 2018 roku średnia cena gazu ziemnego (według IHS Energy) w Europie:

- wynikająca z kontraktów długoterminowych - wyniosła około 22,86 EUR/MWh¹ (6,70 EUR/MMBtu) i w relacji do analogicznego okresu roku ubiegłego wzrosła o 37,9%, a w relacji do poprzedniego kwartału – była wyższa o 17,8%;
- na rynkach SPOT – wyniosła około 25,22 EUR/MWh (7,39 EUR/MMBtu) i w relacji do analogicznego okresu roku ubiegłego była wyższa o 52,7%, a w relacji do poprzedniego kwartału – była wyższa o 17,5%.

Stany magazynowe gazu ziemnego w Europie były systematycznie uzupełniane przed kolejnym sezonem zimowym.

Znaczny wzrost ceny paliwa gazowego w III kwartale 2018 roku w Europie był skutkiem kumulacji takich czynników jak:

- wysokie ceny węgla;
- gwałtowny wzrost notowań uprawnień do emisji CO₂, co skłaniało do większego wykorzystania gazu do produkcji energii jako paliwa mniej emisyjnego;
- wysokie notowania ropy naftowej;
- konieczność uzupełnienia europejskich magazynów gazu po ich opróżnieniu (w wyniku ataku zimy z przełomu lutego i marca 2018 roku);
- nieplanowane ograniczenia dostaw gazu z Norwegii (strajki na platformach wydobywczych, niskie dostawy LNG, które zostały przekierowane do Azji ze względu na duży popyt w tym regionie).

Cenę gazu ziemnego w IV kwartale 2018 roku w relacji do kwartału poprzedniego prognozuje się w następująco:

- wynikającą z kontraktów długoterminowych – wyższą o 10,6% tj. 25,28 EUR/MWh (7,41 EUR/MMBtu);
- na rynkach SPOT – wyższą o 8,7%, tj. 27,40 EUR/MWh (8,03 EUR/MMBtu).

W Polsce na Towarowej Giełdzie Energii na Rynku Dnia Następnego (RDN) w III kwartale 2018 roku odnotowano trend wzrostowy cen gazu ziemnego (względem notowań z poprzedniego kwartału). W lipcu średnioważona cena na RDN wyniosła 103,60 PLN/MWh, w sierpniu 109,19 PLN/MWh a we wrześniu 123,84 PLN/MWh.

Na koniec września 2018 roku stan wypełnienia rezerw gazu ziemnego w państwach Unii Europejskiej wahał się od około 7,31% w Szwecji (tak niski wynik stanowił jednak wyjątek wśród państw UE) do ponad 98% w Polsce i 95% we Włoszech (wg Gas Infrastructure Europe). Średni poziom wypełnienia rezerw dla całej Unii Europejskiej na koniec września 2018 roku wyniósł ponad 82%.

¹ 1 Megawatogodzina [MWh] = 3,4121416331279 Milion BTU [MMBtu]

Głównym dostawcą gazu ziemnego dla Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w III kwartale 2018 roku było Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. (dalej: PGNiG) Zakup gazu ziemnego od głównego dostawcy odbywał się w oparciu o zapisy Umowy Ramowej.

Do rozliczeń zakupu gazu ziemnego od głównego dostawcy stosowana była cena określona w kontraktach indywidualnych².

Stopień dywersyfikacji dostaw gazu ziemnego (tj. spoza PGNiG) dla Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w III kwartale 2018 roku kształtował się na poziomie 15%.

W III kwartale 2018 roku stawki opłat za transport gazu określała:

- w krajowym systemie przesyłowym - „Taryfa dla usług przesyłania paliw gazowych nr 11” Gaz-System S.A. wprowadzona od 1 stycznia 2018 roku;
- dla gazociągu jamalskiego - „Taryfa za usługi przesyłania gazu ziemnego wysokometanowego” EuRoPol GAZ S.A. wprowadzona od 1 stycznia 2017 roku.

Węgiel

W III kwartale 2018 roku międzynarodowy rynek węgla cechował się dosyć dużą zmiennością.

Wysokie ceny węgla wpływały na okresowe spadki popytu na wrażliwych rynkach azjatyckich. W związku z tym część dostaw z Australii trafiła do Europy.

W najbliższej perspektywie istotne dla rynku może być ustanowienie 25% ceł na amerykański węgiel koksowniczy sprzedawany w Chinach i wzrost podatku na węgiel w Turcji.

Według IHS Energy w III kwartale 2018 roku średnia cena węgla ARA (dla kaloryczności 6 000 kcal) wyniosła około 97,49 USD/tona i w relacji do analogicznego okresu roku ubiegłego była wyższa o 12,4%, a w relacji do poprzedniego kwartału była wyższa o 9,2%.

W Polsce ceny węgla utrzymywały się nadal na wysokim poziomie.

Krajowy węgiel był w raportowanym okresie tańszy od importowanego (w odniesieniu do indeksów cenowych ARA). Ograniczona podaż polskiego surowca spowodowała jednak wzrost importu z Rosji.

Prognozy na IV kwartał 2018 roku zakładają, że ceny węgla w relacji do kwartału poprzedniego powinny być niższe o około 7,9% (89,77 USD/tona).

W III kwartale 2018 roku w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.:

- bieżąca sytuacja na rynkach zagranicznych i polskim nie miała bezpośredniego wpływu na ceny węgla dla Spółki z uwagi na ceny stałe wynegocjowane w okresach wcześniejszych;
- głównym dostawcą węgla jest Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A. i dostawy realizowane są zgodnie z obowiązującą umową wieloletnią (umowa obowiązuje do 2022 roku); ceny podlegają corocznym negocjacjom;
- realizowano również zakupy węgla z kopalni śląskich.

Energia elektryczna

W III kwartale 2018 roku całkowity wolumen wszystkich transakcji zawartych na rynku SPOT i rynku terminowym dla energii elektrycznej wyniósł 63 464 704 MWh i w relacji do analogicznego okresu roku ubiegłego był 2,3 krotnie wyższy, w tym:

- na rynku terminowym - wolumen obrotu wyniósł 57 239 291 MWh i był 2,6 krotnie wyższy r/r;

² Od 1 października 2017 roku zniesiony został obowiązek przedkładania do zatwierdzania przez Prezesa URE taryf na sprzedaż gazu dużym odbiorcom, m.in. przemysłowym.

- na Rynku Dnia Następnego - wolumen obrotu wyniósł 6 203 320 MWh i był wyższy r/r o 10,9%;
- na Rynku Dnia Bieżącego - wolumen obrotu wyniósł 22 093 MWh i był niższe r/r o 31,6 %.

Ceny energii elektrycznej na rynku SPOT wahają się w zależności od podaży, popytu, warunków atmosferycznych, sytuacji na rynku węgla, uprawnień do emisji CO₂ oraz zdolności transgranicznych. Dość znaczny wpływ na rynku SPOT na ceny energii elektrycznej mają również Odnawialne Źródła Energii, głównie energetyka wiatrowa.

W III kwartale 2018 roku średniomiesięczne ceny energii elektrycznej na rynku SPOT były znacznie wyższe niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Cena z miesiąca na miesiąc systematycznie rosła, na co wpływ miała wysoka temperatura powietrza, niska generacja OZE oraz wzrost ceny uprawnień do emisji CO₂. Średnia cena energii elektrycznej w III kwartale 2018 wyniosła 258,91 zł/MWh i była o ok. 37 % wyższa niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.

W III kwartale 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. realizowała umowy roczne i krótkoterminowe zawarte na 2018 rok z głównymi sprzedawcami energii elektrycznej oraz w zależności od poziomu cen oraz bieżącego zapotrzebowania Spółki uzupełniała i optymalizowała portfel zakupu na rynku SPOT i w transakcjach na Towarowej Giełdzie Energii S.A.

Ceny i stawki opłat za usługi przesyłowe energii elektrycznej, obowiązujące Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. od 1 stycznia 2018 roku określone są na dany rok kalendarzowy w Taryfie dla energii elektrycznej PSE S.A. zatwierdzonej w dniu 14 grudnia 2017 roku przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

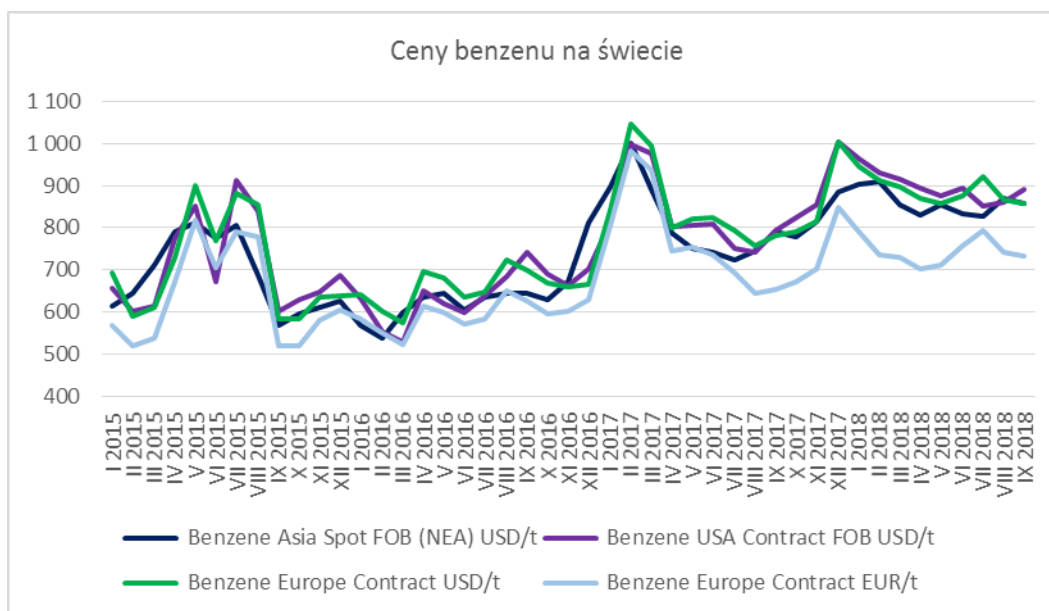
Benzen

W III kwartale 2018 roku ceny kontraktowe benzenu wzrosły w Azji i Europie, co było spowodowane głównie zwiększonym zainteresowaniem europejskim benzenem konsumentów z USA.

We wrześniu 2018 roku na rynku benzenu odnotowano zwiększoną aktywność odbiorców z Chin i Tajwanu.

Ceny benzenu w III kwartale 2018 roku:

- w relacji do analogicznego okresu roku ubiegłego były:
  - w Azji - wyższe o 99 USD/tona, tj. o 10,2%;
  - w Europie: dla transakcji w USD - wyższe o 104 USD/tona, tj. o 13,4%; dla transakcji w EUR - wyższe o 91 EUR/tona, tj. o 13,7%;
  - w USA - wyższe o 105 USD/tona, tj. o 13,7%.
- w relacji do II kwartału 2018 roku były:
  - w Azji - wyższe o 14 USD/tona, tj. o 1,7% (ceny SPOT 815 - 887 USD/tona);
  - w Europie - dla transakcji w USD wyższe o 14 USD/tona, tj. o 1,6 % (ceny kontraktowe 857 - 920 USD/tona), dla transakcji w EUR wyższe o 33 EUR/tona, tj. o 4,6% (ceny kontraktowe 733 - 794 EUR/tona);
  - w USA - niższa o 21 USD/tona, tj. o 2,4% (ceny kontraktowe 850 - 892 USD/tona).

źródło: Wood Mackenzie Chemicals (dawniej PCI Nylon Consulting Group)

W Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w III kwartale 2018 roku zakupy benzenu realizowane były w oparciu o długoterminowe umowy ramowe.

Siarka

W III kwartale 2018 roku, według notowań Ferticon – Sulphur Price Indication Liquid, średnia cena siarki płynnej (NWE Europe i Benelux) wyniosła 144 USD/tona i w relacji do średniej ceny z II kwartału 2018 roku była wyższa o 5,1%.

Zapotrzebowanie spółek Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. na siarkę płynną realizowane jest w ramach zasobów surowcowych Grupy Azoty oraz ze źródeł petrochemicznych.

W okresie od 1 lipca 2018 roku do 30 września 2018 roku w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. notowano, w relacji do II kwartału 2018 roku, wzrost średniej ceny siarki o 16%, a w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego – wzrost o 28%. Wzrost ten związany był ze wzrostem światowych notowań cen siarki petrochemicznej oraz kursu złotego.

W IV kwartale 2018 roku przewiduje się stabilizację światowych cen siarki lub niewielki ich wzrost.

Nowe regulacje prawne w międzynarodowym handlu siarką

Od dnia 23 sierpnia 2018 roku Chiny, wprowadziły 25% cło na koszyk towarów amerykańskich, w tym na siarkę.

Fosforyty i kwas fosforowy

W III kwartale 2018 roku ceny fosforytów i kwasu fosforowego kształtowały się następująco:

- fosforytów - w przedziale 100-105 USD/tonę (FOB North Afryka, BPL 71-72) i w relacji do II kwartału 2018 roku - nie uległy zmianie, a w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego były wyższe o blisko 13%;
- kwasu fosforowego - w przedziale 856 - 872 USD/tonę (CFR NW Europe SPOT) i w relacji do II kwartału 2018 roku - były wyższe o 5%, a w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego były wyższe o blisko 26%.

W IV kwartale 2018 roku prognozuje się:

- utrzymanie ceny fosforytów na stabilnym poziomie (FOB);
- dalszy wzrost ceny kwasu fosforowego, wynikający (według producentów) z dalszego zwiększenia zapotrzebowania na kwas fosforowy ze strony dużych odbiorców, z krajów takich jak Indie i Chiny oraz z ograniczenia produkcji przez producenta izraelskiego.

Kwas azotowy

W III kwartale 2018 roku kwas azotowy dla Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. pozyskiwany był na rynku krajowym.

Średnią cenę zakupu kwasu azotowego wraz z kosztami dostawy utrzymano na poziomie II kwartału 2018 roku.

Wapno palone

Cena zakupu wapna palonego w III kwartale 2018 roku w relacji do poprzedniego kwartału w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. utrzymała się na stałym poziomie. W IV kwartale 2018 roku nie przewiduje się zmiany ceny zakupu wapna palonego.

Sól potasowa (chlorek potasu)

W III kwartale 2018 roku średnia cena soli potasowej w relacji do II kwartału 2018 roku utrzymywała się na niezmiennym poziomie. Natomiast w relacji do analogicznego okresu roku ubiegłego była wyższa o 7,0 - 10,3%.

W IV kwartale 2018 roku spodziewana jest podwyżka cen soli potasowej o ok. 5%.

Węglan potasu

W III kwartale 2018 roku średnia cena zakupu węglanu potasu w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., w relacji do II kwartału 2018 roku, pozostała bez zmian, a w relacji do analogicznego okresu roku ubiegłego była wyższa o 2%.

W IV kwartale 2018 roku przewiduję się utrzymanie obecnej ceny zakupu na niezmiennym poziomie.

Tłuszcz zwierzęcy

Od lipca 2018 roku obserwowany był wzrost cen tłuszczu zwierzęcego.

Średnia cena zakupu tłuszczu zwierzęcego w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w III kwartale 2018 roku kształtowała się na poziomie zbliżonym do poprzedniego kwartału.

Uprawnienia do emisji CO₂

W III kwartale 2018 roku rynkowe ceny uprawnień do emisji CO₂ rosły. Od początku 2018 roku ceny EUA wzrosły trzykrotnie. Średnia cena uprawnień do emisji w III kwartale 2018 roku wyniosła 18,65 EUR i w relacji do poprzedniego kwartału była wyższa o około 29,4% (cena maksymalna 25,19 EUR i minimalna 14,95 EUR).

Wzrost cen jednostek EUA zdaniem wielu ekspertów jest wynikiem zakończonego procesu reformy Dyrektywy ETS na lata 2021 - 2030 (IV faza Systemu EU ETS), w wyniku której niemal jedna czwarta nadwyżki uprawnień na rynku zostanie, począwszy od stycznia 2019 roku, wycofana za pośrednictwem mechanizmu MSR, a do połowy 2020 roku potencjalnie setki milionów uprawnień zostanie trwale anulowane.

Eksperti przewidują, że prawie 400 milionów uprawnień zostanie wstrzymanych w przypadku przyszłorocznych aukcji EUA państw członkowskich UE lub około 40 % z 915,8 miliona SPOT-owych EUA zaplanowanych do sprzedaży w 2019 rok. Działania te mają na celu szybkie zlikwidowanie trwałej nadwyżki podaży, wynoszącej blisko 2 miliardy uprawnień i tym samym wzrost cen uprawnień.

Prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia energii elektrycznej

W III kwartale 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. realizowała:

- transakcje zakupu praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii elektrycznej z Odnawialnych Źródeł Energii (PMOZE_A, PMOZE-BIO) oraz praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia z kogeneracji (PMMET-2018, PMGM-2018) na Towarowej Giełdzie Energii (TGE) w celu realizacji obowiązku umarzenia świadectw pochodzenia za 2018 rok;
- transakcje sprzedaży praw majątkowych wynikających z efektywności energetycznej PMEF.

Ceny rynkowe praw majątkowych w III kwartale 2018 roku:

- PMOZE_A³ - łączny obrót TGE na tym instrumencie wyniósł 8 114 289 MWh, co oznacza spadek o 24,8% w relacji do poprzedniego kwartału oraz wzrost o 34,3% w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego; Ceny systematycznie rosły i średnia cena PMOZE_A wyniosła 114,97 zł/MWh.
- PMOZE-BIO⁴ - ceny rynkowe były nieco niższe niż w poprzednim okresie i utrzymywał się trend malejący. W lipcu cena wyniosła 312,66 zł/MWh, w sierpniu delikatnie wzrosła do poziomu 313,06 zł/MWh, natomiast we wrześniu spadła do 310,31 zł/MWh.
- Prawa Majątkowe Kogeneracyjne:
  - PMGM-2018⁵ - łączny obrót na TGE wyniósł 1 232 414 MWh; ceny rynkowe z miesiąca na miesiąc rosły. W lipcu zanotowano cenę 109,38 zł/MWh, w sierpniu 110,47 zł/MWh a we wrześniu 110,61 zł/MWh;
  - PMMET-2018⁶ - łączny obrót TGE ukształtował się na poziomie 42 553,66 MWh, co oznacza ponad 3,2-krotny wzrost w relacji do poprzedniego kwartału; ceny przez większość raportowanego kwartału utrzymywały się na tym samym poziomie. W lipcu cena wyniosła 55,06 zł/MWh natomiast w sierpniu i wrześniu było to 55,13 zł/MWh;
  - PMEC⁷ - łączny obrót na TGE wyniósł 3 898 122,40 MWh, średnia cena wyniosła 8,79 zł/MWh i przez cały raportowany okres kształtowała się na tym poziomie.

W dniu 13 lipca 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. złożyła wniosek o przyznanie certyfikatów energii elektrycznej z kogeneracji za okres od 1 stycznia 2018 roku do 30 czerwca 2018 roku, w ilości 191 303,856 MWh.

- Prawa Majątkowe efektywności energetycznej PMEF⁸ - łączny obrót na TGE wyniósł 54 515,26 toe, a ceny średniomiesięczne systematycznie rosły. W lipcu odnotowano cenę na poziomie 539,24 zł/toe, która była najniższą średniomiesięczną w 2018 roku. W sierpniu nastąpił znaczny wzrost tej ceny do 672,16 zł/toe, a we wrześniu do 691,39 zł/toe.

³ PMOZE_A tzw. certyfikaty zielone – prawa majątkowe do świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wyprodukowanej w OZE, której określony w świadectwie pochodzenia okres produkcji rozpoczął się do 28 lutego 2009 roku.

⁴ PMOZE-BIO tzw. błękitne certyfikaty – prawa majątkowe, które wynikają ze świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wytworzonej z biogazu rolniczego od 1 lipca 2016 roku.

⁵ PMGM tzw. certyfikaty żółte – prawa majątkowe do świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wyprodukowanej w kogeneracji opalanej paliwami gazowymi lub o łącznej zainstalowanej mocy elektrycznej do 1 MW.

⁶ PMMET tzw. certyfikaty fioletowe – prawa majątkowe do świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji opalanej metanem uwalnianym i ujmowanym przy dołowych robotach górniczych w czynnych, likwidowanych lub zlikwidowanych kopalniach węgla kamiennego lub gazem uzyskiwanym z przetwarzania biomasy w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych.

⁷ PMEC tzw. certyfikaty czerwone – prawa majątkowe do świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wyprodukowanej w pozostałych jednostkach kogeneracyjnych.

⁸ PMEF tzw. certyfikaty białe – prawa majątkowe wynikające ze świadectw efektywności energetycznej. Świadectwo efektywności energetycznej stanowi potwierdzenie deklarowanej oszczędności energii wynikającej z przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej.

Przyznana Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. ilość świadectw efektywności energetycznej pozwala na sprzedaż ich znacznej części w okresie do 30 czerwca 2019 roku, dlatego wahania cen tych praw przekładają się na przychody z tego tytułu.

W Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. zakup i sprzedaż Praw Majątkowych na Towarowej Giełdzie Energii odbywa się w sposób systematyczny w transakcjach bieżących.

W związku ze złożeniem do URE w obowiązującym terminie stosownych oświadczeń, Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w 2018 roku jest uprawniona do zakupu i umorzenia certyfikatów PMOZE_A i PMOZE-BIO tylko dla 15% energii zużytej na potrzeby własne w stosunku do określonego ustawą obowiązku.

59. Komentarz segmentowy

Tabela 4: Sprawozdanie z całkowitych dochodów segmentów operacyjnych Grupy Kapitałowej

01.01.2018 - 31.03.2018	01.04.2018 - 30.06.2018	01.07.2018 - 30.09.2018	01.07.2017 - 30.09.2017	Zmiana	Wyszczególnienie	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017	Zmiana
1	2	3	4	5=(3-4)/4	6	7	8	9=(7-8)/8
1 908 279	1 918 142	1 833 687	1 584 765	15,7%	Przychody segmentów, w tym:	5 660 108	5 297 228	6,9%
910 490	848 957	838 558	798 118	5,1%	Sprzedaż zewnętrzna	2 598 005	2 589 105	0,3%
997 789	1 069 185	995 129	786 647	26,5%	Obroty wewnętrzne między segmentami	3 062 103	2 708 123	13,1%
(1 762 060)	(1 895 173)	(1 842 820)	(1 511 715)	21,9%	Koszty segmentów, w tym:	(5 500 053)	(4 963 375)	10,8%
(691 444)	(732 657)	(763 997)	(646 769)	18,1%	Koszt wytworzenia produktów oraz wartość towarów i materiałów sprzedanych na rzecz klientów zewnętrznych	(2 188 098)	(1 978 788)	10,6%
(997 789)	(1 069 185)	(995 129)	(786 647)	26,5%	Obroty wewnętrzne między segmentami	(3 062 103)	(2 708 123)	13,1%
(59 979)	(72 672)	(65 801)	(63 703)	3,3%	Koszty sprzedaży	(198 452)	(208 367)	-4,8%
(14 857)	(13 791)	(13 874)	(14 431)	-3,9%	Koszty ogólnego zarządu	(42 522)	(44 806)	-5,1%
2 009	(6 868)	(4 019)	(165)	2335,8%	Pozostałe przychody/koszty operacyjne netto	(8 878)	(23 291)	-61,9%
146 219	22 969	(9 133)	73 050	-	Zysk/(strata) segmentów	160 055	333 853	-52,1%
					<i>w tym:</i>			
80 908	10 225	(6 851)	43 541	-	SEGMENT AGRO	84 282	205 672	-59,0%
60 357	30 232	(774)	36 327	-	SEGMENT CHEMIA	89 815	161 888	-44,5%
8 585	(9 411)	(4 999)	(3 744)	33,5%	SEGMENT ENERGETYKA	(5 825)	(19 517)	-70,2%
(3 631)	(8 077)	3 491	(3 074)	-	DZIAŁALNOŚĆ POZOSTAŁA	(8 217)	(14 190)	-42,1%
(38 832)	(44 992)	(32 543)	(38 672)	-15,8%	Przychody/koszty nieprzypisane	(116 367)	(113 554)	2,5%
107 387	(22 023)	(41 676)	34 378	-	Zysk/(strata) operacyjny [EBIT]	43 688	220 299	-80,2%
51 442	52 746	53 693	48 710	10,2%	Amortyzacja	157 881	144 671	9,1%
158 829	30 723	12 017	83 088	-85,5%	Zysk/(strata) operacyjny powiększony o amortyzację [EBITDA]	201 569	364 970	-44,8%
869	17 997	(804)	3 790	-	Przychody/koszty finansowe netto	18 062	12 094	49,3%
(265)	2 220	(223)	403	-	Udział w wyniku finansowym jednostek wycenianych metodą praw własności	1 732	1 127	53,7%
(15 776)	178	6 828	(8 944)	-	Podatek dochodowy	(8 770)	(39 987)	-78,1%
92 215	(1 628)	(35 875)	29 627	-	Zysk/(strata) netto za okres	54 712	193 533	-71,7%
75 502	111 867	126 484	89 723	41,0%	CAPEX	313 853	216 512	45,0%

Przychody zewnętrzne Grupy Kapitałowej według Segmentów

Wyszczególnienie	01.07.2018-30.09.2018		01.07.2017-30.09.2017		Zmiana
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
1	2	3	4	5	6=(2-4)/4
AGRO	461 634	55,1%	450 637	56,5%	2,4%
CHEMIA	344 056	41,0%	317 270	39,7%	8,4%
ENEGRETYKA	21 082	2,5%	16 566	2,1%	27,3%
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	11 786	1,4%	13 645	1,7%	-13,6%
Ogółem przychody ze sprzedaży Grupy Kapitałowej	838 558	100,0%	798 118	100,0%	5,1%

Największy udział w przychodach ze sprzedaży zewnętrznej, tj. 55,1% stanowiły przychody ze sprzedaży Segmentu Agro (wobec 56,5% w analogicznym okresie roku poprzedniego) i wyniosły 461,6 mln zł, co w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego oznacza wzrost o 11,0 mln zł (tj. o 2,4%). Główną przyczyną wzrostu były wyższe ceny i wolumeny sprzedaży większości nawozów.

Przychody ze sprzedaży zewnętrznej Segmentu Chemia stanowiły 41,0% przychodów Grupy Kapitałowej (wobec 39,7% w analogicznym okresie roku poprzedniego) i wyniosły 344,1 mln zł, co w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego oznacza wzrost o 26,8 mln zł (tj. o 8,4%). Wzrost ten jest efektem głównie wyższych wolumenów i cen sprzedaży mocznika i melaminy.

Przychody ze sprzedaży zewnętrznej Segmentu Energetyka stanowiły 2,5% przychodów Grupy Kapitałowej (wobec 2,1% w analogicznym okresie roku poprzedniego) i wyniosły 21,1 mln zł, co w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego oznacza wzrost o 4,5 mln zł (tj. o 27,3%). Wzrost przychodów ze sprzedaży wynikał głównie z wyższych wolumenów i cen sprzedaży energii elektrycznej.

Przychody ze sprzedaży Segmentu Pozostała Działalność stanowiły 1,4% przychodów Grupy Kapitałowej (wobec 1,7% w analogicznym okresie roku poprzedniego) i wyniosły 11,8 mln zł, co w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego oznacza spadek o 1,9 mln zł (tj. o 13,6%).

59.1. Segment Agro

Koniunktura w rolnictwie

W III kwartale 2018 roku - w relacji do okresu poprzedniego - odnotowano poprawę koniunktury w rolnictwie, natomiast w relacji do analogicznego okresu roku ubiegłego - koniunktura uległa pogorszeniu, pomimo znacznej poprawy w sierpniu 2018 roku (kiedy to wskaźnik koniunktury w rolnictwie SWKR osiągnął najwyższą od 6-ciu miesięcy wartość 100,7 pkt. procentowego).

Wzrost SWKR był głównie wynikiem sierpniowej poprawy wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu o 0,7 pkt. proc. do 101,6 punktu, co było następstwem zwiększenia wartości wyrównanego wskaźnika nożyc cen o 0,8 pkt. proc. do 99,9 punktu.

Odnotowano wyższy popyt, który był głównie efektem poprawy dynamiki obrotów handlowych produktami rolno-spożywczymi, a także relatywnego spadku cen żywności w stosunku do wynagrodzeń.

Prognozy zakładają, iż w najbliższym czasie spodziewać się można niewielkiej poprawy koniunktury w rolnictwie. Podwyżkom cen produktów rolnych sprzyjać mogą także rosnące wraz z poprawą sytuacji dochodowej konsumentów, ceny detaliczne żywności. Koniunkturę powinna poprawiać stabilizacja cen środków produkcji, natomiast rosnące ceny nośników energii mogą spowodować ich wzrost.

Przyspieszone (od połowy października 2018 roku) wypłaty zaliczek dopłat bezpośrednich dla rolników, będzie również stimulatorem wzrostu popytu na środki produkcji dla rolnictwa, w tym na nawozy.

Ceny zbóż

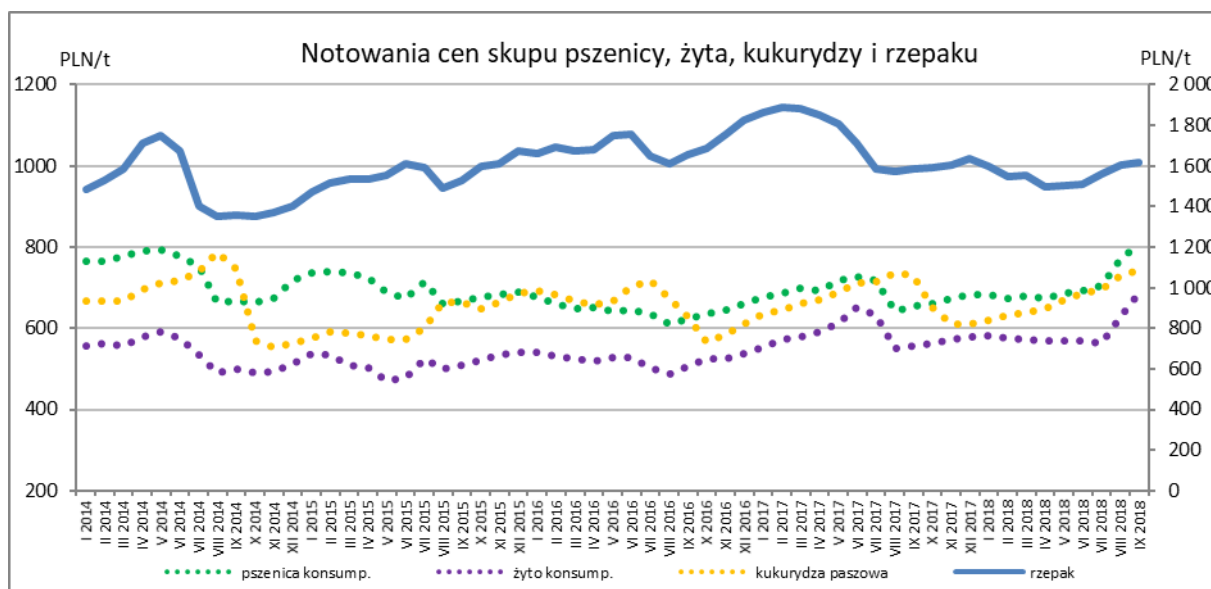
W III kwartale 2018 roku na rynkach zagranicznych nie odnotowano dynamicznych zmian w cenach zbóż.

W lipcu 2018 roku i pierwszej połowie sierpnia 2018 roku ceny zbóż utrzymywały się na stałym poziomie. W II połowie sierpnia 2018 roku i do końca września 2018 roku nastąpił delikatny ich wzrost o ponad 1% (względem ceny z początku sierpnia 2018 roku).

Na rynku krajowym, w lipcu 2018 roku, w porównaniu z miesiącem poprzednim, wzrosły ceny skupu większości produktów rolnych monitorowanych przez GUS.

Natomiast we wrześniu 2018 roku, ceny zbóż w Polsce osiągnęły poziom o około 20-30% wyższy niż przed rokiem, co było następstwem szacunków zbiorów krajowych, ocenianych przez GUS na poziomie o 16% niższym niż przed rokiem.

Prognozy zakładają, iż w najbliższym czasie, na skutek gorszych niż w ubiegłym roku zbiorów, spodziewać się można, że ceny skupu większości podstawowych produktów roślinnych powinny utrzymywać się na wyższym poziomie. Wpływ na to również będą miały między innymi: rosnące ceny detaliczne żywności (wraz z poprawą sytuacji dochodowej konsumentów) oraz rozpoczęte, od połowy października 2018 roku, wypłaty dopłat bezpośrednich dla rolników.

źródło: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

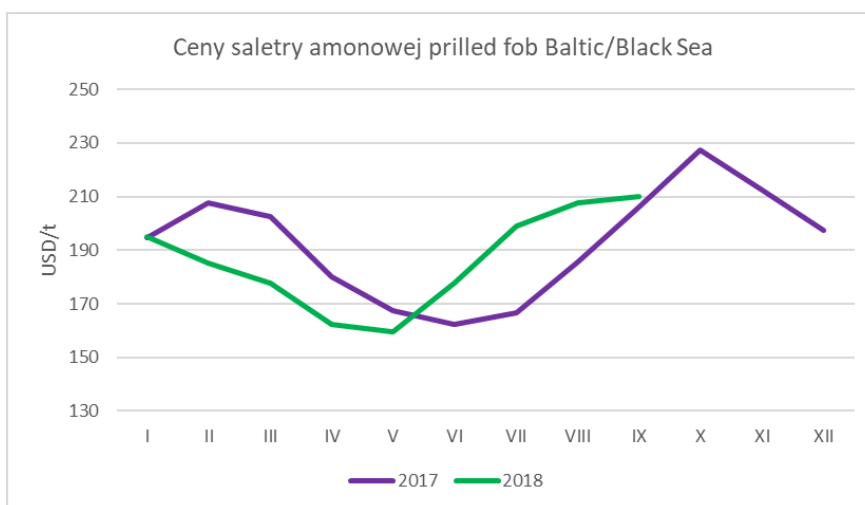
Rynek nawozów azotowych

Rynek międzynarodowy

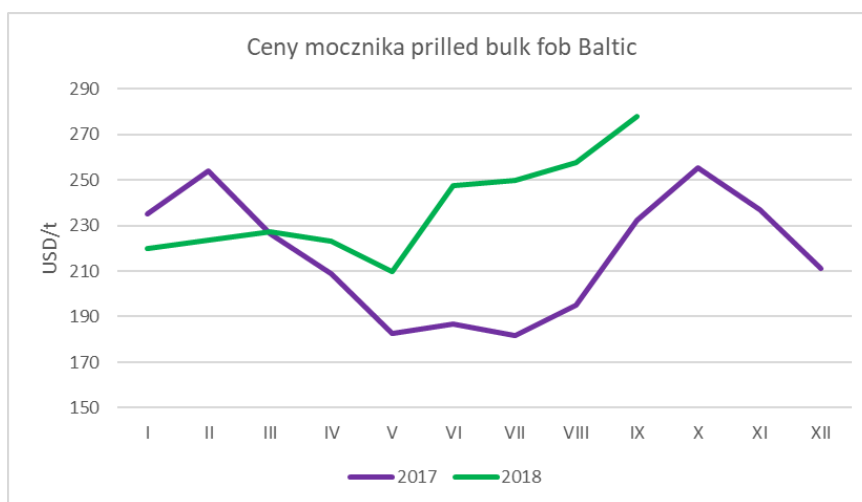
Na międzynarodowych rynkach średnie ceny wszystkich nawozów azotowych w III kwartale 2018 roku w relacji do poprzedniego kwartału wykazywały tendencje rosnące. Ceny nawozów kształtowały się (na podstawie Fertecon, Infofert, World Fertilizer Market) następująco:

- saletra amonowa prilled (FOB Baltic/Black Sea bulk) - średnia cena wyniosła 206 USD/tona; w relacji do analogicznego okresu 2017 roku - była wyższa o 10,8% i w relacji do poprzedniego kwartału - była wyższa o ponad 23%; w kolejnym kwartale należy oczekiwać niewielkiego wzrostu cen;
- mocznik prilled bulk (FOB Baltic) - średnia cena wyniosła 262 USD/tona; w relacji do analogicznego okresu 2017 roku - była wyższa o blisko 30% i w relacji do poprzedniego kwartału - była wyższa o około 15,5%; w kolejnych miesiącach ceny mocznika powinny nadal rosnąć;

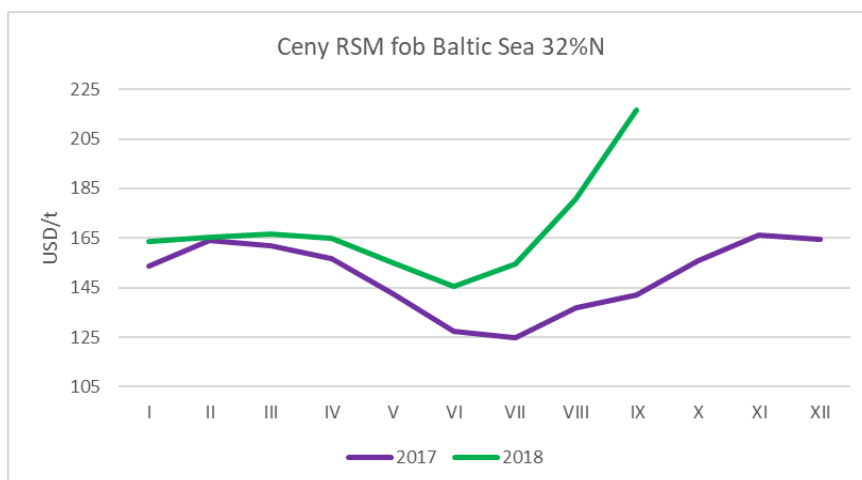
- RSM 32% N (FOB Baltic Sea) - średnia cena wyniosła 184 USD/tona; w relacji do analogicznego okresu 2017 roku - była wyższa o ponad 36% i w relacji do poprzedniego kwartału - była wyższa o około 19%; w kolejnych miesiącach ceny RSM powinny nadal rosnąć;
- siarczan amonowy (FOB Black Sea steel grade) - średnia cena wyniosła około 113 USD/tona; w relacji do analogicznego okresu 2017 roku - była wyższa o około 19% i w relacji do poprzedniego kwartału - była wyższa o ponad 7%; w kolejnych miesiącach ceny siarczanu amonu prawdopodobnie pozostaną na porównywalnym do obecnego poziomie, z możliwą niewielką tendencją spadkową;
- saletrzak (CFR dom Germany) - średnia cena wyniosła 195 EUR/tona i w relacji do analogicznego okresu 2017 roku - była wyższa o około 15% i w relacji do poprzedniego kwartału - była wyższa o blisko 14%; w kolejnym kwartale można spodziewać się dalszych wzrostów cen saletrzaku.

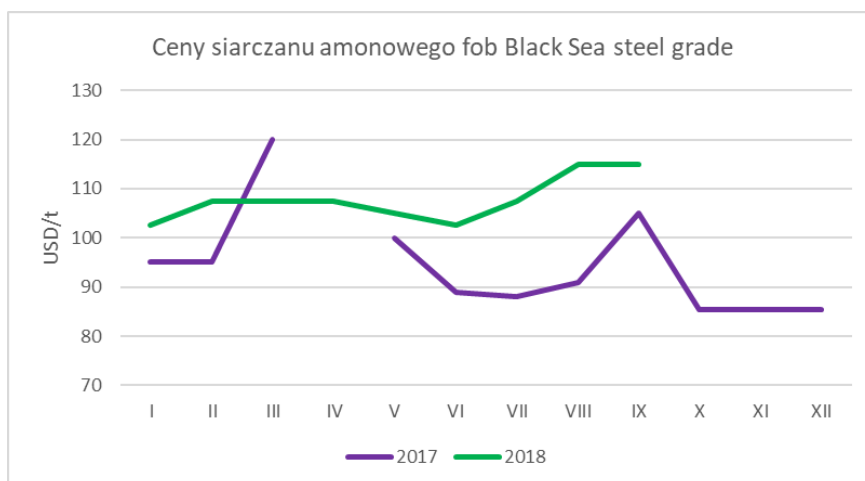
źródło: Fertecon, WFM

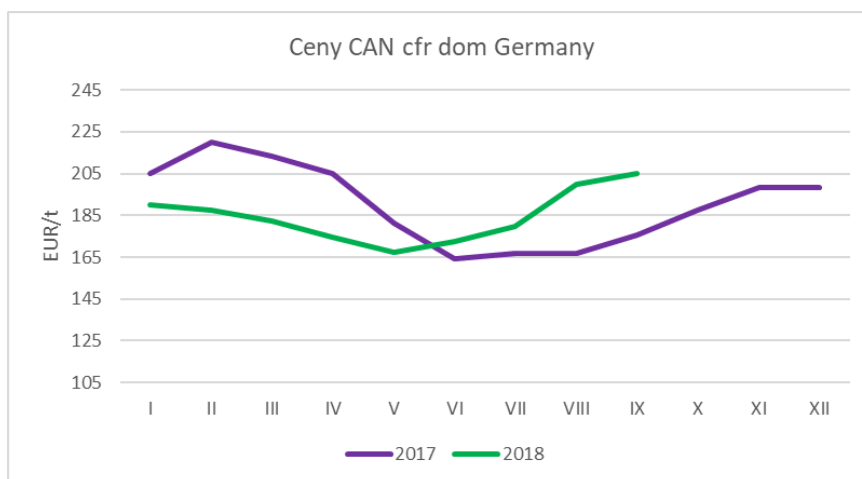
źródło: Fertecon, WFM

źródło: Fertecon, WFM

źródło: Fertecon, WFM

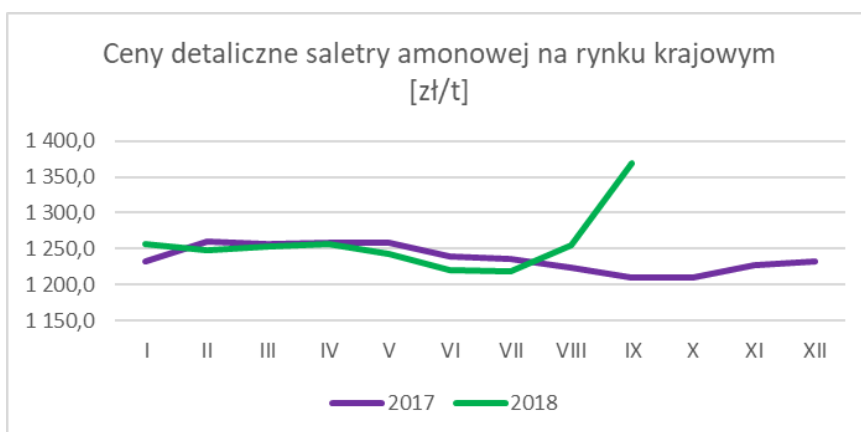
źródło: Fertecon, Infofert

Rynek krajowy

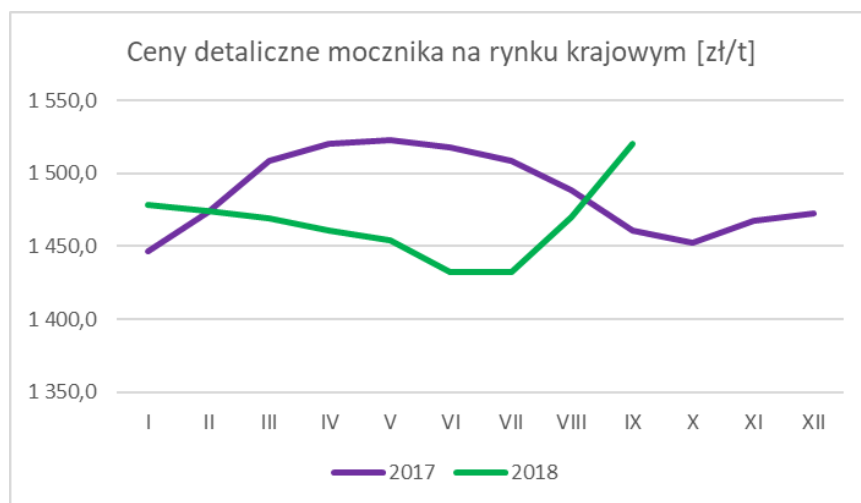
Na rynku krajowym średnie ceny detaliczne nawozów azotowych w III kwartale 2018 roku:

- w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego wykazywały delikatny trend wzrostowy (za wyjątkiem siarczanu amonu), w tym:
  - saletry amonowej i saletrzaku - wzrost o ponad 3%;
  - mocznika i RSM - wzrost o niecały 1%;
  - siarczanu amonu - spadek o ponad 4%.
- w relacji do II kwartału 2018 roku średnie ceny detaliczne :
  - saletry amonowej - wzrosły ponad 3%;
  - mocznika - wzrosły o ponad 1,5%;
  - saletrzaku - wzrosły o ponad 4,5%;
  - RSM - spadły o 2,3%;
  - siarczanu amonu - spadły o ponad 6%.

Największą dynamikę wzrostu cen nawozów azotowych odnotowano w drugiej połowie sierpnia i we wrześniu 2018 roku.

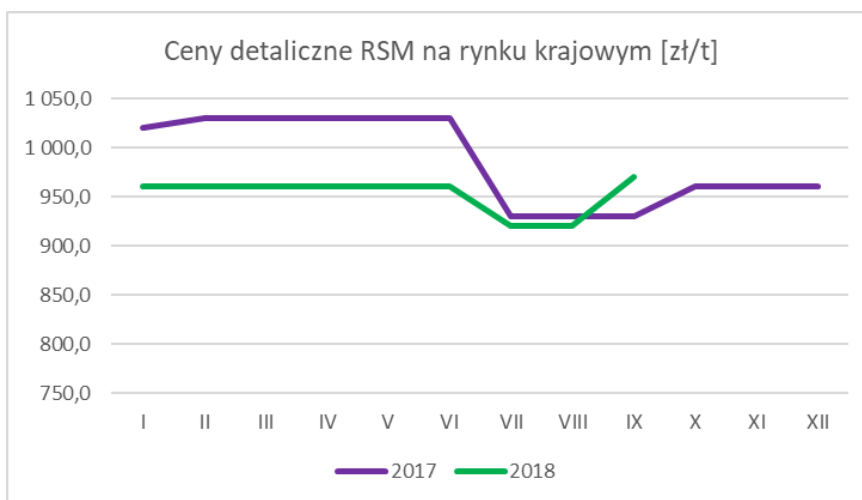

źródło: IER i GŻ, dane za sierpień i wrzesień oszacowane wg informacji rynkowych

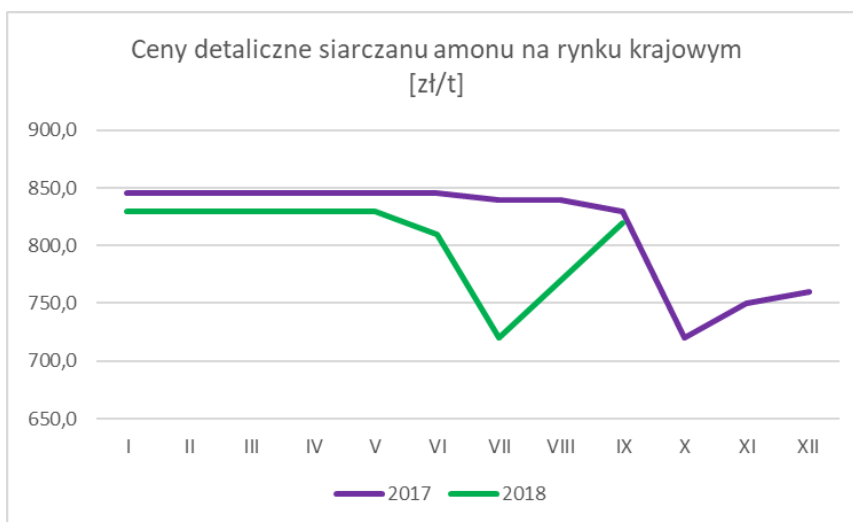

źródło: IER i GŻ, dane za sierpień i wrzesień oszacowane wg informacji rynkowych

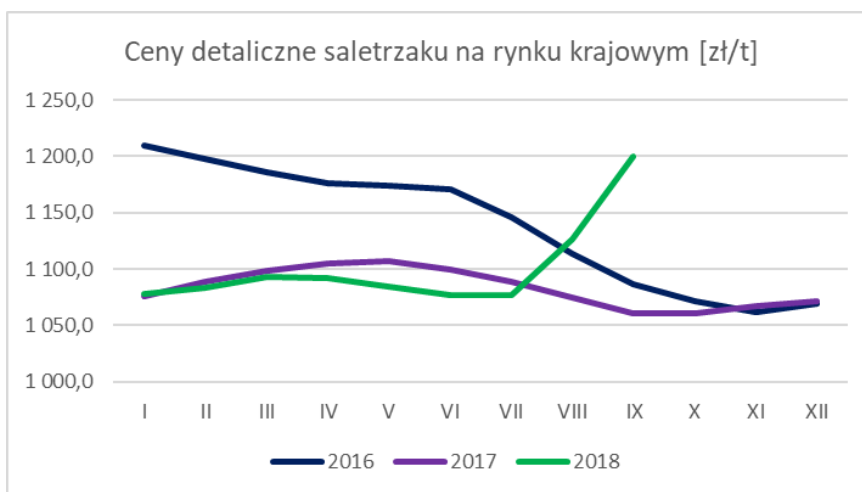

źródło: Informacje z punktów sprzedaży i obliczenia własne

źródło: Informacje z punktów sprzedaży i obliczenia własne

źródło: IER i GŻ, dane za sierpień i wrzesień oszacowane wg informacji rynkowych

Nowe regulacje prawne w międzynarodowym handlu nawozami

Obowiązujące cło, nałożone decyzją Komisji Europejskiej z dnia 23 września 2014 roku na saletrę amonową importowaną z Rosji wynosi 47 euro/tona (do 2019 roku). Dobiega końca trwające postępowanie dotyczące poziomu przyszłych środków antydumpingowych. Ogłoszenie przez Komisję Europejską w tej sprawie nastąpi w Oficjalnym Dzienniku Unii Europejskiej prawdopodobnie w listopadzie 2018 roku.

W dniu 13 sierpnia 2018 roku w Oficjalnym Dzienniku Unii Europejskiej Komisja Europejska poinformowała o rozpoczęciu procedury antydumpingowej (AD) dotyczącej importu mieszanek mocznika i saletry amonowej pochodzących z Rosji, Trynidadu i Tobago oraz USA.

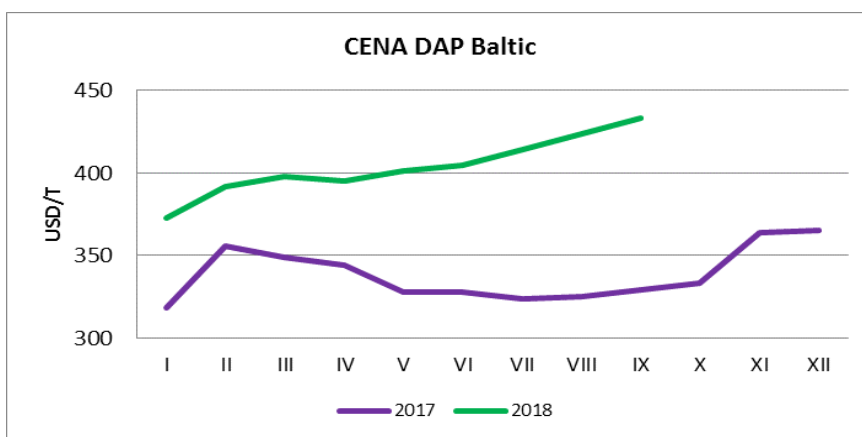
Rynek nawozów fosforowych i wieloskładnikowych

Rynek międzynarodowy

Na rynkach światowych w III kwartale 2018 roku odnotowano wzrost cen nawozów NPK, w tym:

- średnia cena nawozów DAP⁹ ukształtowała się na poziomie 424 USD/tona i była wyższa w relacji do poprzedniego kwartału o 6,5% (tj. o 24 USD/tona), a w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego o 30,1% (tj. o 98 USD/tona); w kolejnych miesiącach przewiduje się utrzymanie wzrostowego trendu cen;
- średnia cena nawozów NPK 15/15/15 na rynku niemieckim wyniosła 1 193 zł/tona i była wyższa w relacji do poprzedniego kwartału o 7,8% (tj. o 87 zł/tona), a w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego o 14,4% (tj. o 150 zł/tona).

W kolejnych miesiącach na rynkach międzynarodowych przewiduje się utrzymanie wzrostowego trendu cen nawozów NPK.

źródło: opracowanie własne

Rynek krajowy

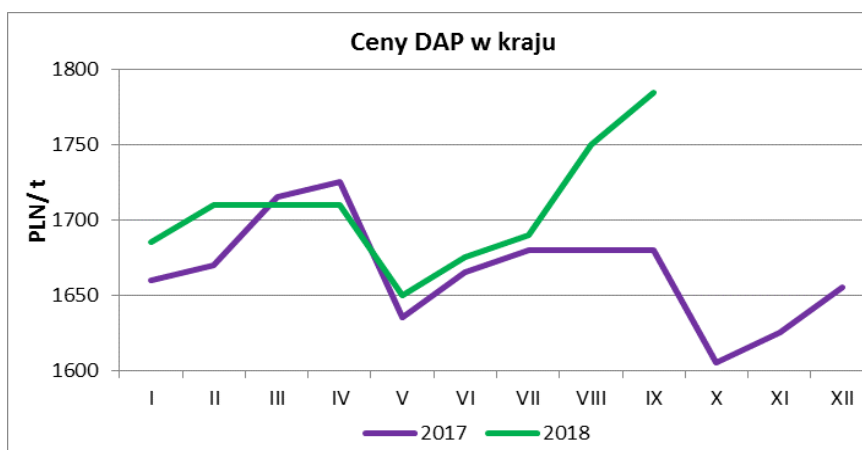
Na rynku krajowym w III kwartale 2018 roku:

- średnia cena fosforanu amonu wyniosła 1 741 zł/tona i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego była wyższa o 3,6%, tj. o 61 zł/tona;
- średnia cena superfosfatów wyniosła 1 267 zł/tona i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego była wyższa o 3,0%, tj. o 37 zł/tona;
- średnia cena nawozów typu NPK 5/10/25 wyniosła 1 005 zł/tona i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego była wyższa o około 2,2%, tj. o 22 zł/tona;

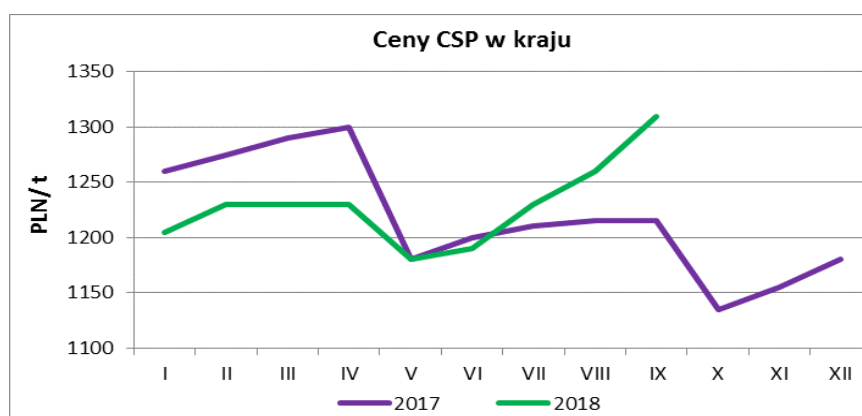
⁹ DAP - Fosforan dwuamonowy (z j. ang. Diammonium Phosphate)

- średnia cena „Polifoski” wyniosła 1 433 zł/tona i w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego była wyższa o około 0,8%, tj. o 11 zł/tona.

W IV kwartale 2018 roku na rynku krajowym nawozów fosforowych i wieloskładnikowych należy spodziewać się dobrej koniunktury w związku ze zwiększonym sezonowym zapotrzebowaniem na nawozy.

źródło: opracowanie własne; opracowano na podstawie ceny PoliDAP.

źródło: opracowanie własne

Wyniki Segmentu Agro

W okresie od 1 lipca 2018 roku do 30 września 2018 roku Segment Agro osiągnął wynik operacyjny EBIT (uwzględniający transakcje między segmentami) w wysokości (-)6,9 mln zł, wobec (+)43,5 mln zł w analogicznym okresie 2017 roku.

Tabela 5: Sprawozdanie z całkowitych dochodów Segmentu Agro

01.01.2018 - 31.03.2018	01.04.2018 - 30.06.2018	01.07.2018 - 30.09.2018	01.07.2017 - 30.09.2017	Zmiana	Wyszczególnienie	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017	Zmiana
1	2	3	4	5=(3-4)/4	6	7	8	9=(7-8)/8
824 502	824 039	806 928	713 653	13,1%	Przychody segmentu, w tym:	2 455 469	2 374 144	3,4%
505 816	470 298	461 634	450 637	2,4%	Sprzedaż zewnętrzna	1 437 748	1 502 996	-4,3%
318 686	353 741	345 294	263 016	31,3%	Obroty wewnętrzne między segmentami	1 017 721	871 148	16,8%
(737 682)	(807 310)	(808 137)	(663 804)	21,7%	Koszty segmentu, w tym:	(2 353 129)	(2 148 817)	9,5%
(361 381)	(403 964)	(425 132)	(353 475)	20,3%	Koszt wytworzenia produktów oraz wartość towarów i materiałów sprzedanych na rzecz klientów zewnętrznych	(1 190 477)	(1 089 205)	9,3%

(329 610)	(343 785)	(331 149)	(261 137)	26,8%	Obroty wewnętrzne między segmentami	(1 004 544)	(893 926)	12,4%
(46 691)	(59 561)	(51 856)	(49 192)	5,4%	Koszty sprzedaży	(158 108)	(165 686)	-4,6%
86 820	16 729	(1 209)	49 849	-	Zysk/(strata) segmentu ze sprzedaży	102 340	225 327	-54,6%
(5 853)	(6 423)	(5 210)	(6 236)	-16,5%	Koszty ogólnego zarządu	(17 486)	(19 543)	-10,5%
(59)	(81)	(432)	(72)	500,0%	Pozostałe przychody/koszty operacyjne netto	(572)	(112)	410,7%
80 908	10 225	(6 851)	43 541	-	Zysk/(strata) operacyjny segmentu [EBIT]	84 282	205 672	-59,0%
16 462	17 241	17 925	17 929	0,0%	Amortyzacja	51 628	48 997	5,4%
97 370	27 466	11 074	61 470	-82,0%	Zysk/(strata) operacyjny segmentu powiększony o amortyzację [EBITDA]	135 910	254 669	-46,6%
35 470	63 475	67 189	39 884	68,5%	CAPEX	166 134	88 743	87,2%

Przychody zewnętrzne Segmentu Agro według grup produktowych

Wyszczególnienie	01.07.2018-30.09.2018		01.07.2017-30.09.2017		Dynamika
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
1	2	3	4	5	6=2/4
Główne produkty handlowe	400 723	86,8%	382 974	85,0%	104,6%
Pozostałe produkty handlowe	16 022	3,5%	11 303	2,5%	141,7%
Inne przychody Segmentu	44 889	9,7%	56 360	12,5%	79,6%
Razem	461 634	100,0%	450 637	100,0%	102,4%

W III kwartale 2018 roku w Segmencie Agro:

- przychody zewnętrzne ze sprzedaży wyniosły 461,6 mln zł i były wyższe od zrealizowanych w analogicznym okresie roku ubiegłego o 11,0 mln zł (tj. o 2,4%), przy kosztach wytworzenia produktów sprzedanych oraz wartości sprzedanych towarów i materiałów wyższych o 71,7 mln zł (tj. o 20,3%) oraz kosztach sprzedaży wyższych o 2,7 mln zł (tj. o 5,4%);
- wynik na sprzedaży zewnętrznej wyniósł (-)15,4 mln zł i w relacji do III kwartału 2017 roku był niższy o 48,0 mln zł;
- rentowność na sprzedaży zewnętrznej wyniosła (-)3,3% i w relacji do III kwartału 2017 roku była niższa o 13,9 punktu procentowego.

W III kwartale 2018 roku w Segmencie Agro w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego wzrost przychodów wynikał głównie z wyższych cen i wolumenów sprzedaży większości nawozów.

Udział eksportu w grupach produktowych Segmentu Agro

Wyszczególnienie	Udział eksportu	
	01.07.2018-30.09.2018	01.07.2017-30.09.2017
1	2	3
Główne produkty handlowe	30,0%	21,7%
Pozostałe produkty handlowe	11,1%	12,6%
Inne przychody Segmentu	5,5%	5,1%
Przychody ogółem Segmentu	26,9%	19,4%

Udział eksportu w przychodach Segmentu Agro w III kwartale 2018 roku wzrósł o 7,5 punktu procentowego, głównie za sprawą wzrostu przychodów z eksportu saletry amonowej o 67,3%.

Nakłady inwestycyjne Segmentu Agro

W raportowanym okresie nakłady inwestycyjne w Segmencie Agro wyniosły 67,2 mln zł i w relacji do III kwartału 2017 roku były wyższe o 27,3 mln zł.

Największe nakłady poniesiono w ramach projektów:

- budowy wytwórni nawozów granulowanych na bazie saletry amonowej;
- zwiększenie wolumenu i optymalizacja produkcji ciekłego CO₂;
- modernizacji instalacji kwasu azotowego oraz budowa nowych instalacji kwasu azotowego, neutralizacji i produkcji nowych nawozów na bazie kwasu azotowego;
- modernizacji mycia potasowego - dla IV ciągu Instalacji Przygotowania Gazu.

59.2. Segment Chemia

W III kwartale 2018 roku przedstawiciele branży pozytywnie oceniali klimat koniunktury.

Średni Wskaźnik koniunktury PMI¹⁰ - dla „przetwórstwa przemysłowego” w Polsce wyniósł 51,6 pkt., co oznacza wzrost aktywności gospodarczej w tej kategorii przedsiębiorstw, jednakże w relacji do poprzedniego kwartału wskaźnik ten był niższy o 2,2 pkt (53,8 pkt.); dla Strefy Euro - wyniósł 54,3 i był niższy o 1,2 pkt. (55,5 pkt.).

Średni Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury GUS¹¹ - dla kategorii „produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych” w Polsce wyniósł +18,3 i był: niższy o 3,0 pp. niż w II kwartale 2018 roku i wyższy o 3,7 pp. niż w III kwartale 2017 roku .

W III kwartale 2018 roku trwały rozmowy pomiędzy Wielką Brytanią a przedstawicielami Unii Europejskiej m. in. w zakresie organizacji przemysłu chemicznego po Brexicie. Jednym z głównych tematów w tym obszarze była legislacja związana z REACH.

Rynek melaminy

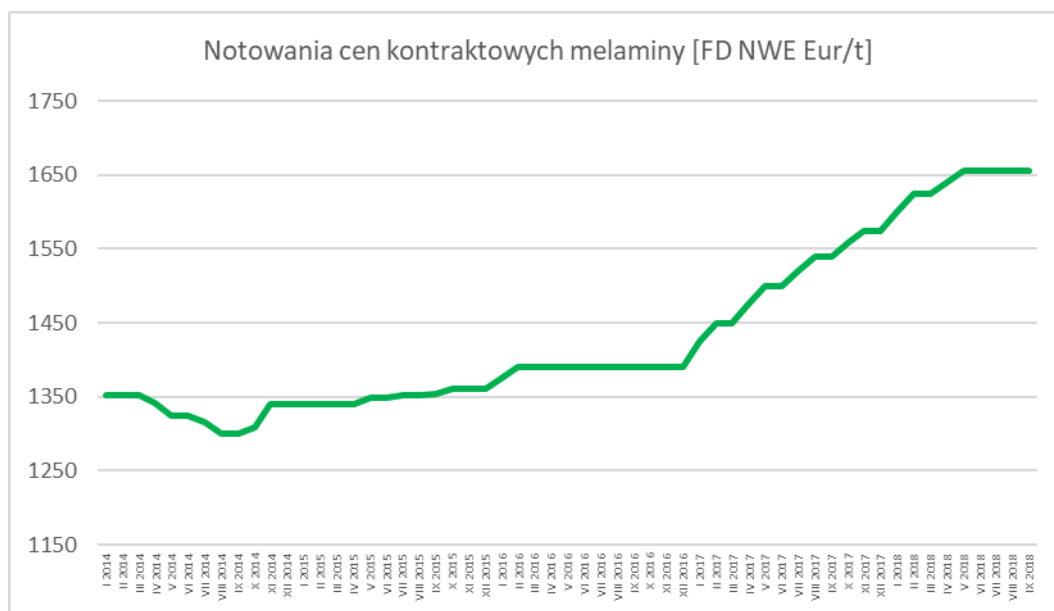
W III kwartale 2018 roku europejskie średnie ceny melaminy:

- kontraktowe - w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego (wg ICIS¹²) - wzrosły o 7,5% (o 115 EUR/tona), a w relacji do poprzedniego kwartału - wzrosły nieznacznie, tj. o około 0,3% (o 5 EUR);
- na rynku SPOT - w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego wzrosły o 3,8% (o 50 EUR/tona), a w relacji do poprzedniego kwartału - nieznacznie spadły o około 0,7% (o 10 EUR/tona).

¹⁰ Wskaźnik PMI (purchasing managers index) dla przetwórstwa przemysłowego – wskaźnik aktywności gospodarczej w poszczególnych państwach publikowany przez agencję Markit. Budowany na podstawie badań ankietowych wśród managerów. Pytania dotyczą nowych zamówień, poziomu produkcji, wielkości zatrudnienia, poziomu dostaw i poziomu zapasów. Wartość progowa oddzielająca wzrost aktywności od jej spadku, określona jest na poziomie 50 pkt.

¹¹ Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury GUS - wskaźnik informuje o nastrojach wśród przedsiębiorców z branży. Metodologia badań koniunktury (prowadzonych przez GUS z wykorzystaniem testu koniunktury) polega na zbieraniu opinii przedsiębiorców na temat bieżącej i przyszłej sytuacji kierowanych przez nich przedsiębiorstw w zakresie takich elementów jak: portfel zamówień, produkcja, sytuacja finansowa, zatrudnienie, ceny, działalność inwestycyjna, napotymane bariery. W skrajnych przypadkach może osiągnąć wartość +100 lub -100. Wartość progowa określona jest na poziomie 0. Dodatnia wartość wskaźnika oznacza sytuację pozytywną, zaś ujemna – negatywną.

¹² ICIS - Independent Chemical Information Service.

źródło: ICIS Pricing

W III kwartale 2018 roku chiński producent ogłosił dostępność na rynku melaminy z nowej instalacji (60 tys. ton/rok), zaś inny producent w kolejnym kwartale przystąpi do testowego uruchomienia instalacji o zdolności produkcyjnej 50 tys. ton/rok.

W firmie Borealis trwa remont instalacji melaminy o zdolności produkcyjnej 80 tys. ton/rok, zaś firma Cornerstone Chemical rozpoczęła w połowie września 2018 roku remont swojej instalacji w Luizjanie (80 tys. ton/rok). Przerwa w produkcji potrwa miesiąc.

W IV kwartale 2018 roku popyt na melaminę (głównie w październiku i listopadzie) powinien być na dobrym, stabilnym poziomie, z obniżeniem zainteresowania kupujących w okresie świątecznym (szczególnie na koniec 2018 roku).

W Europie wstępne rozmowy w sprawie cen kontraktowych melaminy na IV kwartał 2018 roku rozpoczęły się pod koniec września 2018 roku. Oczekiwania rynkowe są zróżnicowane. Strona kupująca oczekuje nawet trzycyfrowych obniżek cen w związku z poprawą podaży i zbilansowanym popytem. Duży wpływ na ceny będzie miała zwiększona dostępność tańszego towaru z Kataru i Chin.

Nowe regulacje prawne w międzynarodowym handlu melaminą

W dniu 18 września 2018 roku Chińskie Ministerstwo Finansów ogłosiło, że nakłada od 24 września 2018 roku opłatę w wysokości 5% i 10% na melaminę pochodzącą z USA. Jest to odpowiedź na decyzje rządu USA ograniczające m.in. import nawozów z Chin. Decyzja ogłoszona przez Chiny jest nieco łagodniejsza niż przedstawiony 3 sierpnia 2018 roku (wstępnie planowano stawki 5%, 10%, 20% i 25%).

Nadal (tj. do 2 lipca 2022 roku) obowiązuje cło antydumpingowe nałożone przez Komisję Europejską (Rozporządzeniem wykonawczym (UE) nr 2017/1171) na przywóz melaminy pochodzącej z Chin w wysokości 415 EUR/tona, z wyjątkiem trzech współpracujących chińskich producentów eksportujących, którym przyznano minimalną cenę importową w wysokości 1 153 EUR/tona.

Rynek kaprolaktamu

Zwiększenie zdolności produkcyjnych kaprolaktamu na rynku chińskim w 2017 roku oraz kontynuacja w 2018 roku ekspansji nowych zdolności w Chinach, w istotny sposób wpływają na globalny bilans popytu i podaży kaprolaktamu. Według danych CCFEI, na koniec 2017 roku łączna zdolność produkcyjna kaprolaktamu w Chinach wyniosła 3 620 tys. ton/rok. Według informacji CCF Group, kontynuację ekspansji nowych zdolności produkcyjnych w Chinach prognozuje się na drugą połowę 2018 roku poprzez zapowiadane uruchomienie linii produkcyjnych o łącznych mocach produkcyjnych 670 tys. ton/rok.

Na rynku azjatyckim:

- w pierwszej połowie lipca 2018 roku odnotowano tendencję wzrostową cen kaprolaktamu, co skłoniło część chińskich producentów do zakończenia trwających postojów lub zwiększenia wykorzystania mocy produkcyjnych w lokalnych fabrykach. Wzrost podaży kaprolaktamu zaspokoił potrzeby azjatyckiego rynku i przełożył się na stabilizację cen na rynku, a pod koniec miesiąca na ich korektę;
- w sierpniu 2018 roku, pomimo planowanych i nieplanowanych postojów, wynikających z utrzymujących się ograniczeń w dostępności surowców oraz problemów energetycznych, stabilna sytuacja w całym łańcuchu przetwórstwa kaprolaktamu przyczyniła się do utrzymania równowagi w bilansie podaży-popytu kaprolaktamu;
- pierwszą połowę września 2018 roku charakteryzowały zbilansowany popyt i podaż kaprolaktamu oraz stabilny poziom cen.

W drugiej połowie września 2018 roku, niespodziewane postoje kilku lokalnych chińskich producentów kaprolaktamu wpłynęły na zmniejszenie podaży na rynku, co w konsekwencji spowodowało wzrost cen kaprolaktamu.

W III kwartale 2018 roku w Chinach:

- u 7 producentów doszło do przestoju produkcyjnych; postoje były spowodowane planowanymi pracami remontowymi lub serwisowymi, a także nieoczekiwanymi problemami mechanicznymi lub związanymi z dostawą surowców czy energii elektrycznej;
- u 4 producentów produkcja odbywała się z wykorzystaniem zdolności na poziomie 50-70% mocy nominalnych, co ma związek z dalszymi problemami mechanicznymi.

W Japonii - 1 producent w lipcu 2018 roku zakończył prace remontowe.

We wrześniu 2018 roku prace remontowe rozpoczęł producent z USA.

Na rynku europejskim dwucyfrowa podwyżka kontraktowej ceny benzenu przez dwa kolejne miesiące (o 46 EUR/tona w czerwcu 2018 roku oraz o 37 EUR/tona w lipcu 2018 roku), była argumentem do wywierania presji na podwyżkę cen kaprolaktamu. Zbilansowana podaż i popyt oraz trudności w przeniesieniu podwyżki benzenu na ceny w dalszym łańcuchu przetwórstwa, doprowadziły do ustalenia lipcowych cen kaprolaktamu na poziomie uwzględniającym połowę podwyżki ceny benzenu.

W sierpniu 2018 roku, pomimo trwającego sezonu urlopowego oraz spadku kontraktowej ceny benzenu (o 52 EUR/tona) ceny kaprolaktamu zostały potwierdzone na poziomie uwzględniającym częściową obniżkę kontraktowej ceny benzenu.

We wrześniu 2018 roku - pomimo kolejnego spadku ceny kontraktowej benzenu (o 9 EUR/tona) - utrzymanie cen poliamidów na poziomie miesiąca poprzedniego, spowodowało, że ceny kaprolaktamu zostały potwierdzone na poziomie rollover lub uwzględniały połowę obniżki ceny głównego surowca (tj. benzenu).

W Europie w III kwartale 2018 roku niemiecki producent Domo Caproleuna ogłosił, że 12 sierpnia 2018 roku został odnotowany problem z produkcją fenolu, acetonu i cykloheksanonu z powodu zadziałania tzw. siły wyższej. Wydarzenie zbiegło się w czasie z planowanym na wrzesień 2018 roku remontem instalacji kaprolaktamu (170 tys. ton/rok).

W III kwartale 2018 roku ceny kaprolaktamu na światowych rynkach wykazywały tendencję wzrostową. Jedynie ceny ciekłego kaprolaktamu w Europie po lipcowych podwyżkach zaczęły spadać w sierpniu i wrześniu 2018 roku.

Na ceny kaprolaktamu w III kwartale 2018 roku wpływały głównie:

- ceny benzenu, amoniaku i siarki (Europa);
- sezon wakacyjny;

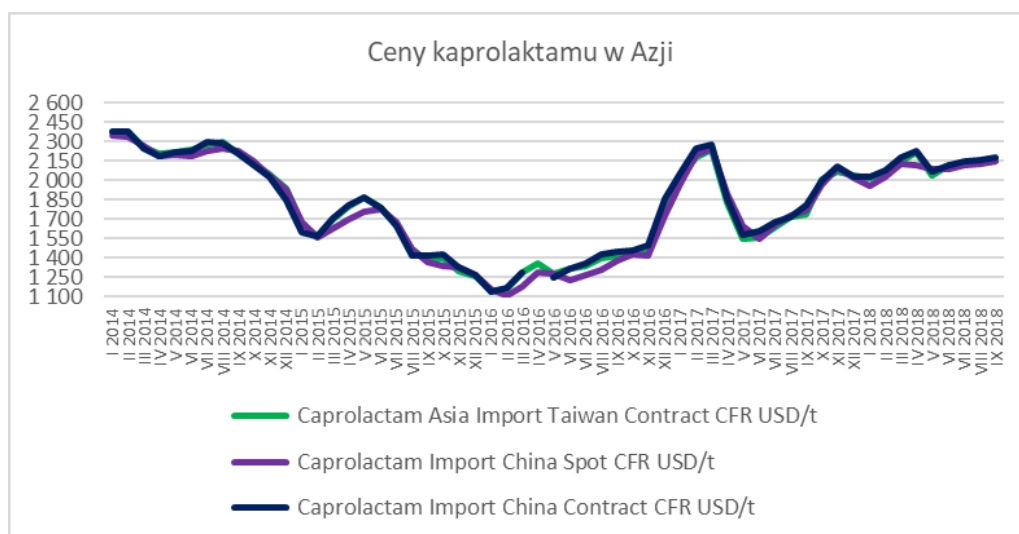
- wysoki popyt na chińskim rynku SPOT;
- prowadzone remonty instalacji kaprolaktamu we wszystkich regionach.

W III kwartale 2018 roku w relacji do III kwartału 2017 roku:

- w Azji - ceny importowe na kaprolaktam w Chinach wzrosły o 24,1% (o 413 USD/tona); na Tajwanie – wzrosły o 26,1% (o 443 USD/tona);
- w Europie:
  - ceny na kaprolaktam ciekły dla transakcji w EUR (średnia dla odbiorców Domestic Large i Medium wg nomenklatury PCI Nylon) - wzrosły o około 4,1% (o 81 EUR/tona), a dla transakcji w USD - wzrosły o około 3% (o 70 USD/tona);
  - ceny kontraktowe kaprolaktamu płatkowanego z przeznaczeniem na eksport dla transakcji w EUR (średnia Flake Export wg nomenklatury PCI Nylon - obecnie Wood Mackenzie Chemicals) - wzrosły o 27,1% (o 372 EUR/tona), dla transakcji w USD - wzrosły o 25,6% (o 414 USD/tona);
- w USA - ceny kontraktowe kaprolaktamu płatkowanego z przeznaczeniem na eksport wzrosły o 31,6% (o 480 USD/tona).

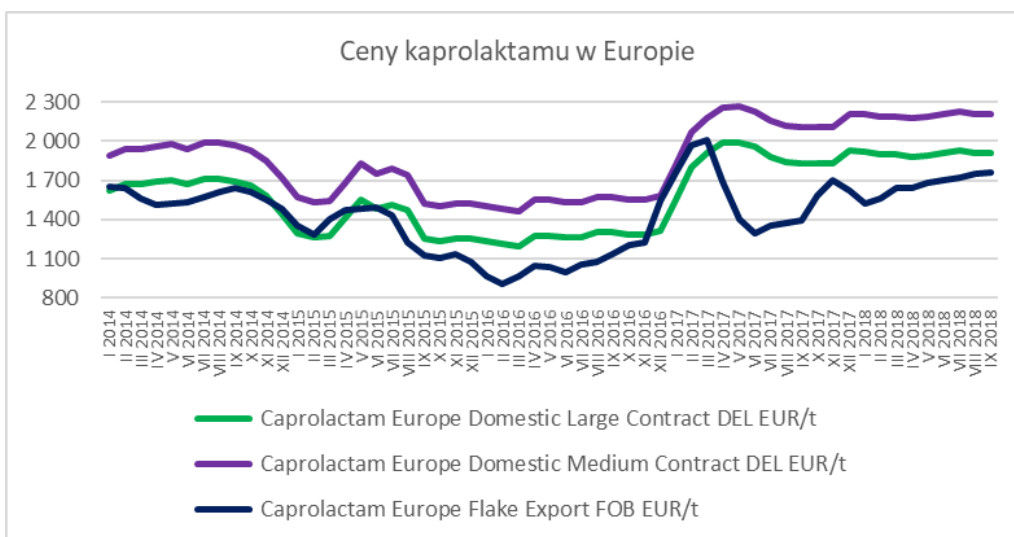
W III kwartale 2018 roku w relacji do poprzedniego kwartału:

- w Azji - ceny importowe na kaprolaktam w Chinach wzrosły o około 1,2% (o 26 USD/tona); na Tajwanie - wzrosły o 0,8% (o 17 USD/tona);
- w Europie:
  - ceny na kaprolaktam ciekły dla transakcji w EUR (średnia dla odbiorców Domestic Large i Medium wg nomenklatury PCI Nylon - obecnie Wood Mackenzie Chemicals) - wzrosły o około 1,3% (o 26 EUR/tona), a dla transakcji w USD - spadły o około 1,4% (o 33 USD/tona);
  - ceny kontraktowe kaprolaktamu płatkowanego z przeznaczeniem na eksport dla transakcji w EUR (średnia Flake Export wg nomenklatury PCI Nylon) wzrosły o 4,3% (o 71 EUR/tona), a dla transakcji w USD - wzrosły o 1,7% (o 33 USD/tona);
- w USA - ceny kontraktowe kaprolaktamu płatkowanego z przeznaczeniem na eksport wzrosły o 1,7% (o 33 USD/tona).

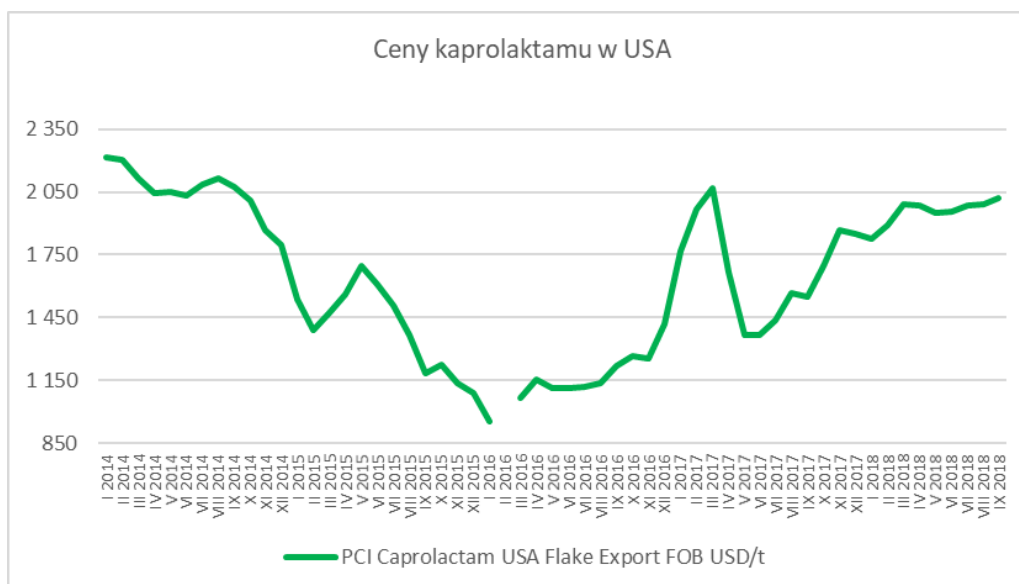

źródło: Wood Mackenzie Chemicals (dawniej PCI Nylon Consulting Group)

źródło: Wood Mackenzie Chemicals (dawniej PCI Nylon Consulting Group)

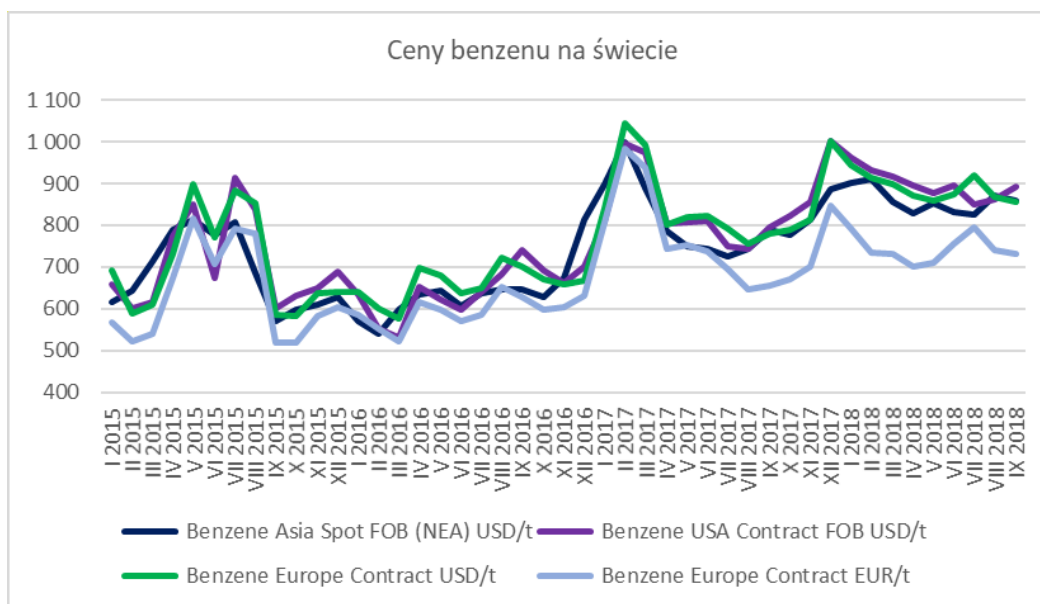
źródło: Wood Mackenzie Chemicals (dawniej PCI Nylon Consulting Group)

W październiku 2018 roku:

- chiński producent Shenma zamierza zatrzymać swoją 1 linię (100 tys. ton/rok) na okres 15 dni w celu wykonania prac sprawdzających;
- koreański producent Capro Corp w dniach 20-31 października 2018 roku planuje zatrzymanie swojej 3 linii kaprolaktamu (150 tys. ton/rok) w celu wykonania przeglądu instalacji.

Analicyści uważają, że w najbliższym czasie wzrośnie konsumpcja pochodnych benzenu w basenie Oceanu Atlantyckiego, co wpłynie na wzrost cen w Europie i USA. W pozostałych regionach w okresie październik-listopad 2018 roku także spodziewane są podwyżki.

W grudniu 2018 roku oczekiwane są obniżki cen wynikające z końca roku i tradycyjnego wzrostu podaży przy niewielkiej konsumpcji wynikającej ze zmniejszonej aktywności na rynkach. Dodatkowo na produkcję kaprolaktamu w Europie presję kosztową może wywoływać cena siarki.

źródło: Wood Mackenzie Chemicals (dawniej PCI Nylon Consulting Group)

Rynek nadtlenu wodoru

W III kwartale 2018 roku europejski rynek nadtlenu wodoru dotknięty czerwcowe pożary lasów w różnych częściach kontynentu. Najwięcej pożarów odnotowano w Szwecji (ponad 30 000 hektarów), Finlandii i Portugalii. Spowodowało to problemy z podażą drewna do papierni w Szwecji, a w konsekwencji z chwilowym obniżeniem zainteresowania nadtlenkiem wodoru.

Pod koniec czerwca 2018 roku doszło do uruchomienia produkcji w papierni w północnej Szwecji. Projekt zakładał zwiększenie zdolności bielienia pulpy iglastej do 900 tys. ton/rok (z 430 tys. ton/rok). Osiągnięcie pełnego wykorzystania zdolności planuje się na 2020 rok.

Z dniem 1 września 2018 roku dwóch producentów nadtlenu wodoru, ze względu na wysoki popyt, wzrost kosztów produkcji i transportu oraz bieżącą sytuacją rynkową, wprowadziło zapowiadane podwyżki cen: Solvay (Belgia) o 130 EUR/tona i Peroxychem (USA) 60-120 EUR/tona.

Podwyżki te mogą wpłynąć na wzrost cen kontraktowych nadtlenu wodoru w 2019 roku.

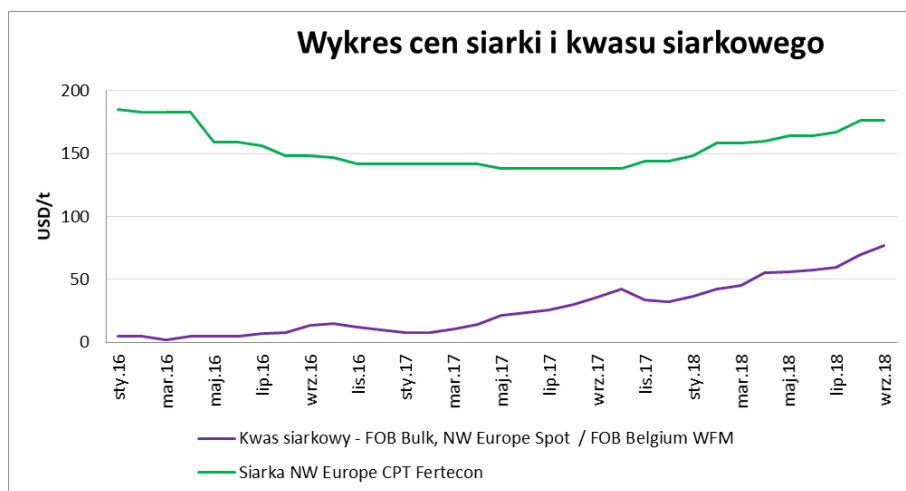
Rynek reduktantów (AdBlue)

Według szacunków analityków firmy Integer Research konsumpcja AdBlue we wszystkich segmentach pojazdów w regionie EU-28 + EFTA w III kwartale 2018 roku wyniosła około 933 mln litrów, tj. ponad 3% więcej niż w II kwartale 2018 roku. Integer Research przewiduje, że w całym 2018 roku konsumpcja AdBlue w Europie wyniesie 3,67 mld litrów (14% wzrost r/r).

Rynek kwasu siarkowego

W III kwartale 2018 roku odnotowano dalszy wzrost cen kwasu siarkowego, w tym:

- na rynkach światowych – średnia cena wyniosła 69 USD/tona i w relacji do poprzedniego kwartału była wyższa o 22,8% (tj. o 12,83 USD/tona) i w relacji do IV kwartału 2017 roku była wyższa o 125% (tj. o 38,33 USD/tona), co jest odzwierciedleniem mniejszej podaży kwasu siarkowego na rynku światowym; w IV kwartale 2018 roku spodziewana jest obniżka tych cen;
- na rynku krajowym – wolumen podaży kwasu siarkowego utrzymywał się na stabilnym poziomie.

źródło: opracowanie własne

Rynek produktów oleochemicznych

W III kwartale 2018 roku ceny wyrobów oleochemicznych utrzymywały się na poziomie podobnym do poprzedniego kwartału. Na IV kwartał 2018 roku przewiduje się utrzymanie bieżącego poziomu cen stearyny.

Wyniki Segmentu Chemia

W okresie od 1 lipca do 30 września 2018 roku Segment Chemia osiągnął wynik operacyjny EBIT (uwzględniający transakcje między segmentami) w wysokości (-)0,8 mln zł, wobec (+)36,3 mln zł w analogicznym okresie roku 2017.

Tabela 6: Sprawozdanie z całkowitych dochodów Segmentu Chemia

01.01.2018 - 31.03.2018	01.04.2018 - 30.06.2018	01.07.2018 - 30.09.2018	01.07.2017 - 30.09.2017	Zmiana	Wyszczególnienie	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017	Zmiana
1	2	3	4	5=(3-4)/4	6	7	8	9=(7-8)/8
595 828	607 171	578 071	518 277	11,5%	Przychody segmentu, w tym:	1 781 070	1 690 261	5,4%
353 338	345 595	344 056	317 270	8,4%	Sprzedaż zewnętrzna	1 042 989	978 470	6,6%
242 490	261 576	234 015	201 007	16,4%	Obroty wewnętrzne między segmentami	738 081	711 791	3,7%
(534 318)	(568 544)	(577 374)	(480 190)	20,2%	Koszty segmentu, w tym:	(1 680 236)	(1 508 538)	11,4%
(289 463)	(284 491)	(315 318)	(262 373)	20,2%	Koszt wytworzenia produktów oraz wartość towarów i materiałów sprzedanych na rzecz klientów zewnętrznych	(889 272)	(777 074)	14,4%
(231 566)	(271 532)	(248 160)	(202 886)	22,3%	Obroty wewnętrzne między segmentami	(751 258)	(689 013)	9,0%
(13 289)	(12 521)	(13 896)	(14 931)	-6,9%	Koszty sprzedaży	(39 706)	(42 451)	-6,5%
61 510	38 627	697	38 087	-98,2%	Zysk/(strata) segmentu ze sprzedaży	100 834	181 723	-44,5%
(1 693)	(1 666)	(1 538)	(1 694)	-9,2%	Koszty ogólnego zarządu	(4 897)	(5 140)	-4,7%
540	(6 729)	67	(66)	-	Pozostałe przychody/koszty operacyjne netto	(6 122)	(14 695)	-58,3%
60 357	30 232	(774)	36 327	-	Zysk/(strata) operacyjny segmentu [EBIT]	89 815	161 888	-44,5%
18 460	18 585	18 487	15 142	22,1%	Amortyzacja	55 532	45 522	22,0%
78 817	48 817	17 713	51 469	-65,6%	Zysk/(strata) operacyjny segmentu powiększony o amortyzację [EBITDA]	145 347	207 410	-29,9%
5 187	9 366	14 942	10 500	42,3%	CAPEX	29 495	45 659	-35,4%

Przychody zewnętrzne Segmentu Chemia według grup produktowych

Wyszczególnienie	01.07.2018-30.09.2018		01.07.2017-30.09.2017		Dynamika
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
1	2	3	4	5	6=2/4
Główne produkty handlowe	340 974	99,1%	315 803	99,5%	108,0%
Pozostałe produkty handlowe	2 081	0,6%	677	0,2%	307,4%
Inne przychody Segmentu	1 001	0,3%	790	0,3%	126,7%
Razem	344 056	100,0%	317 270	100,0%	108,4%

W III kwartale 2018 roku w Segmencie Chemia:

- przychody zewnętrzne ze sprzedaży wyniosły 344,1 mln zł i były wyższe od zrealizowanych w analogicznym okresie roku ubiegłego o 26,8 mln zł (tj. o 8,4%), przy kosztach wytworzenia produktów sprzedanych oraz wartości sprzedanych towarów i materiałów wyższych o 52,9 mln zł (tj. o 20,2%) oraz kosztach sprzedaży niższych o 1,0 mln zł (tj. o 6,9%);
- zysk na sprzedaży zewnętrznej wyniósł 14,8 mln zł i w relacji do III kwartału 2017 roku był niższy o 25,1 mln zł (tj. o 62,9%);
- rentowność na sprzedaży zewnętrznej wyniosła 4,3% i w relacji do III kwartału 2017 roku była niższa o 8,3 punktu procentowego.

W III kwartale 2018 roku w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego, przychody głównych produktów handlowych segmentu wzrosły o 25,2 mln zł, głównie z tytułu wyższych wolumenów i cen sprzedaży mocznika i melaminy.

Udział eksportu w grupach produktowych Segmentu Chemia

Wyszczególnienie	Udział eksportu	
	01.07.2018-30.09.2018	01.07.2017-30.09.2017
1	2	3
Główne produkty handlowe	52,2%	66,5%
Pozostałe produkty handlowe	0,0%	0,0%
Inne przychody Segmentu	36,2%	33,3%
Przychody ogółem segmentu	51,9%	66,2%

Udział eksportu w przychodach Segmentu Chemia w III kwartale 2018 roku spadł o 14,3 punktu procentowego głównie za sprawą spadku przychodów z eksportu kaprolaktamu o 41,4%.

Nakłady inwestycyjne Segmentu Chemia

W raportowanym okresie nakłady inwestycyjne w Segmencie Chemia wyniosły 14,9 mln zł i w relacji do III kwartału 2017 roku były wyższe o 4,4 mln zł. Największe nakłady poniesiono na ulepszenia.

59.3. Segment Energetyka

Wyniki Segmentu Energetyka

W okresie od 1 lipca do 30 września 2018 roku Segment Energetyka osiągnął wynik operacyjny EBIT (uwzględniający transakcje między segmentami) w wysokości (-)5,0 mln zł, wobec (-)3,7 mln zł w analogicznym okresie roku 2017.

Tabela 7: Sprawozdanie z całkowitych dochodów Segmentu Energetyka

01.01.2018 - 31.03.2018	01.04.2018 - 30.06.2018	01.07.2018 - 30.09.2018	01.07.2017 - 30.09.2017	Zmiana	Wyszczególnienie	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017	Zmiana
1	2	3	4	5=(3-4)/4	6	7	8	9=(7-8)/8
459 187	458 385	422 743	324 306	30,4%	Przychody segmentu, w tym:	1 340 315	1 137 665	17,8%
39 034	20 702	21 082	16 566	27,3%	Sprzedaż zewnętrzna	80 818	61 681	31,0%
420 153	437 683	401 661	307 740	30,5%	Obroty wewnętrzne między segmentami	1 259 497	1 075 984	17,1%
(449 563)	(466 314)	(423 411)	(327 352)	29,3%	Koszty segmentu, w tym:	(1 339 288)	(1 144 354)	17,0%
(29 339)	(28 593)	(21 723)	(19 613)	10,8%	Koszt wytworzenia produktów oraz wartość towarów i materiałów sprzedanych na rzecz klientów zewnętrznych	(79 655)	(68 353)	16,5%
(420 153)	(437 683)	(401 661)	(307 740)	30,5%	Obroty wewnętrzne między segmentami	(1 259 497)	(1 075 984)	17,1%
(71)	(38)	(27)	1	-	Koszty sprzedaży	(136)	(17)	700,0%
9 624	(7 929)	(668)	(3 046)	-78,1%	Zysk/(strata) segmentu ze sprzedaży	1 027	(6 689)	-
(1 669)	(1 452)	(1 337)	(1 448)	-7,7%	Koszty ogólnego zarządu	(4 458)	(4 447)	0,2%
630	(30)	(2 994)	750	-	Pozostałe przychody/koszty operacyjne netto	(2 394)	(8 381)	-71,4%
8 585	(9 411)	(4 999)	(3 744)	33,5%	Zysk/(strata) operacyjny segmentu [EBIT]	(5 825)	(19 517)	-70,2%
9 995	10 695	10 731	10 273	4,5%	Amortyzacja	31 421	31 493	-0,2%
18 580	1 284	5 732	6 529	-12,2%	Zysk/(strata) operacyjny segmentu powiększony o amortyzację [EBITDA]	25 596	11 976	113,7%
13 988	12 039	24 449	20 345	20,2%	CAPEX	50 476	47 918	5,3%

Przychody zewnętrzne Segmentu Energetyka według grup produktowych

Wyszczególnienie	01.07.2018-30.09.2018		01.07.2017-30.09.2017		Dynamika
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
1	2	3	4	5	6=2/4
Główne produkty handlowe	4 272	20,3%	4 348	26,2%	98,3%
Pozostałe produkty handlowe	298	1,4%	312	1,9%	95,5%
Inne przychody Segmentu	16 512	78,3%	11 906	71,9%	138,7%
Razem	21 082	100,0%	16 566	100,0%	127,3%

W III kwartale 2018 roku w Segmencie Energetyka:

- przychody zewnętrzne ze sprzedaży wyniosły 21,1 mln zł i były wyższe od zrealizowanych w III kwartale roku ubiegłego o 4,5 mln zł (tj. o 27,3%), przy kosztach wytworzenia produktów sprzedanych oraz wartości sprzedanych towarów i materiałów wyższych o 2,1 mln zł (tj. o 10,8%);
- wynik na sprzedaży zewnętrznej wyniósł (-)0,7 mln zł i w relacji do III kwartału 2017 roku był wyższy o 2,4 mln zł;

- rentowność na sprzedaży zewnętrznej wyniosła (-)3,2% i w relacji do analogicznego okresu roku ubiegłego była wyższa o 15,2 punktu procentowego.

W III kwartale 2018 roku w relacji do III kwartału roku poprzedniego wzrost przychodów ze sprzedaży wynikał głównie z wyższych wolumenów i cen sprzedaży energii elektrycznej.

Nakłady inwestycyjne Segmentu Energetyka

W raportowanym okresie nakłady inwestycyjne w Segmencie Energetyka wyniosły 24,4 mln zł i w relacji do III kwartału 2017 roku były wyższe o 4,1 mln zł.

Największe nakłady w Segmencie Energetyka poniesiono na wymianę kolektora pary 9,6 MPa.

59.4. Segment Pozostała Działalność

Wyniki Segmentu Pozostała Działalność

W okresie od 1 lipca do 30 września 2018 roku Segment Pozostała Działalność osiągnął wynik operacyjny EBIT w wysokości (+)3,5 mln zł (uwzględniający transakcje między segmentami), wobec (-)3,1 mln zł w analogicznym okresie roku 2017.

Tabela 8: Sprawozdanie z całkowitych dochodów Segmentu Pozostała Działalność

01.01.2018 - 31.03.2018	01.04.2018 - 30.06.2018	01.07.2018 - 30.09.2018	01.07.2017 - 30.09.2017	Zmiana	Wyszczególnienie	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017	Zmiana
1	2	3	4	5=(3-4)/4	6	7	8	9=(7-8)/8
28 762	28 547	25 945	28 529	-9,1%	Przychody segmentu, w tym:	83 254	95 158	-12,5%
12 302	12 362	11 786	13 645	-13,6%	Sprzedaż zewnętrzna	36 450	45 958	-20,7%
16 460	16 185	14 159	14 884	-4,9%	Obroty wewnętrzne między segmentami	46 804	49 200	-4,9%
(27 649)	(32 346)	(16 005)	(25 773)	-37,9%	Koszty segmentu, w tym:	(76 000)	(93 569)	-18,8%
(11 261)	(15 609)	(1 824)	(11 308)	-83,9%	Koszt wytworzenia produktów oraz wartość towarów i materiałów sprzedanych na rzecz klientów zewnętrznych	(28 694)	(44 156)	-35,0%
(16 460)	(16 185)	(14 159)	(14 884)	-4,9%	Obroty wewnętrzne między segmentami	(46 804)	(49 200)	-4,9%
72	(552)	(22)	419	-	Koszty sprzedaży	(502)	(213)	135,7%
1 113	(3 799)	9 940	2 756	260,7%	Zysk/(strata) segmentu ze sprzedaży	7 254	1 589	356,5%
(5 642)	(4 250)	(5 789)	(5 053)	14,6%	Koszty ogólnego zarządu	(15 681)	(15 676)	0,0%
898	(28)	(660)	(777)	-15,1%	Pozostałe przychody/koszty operacyjne netto	210	(103)	-
(3 631)	(8 077)	3 491	(3 074)	-	Zysk/(strata) operacyjny segmentu [EBIT]	(8 217)	(14 190)	-42,1%
3 964	3 942	4 154	3 087	34,6%	Amortyzacja	12 060	11 922	1,2%
333	(4 135)	7 645	13	58707,7%	Zysk/(strata) operacyjny segmentu powiększony o amortyzację [EBITDA]	3 843	(2 268)	-
18 596	25 000	15 064	14 282	5,5%	CAPEX	58 660	27 127	116,2%

Struktura produktowa przychodów zewnętrznych Segmentu Pozostała Działalność

Wyszczególnienie	01.07.2018-30.09.2018		01.07.2017-30.09.2017		Dynamika
	Wartość	Struktura	Wartość	Struktura	
1	2	3	4	5	6=2/4
Główne produkty handlowe	1 949	16,5%	979	7,2%	199,1%
Inne przychody Segmentu	9 837	83,5%	12 666	92,8%	77,7%
Razem	11 786	100,0%	13 645	100,0%	86,4%

W III kwartale 2018 roku w Segmencie Pozostała Działalność:

- przychody zewnętrzne ze sprzedaży wyniosły 11,8 mln zł i były niższe od zrealizowanych w analogicznym okresie roku ubiegłego o 1,9 mln zł (tj. o 13,6%), przy kosztach wytworzenia produktów sprzedanych oraz wartości sprzedanych towarów i materiałów niższych o 9,5 mln zł (tj. o 83,9%);
- zysk na sprzedaży zewnętrznej wyniósł 9,9 mln zł i w relacji do III kwartału 2017 roku był wyższy o 7,2 mln zł;
- rentowność na sprzedaży zewnętrznej wyniosła 84,3% i w relacji do analogicznego okresu roku 2017 roku była wyższa o 64,1 punktu procentowego.

Laboratorium Higieny Pracy i Laboratorium Jakości Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. są laboratoriami akredytowanymi, jedynymi w powiecie puławskim, nielicznymi w województwie lubelskim, które wykonują badania i pomiary czynników szkodliwych i uciążliwych na stanowiskach pracy oraz analizy węgla kamiennego i popiołu lotnego z węgla kamiennego.

Nakłady inwestycyjne Segmentu Pozostała Działalność

W raportowanym okresie nakłady inwestycyjne w Segmencie Pozostała Działalność wyniosły 15,1 mln zł i w relacji do III kwartału 2017 roku były wyższe o 0,8 mln zł. Największe nakłady poniesiono w ramach realizacji międzysegmentowego projektu budowy wytwórni nawozów granulowanych na bazie saletry amonowej.

60. Stanowisko Zarządu Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników

Prezentowane w niniejszym Raporcie wyniki są zbieżne z szacunkami wyników opublikowanymi w dniu 31 października 2018 roku.

61. Informacje o postępowaniach toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji

Wartość postępowania sądowych z udziałem podmiotów wchodzących w skład Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. jako powoda i pozwanego toczących się na dzień 30 września 2018 roku

Nazwa Spółki	z powództwa Spółki		przeciwko Spółce	
	(w tys. zł)	(w tys. EUR)	(w tys. zł)	(w tys. EUR)
Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.	19 516*)	0	1 480	0
GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.	153	0	18 864**)	0
Zakłady Azotowe Chorzów S.A.	33	0	437	0
„AGROCHEM PUŁAWY” Sp. z o.o.	9 337	0	0	0
PROZAP Sp. z o.o.	0	0	0	0
REMZAP Sp. z o.o.	0	0	28	0
SCF Natural Sp. z o.o.	0	0	0	0
Elektrownia Puławy Sp. z o.o.	0	0	0	0
Razem	29 039	0	20 809	0

*) W tym: Pozew Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. przeciwko Ciech S.A. w sprawie zasądzenia kwoty 18 864 tys. zł z tytułu naruszenia przez Ciech S.A. zapewnień wynikających z umowy sprzedaży udziałów Spółki GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.

**) Powództwo Ciech S.A. przeciwko GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. tytułem naprawienia szkody - postępowanie jest zawieszona do czasu rozstrzygnięcia sprawy Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. przeciwko Ciech S.A.

62. Informacja o udzielonych przez Grupę Kapitałową poręczeniach kredytów lub udzielonych gwarancjach

Na dzień 30 września 2018 roku wartość wszystkich poręczeń kredytu lub pożyczki oraz gwarancji - udzielonych przez Grupę Kapitałową Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. przekracza 10% wartości kapitałów własnych Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Na dzień 30 września 2018 roku wartość wszystkich poręczeń kredytu lub pożyczki oraz gwarancji udzielonych przez Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. przekracza 10% wartości kapitałów własnych Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W związku z umową kredytową długoterminowego finansowania zawartą w dniu 26 lipca 2018 roku pomiędzy GA S.A. a Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju z siedzibą w Londynie (EBOiR) zawarta została umowa gwarancji pomiędzy EBOiR a kluczowymi spółkami zależnymi GA S.A. w tym: Grupą Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., Grupą Azoty Zakłady Azotowe „Kędzierzyn” S.A. i Grupą Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A., występującymi jako gwaranci. Gwarancja zabezpiecza umowę kredytu dotyczącego finansowania w maksymalnej kwocie 500 mln zł. Kwota udzielonych przez każdego z gwarantów, w tym, gwarancji została ustalona w maksymalnej wysokości 200 mln zł (łącznie 600 mln zł). Gwarancja wygasa z upływem okresu zabezpieczenia, kończącym się wraz ze spłatą wierzytelności wynikających z umowy z EBOiR dotyczącej finansowania, zawartego na okres 10 lat.

Gwarancje i poręczenia obowiązujące na dzień 30 września 2018 roku

Nazwa podmiotu, za który udzielono poręczenia/gwarancji	Nazwa podmiotu, któremu zostało udzielone poręczenie/gwarancja	Łączna kwota poręczenia/gwarancji na ostatni dzień sprawozdawczy	Data udzielenia poręczenia/gwarancji	Data obowiązywania poręczenia/gwarancji	Warunki finansowe	Charakter powiązań stron transakcji	Przeznaczenie kwot objętych poręczeniem/gwarancją
Grupa Azoty S.A.	PKO BP S.A. (jako Agent Kredytu reprezentujący również pozostałych Kredytodawców tj. BGK S.A., BZ WBK S.A., ING BŚ S.A.)	1,2 mld zł	29.06.2018r.	29.06.2028r.	Poręczenie udzielone odpłatnie	Grupa Azoty S.A. Jednostka Dominująca w stosunku do GA Puławy stosunku do GA Puławy, EBOiR akcjonariusz G.A. S.A.	Zabezpieczenie kredytu
	PKO BP S.A.	124,0 mln zł	29.06.2018r.	30.09.2025r.			
	PKO BP S.A.	96,0 mln zł	29.06.2018r.	30.09.2028r.			
	EBOiR	220,0 mln zł	28.05.2015r.	28.05.2029r.	Gwarancja udzielona odpłatnie		
	EBOiR	60,0 mln zł	28.05.2015r.	28.05.2025r.			
	EBOiR	200,0 mln zł	26.07.2018r.	26.07.2028r.			

Gwarancje udzielone obowiązujące na dzień 30 września 2018 roku

Nazwa podmiotu, na zlecenie którego udzielono poręczenia/gwarancji	Nazwa podmiotu, któremu zostało udzielone poręczenie/gwarancje	Łączna kwota poręczenia/gwarancji na ostatni dzień sprawozdawczy	Data udzielenia poręczenia/gwarancji	Data obowiązywania poręczenia/gwarancji	Warunki finansowe	Charakter powiązań stron transakcji	Przeznaczenie kwot objętych poręczeniem/gwarancją
Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.	Dyrektor Izby Administracji Skarbowej	316,0 tys. zł	09.01.2018r.	20.03.2019r.	gwarancja udzielona odpłatnie	brak	zabezpieczenie wypłat nagród wynikających z loterii audiotekstowej

Spółki Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Poręczenia obowiązuje w spółce „Agrochem Puławy” Sp. z o.o. na dzień 30 września 2018 roku

Nazwa podmiotu, za który udzielono poręczenia/gwarancji	Nazwa podmiotu, któremu zostało udzielone poręczenie/gwarancja	łączna kwota poręczenia/gwarancji na ostatni dzień sprawozdawczy	Data udzielenia poręczenia/gwarancji	Data obowiązywania poręczenia/gwarancji	Warunki finansowe	Charakter powiązań stron transakcji	Przeznaczenie kwot objętych poręczeniem/gwarancją
Osoba fizyczna – były Dyrektor Operacyjny	Bank Spółdzielczy w Więcborku	536,0 tys. zł	01.06.2015r.	15.05.2035r.	brak	Obecnie osoba fizyczna nie powiązana ze spółką	Poręczenie kredytu bankowego

Gwarancje bankowe na zlecenie REMZAP Sp. z o.o. obowiązuje na dzień 30 września 2018 roku

Nazwa podmiotu, któremu zostało udzielone poręczenie/gwarancja	łączna kwota poręczenia/gwarancji na ostatni dzień sprawozdawczy	Data udzielenia poręczenia/gwarancji	Data obowiązywania poręczenia/gwarancji	Warunki finansowe	Charakter powiązań stron transakcji	Przeznaczenie kwot objętych poręczeniem/gwarancją
Calderys Polska Sp. z o.o.	68,4 tys. zł	17.01.2018	12.07.2019	weksel "in blanco" oraz pełnomocnictwo do rachunku	niewiązany	gwarancja kontraktowa
PKN Orlen SA	359,6 tys. zł	08.12.2015	14.11.2019	weksel "in blanco" oraz pełnomocnictwo do rachunku	Spółka SP	gwarancja kontraktowa

Gwarancje bankowe na zlecenie PROZAP Sp. z o.o. obowiązuje na dzień 30 września 2018 roku

Nazwa podmiotu, któremu zostało udzielone poręczenie/gwarancja	łączna kwota poręczenia/gwarancji na ostatni dzień sprawozdawczy	Data udzielenia poręczenia/gwarancji	Data obowiązywania poręczenia/gwarancji	Warunki finansowe	Charakter powiązań stron transakcji	Przeznaczenie kwot objętych poręczeniem/gwarancją
Grupa Azoty Zakłady Chemiczne "Police" S.A.	375,0 tys. zł	10.04.2017	20.10.2020	wpłata 100% środków na konto PKO BP	spółka z Grupy Azoty	gwarancja bankowa dobrego wykonania umowy
Air Liquide Global E&C Solutions Poland S.A.	79,9 tys. zł	20.07.2018	31.01.2021	na podstawie zawartej umowy ramowej przelew 20% kwoty wartości udzielonej gwarancji	podmiot spoza Grupy Azoty	gwarancja bankowa dobrego wykonania kontraktu

63. Inne informacje, które zdaniem Zarządu Jednostki Dominującej są istotne dla oceny sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian oraz informacje istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań

63.1. Sytuacja finansowa

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. posiada wysoką zdolnością płatniczą oraz kredytową, tj. pełną zdolność do terminowego regulowania swoich zobowiązań oraz posiada i generuje nadwyżki z działalności operacyjnej.

Spółki Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Na dzień 30 września 2018 roku wszystkie Spółki Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. posiadały bieżącą płynność finansową. Rachunki bankowe Spółek były wolne od zajęć sądowych i administracyjnych. Zobowiązania zarówno handlowe, jak i budżetowe były regulowane terminowo. Poziom wskaźników płynności finansowych był na bezpiecznym poziomie.

63.2. Lokowanie wolnych środków

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. prowadzi politykę lokowania nadwyżek środków finansowych w bezpieczne instrumenty finansowe. Ograniczanie ryzyka inwestycyjnego osiągane jest poprzez współpracę z instytucjami finansowymi o wysokiej wiarygodności oraz dywersyfikację podmiotów przyjmujących depozyt. Analizie podlega sytuacja ekonomiczno-finansowa, współczynniki wypłacalności, a także nadany rating.

W III kwartale 2018 roku nadwyżki środków pieniężnych lokowane były w depozyty bankowe oraz utrzymywane na rachunku bieżącym powiązany z usługą cash pooling. Lokowanie odbywało się na warunkach rynkowych, dla lokat bankowych uzyskiwano często stawki powyżej WIBID-u dla adekwatnego okresu lokaty.

Spółki Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Spółki Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w III kwartale 2018 roku, dysponując nadwyżkami środków pieniężnych, lokowały je wykorzystując lokaty bankowe oraz korzystały z usługi cash pooling. Lokowanie odbywało się na warunkach rynkowych.

63.3. Umowy ubezpieczeniowe

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W lipcu 2018 roku została:

- podpisana Umowa Ubezpieczenia Ryzyka Kredytu Kupieckiego; umowa zawarta jest na czas nieokreślony z możliwością wypowiedzenia przez każdą ze stron; w ramach umowy istnieje możliwość występowania o limity kredytowe dla wybranych kontrahentów z krajów o podwyższonym ryzyku;
- wystawiona Polisa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej na kolejny okres, tj. od 1 lipca 2018 roku do 30 czerwca 2019 roku w ramach dwuletniej Umowy generalnej ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawartej w czerwcu 2017 roku. Suma gwarancyjna dla sześciu spółek Grupy Kapitałowej Grupa Azoty ubezpieczonych w ramach powyższej Umowy Generalnej wynosi 200 mln zł;
- wystawiona Polisa ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym i międzynarodowym (CARGO) na kolejny okres, tj. od 1 lipca 2018 roku do 30 czerwca 2019 roku w ramach dwuletniej Umowy generalnej ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym i międzynarodowym zawartej w czerwcu 2017 roku; przewidywany obrót do ubezpieczenia wynosi 921,6 mln zł;
- wystawiona Polisa dotycząca grupowego ubezpieczenia podróży zagranicznych na okres od 1 lipca 2018 roku do 30 czerwca 2019 roku; Polisa została zawarta ze spółkami Grupy Kapitałowej Grupa Azoty, w tym z Grupą Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A; deklarowana liczba osobodni wynosi 360.

W sierpniu 2018 roku została/y:

- wystawiona Umowa Generalna Ubezpieczenia NNW na okres od 1 września 2018 roku do 30 czerwca 2020 roku; Umowa została zawarta ze spółkami Grupy Kapitałowej Grupa Azoty, w tym z Grupą Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. i dotyczy ubezpieczenia NNW wybranych pracowników; w ramach Umowy dla każdej ubezpieczonej spółki zostały wystawione polisy ubezpieczeniowe na okres od 1 września 2018 roku do 30 czerwca 2019 roku; suma ubezpieczenia wynosi 50 tys. zł.
- wystawiona Polisa ubezpieczenia środowiskowego na okres od 01 sierpnia 2018 roku do 31 lipca 2019 roku; całkowita suma ubezpieczenia wynosi 20 mln zł dla czterech Spółek wiodących Grupy Kapitałowej Grupa Azoty, z podlimitem 5 mln zł dla Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.
- wystawione dwa certyfikaty dotyczące ubezpieczenia wszystkich ryzyk budowlano-montażowych dwóch projektów z sumami ubezpieczenia odpowiednio 5 mln zł oraz 2,1 mln zł i 369,3 tys. EUR.

We wrześniu 2018 roku wystawiono Polisę skonsolidowanego ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej Dyrektorów i Członków Zarządu Spółki Kapitałowej na okres od 17 września 2018 roku do 16 września 2019 roku. Całkowita suma ubezpieczenia wynosi 200 mln zł. Ochroną są objęte m.in. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. oraz spółki GZNF „Fosfory” Sp. z o.o., „Agrochem Puławy” Sp. z o.o., REMZAP Sp. z o.o., Zakłady Azotowe Chorzów S.A., PROZAP Sp. z o.o., SCF Natural Sp. z o.o. oraz Elektrownia Puławy Sp. z o.o.

W dniu 20 września 2018 roku zgłoszono do Ubezpieczyciela potrzebę przedłużenia okresu ochrony ubezpieczeniowej dla I Etapu budowy „Wytwórnia nawozów granulowanych na bazie saletry amonowej” (z 30 września 2018 roku) do dnia 31 stycznia 2019 roku. W październiku 2018 roku planowane jest zawarcie Aneksu Nr 2 do Umowy ubezpieczenia wszystkich ryzyk budowlano-montażowych zawartej w związku z realizacją wyżej wymienionej inwestycji).

Spółki Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Spółki Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. kontynuowały bądź odnowiły ubezpieczenia w zakresach wynikających z prowadzonych przez nie działalności.

63.4. Umowy kredytowe i pożyczki

Finansowanie wewnątrzgrupowe

W raportowanym okresie funkcjonowała zawarta w dniu 23 kwietnia 2015 roku Umowa o finansowanie wewnątrzgrupowe pomiędzy Grupą Azoty S.A. oraz Grupą Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., Grupą Azoty Zakłady Azotowe „Kędzierzyn” S.A., Grupą Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. Limit finansowania, tj. najwyższa suma, do której Grupa Azoty S.A. może udzielić Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. finansowania wynosi 1 000 mln zł. Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., w okresie sprawozdawczym nie korzystała z finansowania w ramach w/w Umowy.

Pożyczki udzielone przez Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. funkcjonujące na dzień 30 września 2018 roku

Pożyczkobiorca	Kwota udzielonej pożyczki	Data podpisania umowy	Okres spłaty	Stan na dzień 30.09.2018r.
Zakłady Azotowe Chorzów S.A	47,0 mln zł	02.04.2014r. Aneks Nr 1 z 31.12.2014r., Aneks nr 2 z 20.12.2017r.	31.12.2023r.	24,5 mln zł
SCF Natural Sp. z o.o.	1,0 mln zł	16.01.2017r., Aneks nr 1 z 12.09.2017r.	31.10.2022r.	1,0 mln zł
SCF Natural Sp. z o.o.	0,6 mln zł	07.05.2014r., Aneks nr 1 z 27.12.2016r.	30.06.2022r.	0,6 mln zł

Finansowanie zewnętrzne

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

Według stanu na dzień 30 września 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. posiada podpisane umowy kredytowe z bankami służące finansowaniu bieżącej działalności na łączną kwotę 81 mln zł oraz pożyczkę na finansowanie projektu inwestycyjnego w kwocie 52,5 mln zł. Wykorzystanie kredytów i pożyczek na dzień 30 września 2018 roku wynosiło 0 zł.

Zgodnie z wnioskiem Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. został obniżony sublimit w ramach Umowy kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego zawartej z PKO BP S.A. z 79 mln do wysokości 70 mln zł na okres od dnia 1 października 2018 roku do 30 września 2022 roku.

Limity kredytowe na rachunkach bankowych wg stanu na dzień 30 września 2018 roku

Kredytodawca/ pożyczkodawca	Kwota udzielonego kredytu/pożyczki	Koszty kredytu/ pożyczki	Data podpisania umowy/aneksu	Okres spłaty	Stan na dzień 30.09.2018r.
PKO BP S.A. Umowa o kredyt w formie limitu kredytowego wielocelowego	79,0 mln zł	WIBOR 1 M + marża	23.04.2015r. Aneks Nr 1 z 23.12.2015r., Aneks Nr 2 z 20.09.2016r., Aneks nr 3 z 23.11.2017r., Aneks Nr 4 z 29.06.2018r.	30.09.2022r.	0,0 mln zł
PEKAO S.A. Umowa o limit debetowy o charakterze intra-day	2,0 mln zł	Brak kosztów. Zadłużenie powinno zostać spłacone w dniu jego powstania.	14.05.2010r. Aneks Nr 1 z 22.10.2010r., Aneks Nr 2 z 30.09.2011r., Aneks Nr 3 z 01.12.2011r., Aneks Nr 4 z 29.11.2012r., Aneks Nr 5 z 29.11.2013r., Aneks Nr 6 z 28.11.2014r., Aneks Nr 7 z 30.11.2015r., Aneks nr 8 z 29.11.2016r., Aneks Nr 9 z 24.11.2017r.	30.11.2018r.	0,0 mln zł
NFOŚiGW w Warszawie Umowa o dofinansowanie w formie pożyczki na realizację przedsięwzięcia inwestycyjnego	52,5 mln zł	WIBOR 3M+ marża	12.09.2018r.	31.03.2028r.	0,0 mln zł

Spółki Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.

Kredytodawca/ pożyczkodawca	Kwota udzielonego kredytu/pożyczki	Koszty kredytu/ pożyczki	Data podpisania umowy/aneksu	Okres spłaty	Stan na dzień 30.09.2018r.
PKO BP S.A. (sublimit w rachunku bieżącym)	20,0 mln zł	WIBOR 1M + marża	01.10.2010r. Aneks 29.06.2018r.	29.03.2019r.	0,0 mln zł

„Agrochem Puławy” Sp. z o.o.

Kredytodawca/ pożyczkodawca	Kwota udzielonego kredytu/pożyczki	Koszty kredytu/ pożyczki	Data podpisania umowy/aneksu	Okres spłaty	Stan na dzień 30.09.2018r.
PKO BP S.A. (sublimit w rachunku bieżącym)	30,0 mln zł	WIBOR 1M + marża	01.10.2010r. Aneks 29.06.2018r.	29.03.2019r.	30,0 mln zł
PKO BP S.A. (cash pooling rzeczywisty)	69,0 mln zł	WIBOR 1M + marża	01.10.2010r. Aneks 29.06.2018r.	29.03.2019r.	30,69 mln zł

REMZAP Sp. z o.o.

Kredytodawca/ pożyczkodawca	Kwota udzielonego kredytu/pożyczki	Koszty kredytu/ pożyczki	Data podpisania umowy/aneksu	Okres spłaty	Stan na dzień 30.09.2018r.
Millennium Bank SA (w rachunku bieżącym)	2,0 mln zł	WIBOR 1M + marża	23.03.2017r.	22.03.2019r.	0,0 mln zł
PKO BP SA (sublimit w rachunku bieżącym)	3,0 mln zł	WIBOR 1M + marża	01.10.2010r. Aneks 20.09.2016r.	29.03.2019r.	0,0 mln zł

Pozostałe spółki Grupy Kapitałowej Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w III kwartale 2018 roku nie korzystały z finansowania zewnętrznego.

63.5. Wyniki Jednostki Dominującej osiągnięte na transakcjach zabezpieczających

W okresie od 1 lipca 2018 roku do 30 września 2018 roku zostało rozliczonych łącznie 33 transakcje zabezpieczające z wynikiem (-) 829 325,62 zł (w tym: wynik na transakcjach w EUR: (-) 546 996,09 zł; w USD (-) 282 329,53 zł). Wpływ transakcji zabezpieczających na wynik za okres od 1 lipca 2018 roku do 30 września 2018 roku był dodatni i wyniósł (+) 1 463 888,02 zł, w tym:

- (-) 829 325,62 zł z tytułu transakcji zrealizowanych,
- (+) 2 293 213,64 zł z tytułu zmiany wyceny na dzień 30 września 2018 roku transakcji otwartych w relacji do poprzedniego kwartału.

63.6. Akredytywy

W dniu 2 lipca 2018 roku na zlecenie Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A przedłużona została ważność akredytywy importowej otwartej na rzecz dostawcy instalacji skraplania i oczyszczania CO₂ na kwotę 2 040 tys. EUR, tj. do 31 października 2018 roku. Saldo akredytywy na dzień 30 września 2018 roku wynosi 170 tys. EUR. Akredytywa została otwarta w ramach Umowy kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego.

W dniu 24 lipca 2018 roku wygasta akredytywa importowa otwarta przez Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A na rzecz dostawcy urządzeń bębnowych dla instalacji granulacji mechanicznej na kwotę 1 496 467,50 EUR. W związku z powyższym Bank PKO BP S.A zwrócił kwotę 1 496 467,50 EUR na rachunek Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W dniu 11 września 2018 roku na zlecenie Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. otworzył akredytywę importową na kwotę 1 056 330,00 EUR na okres do 21 listopada 2018 roku. Beneficjentem akredytywy jest dostawca urządzeń bębnowych dla instalacji granulacji mechanicznej. Saldo akredytywy na dzień 30 września 2018 roku wynosi 1 056 330,00 EUR. Akredytywa została otwarta w ramach Umowy kredytu w formie limitu kredytowego wielocelowego.

63.7. Środki unijne i inne fundusze pomocowe

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. realizowane są następujące umowy:

- Umowa z dnia 2 czerwca 2015 roku o wykonanie i finansowanie Projektu realizowanego w ramach Programu „Środowisko naturalne, rolnictwo i leśnictwo” BIOSTRATEG pt. „Wsparcie dla rolnictwa niskoemisyjnego – zdolnego do adaptacji do zmian klimatu obecnie oraz w perspektywie lat 2030 i 2050”. Łączne przyznane dofinansowanie dla całego Konsorcjum wynosi 10,6 mln zł, w tym 0,1 mln zł dla Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.
- Umowa z dnia 6 grudnia 2016 roku z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju o dofinansowanie Projektu „Opracowanie procesu otrzymywania e-kaprolaktonu z cykloheksanonu i nadtlenu wodoru z wykorzystaniem katalizy chemo-enzymatycznej” w ramach programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój. Wartość udzielonego dofinansowania 2,0 mln zł.
- Umowa z dnia 29 listopada 2017 roku o dofinansowanie projektu „Opracowanie technologii otrzymywania tiosiarczanu potasu z wykorzystywaniem gazów wydmuchowych z instalacji produkcji kwasu siarkowego oraz wieloskładnikowych nawozów płynnych na jego bazie”. Kwota dofinansowania dla konsorcjum 2,0 mln zł, w tym dla Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (lider konsorcjum) 1,4 mln zł i dla GZNF Fosfory Sp. z o.o. (konsorcjant) 0,6 mln zł.
- Umowa z dnia 18 grudnia 2017 roku o dofinansowanie projektu „Opracowanie technologii innowacyjnych nawozów mineralnych wzbogaconych mikrobiologicznie” w ramach Programu Środowisko naturalne, rolnictwo i leśnictwo - BIOSTRATEG. Umowa zawarta w ramach konsorcjum. Wartość udzielonego dofinansowania dla konsorcjum 16,4 mln zł w tym dla Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. 0,3 mln zł.

- Umowa z dnia 3 sierpnia 2018 roku o dofinansowanie projektu „Zielona technologia produkcji kwasu bursztynowego z surowców odnawialnych i odpadowych” w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój. Wartość udzielonego dofinansowania 2,1 mln zł. Umowa zawarta w ramach konsorcjum. Wartość udzielonego dofinansowania dla konsorcjum 2,1 mln zł, w tym dla Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. kwota 1,4 mln zł.

63.8. Umowy znaczące

W dniu 3 września 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. zawarła umowę z Instytutem Nowych Syntez Chemicznych na zakup licencji i technologii modernizacji istniejących linii kwasu azotowego o wydajności 700 ton/doba w przeliczeniu na 100% kwasu azotowego, w tym nabycie projektu procesowego, dostawa kluczowego wyposażenia wraz z nadzorem autorskim, szkolenie załogi, udział w rozruchu instalacji oraz ruchu testowym. Wartość kontraktu 137,6 mln zł.

63.9. Polityka personalna i wynagrodzeń

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

W dniu 17 września 2018 roku zostało podpisane Porozumienie kończące spór zbiorowy wszczęty 15 listopada 2017 roku przez Komisję Międzyzakładową NSZZ „Solidarność” oraz Związek Zawodowy Pracowników Ruchu Ciągłego, w którym:

- Pracodawca zadeklarował złożenie propozycji wdrożenia podwyżki dla pracowników Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. od 1 października 2018 roku. Podwyżka ma być kontynuacją procesu wdrożenia nowej Tabeli wynagrodzenia obowiązującej od 8 maja 2017 roku;
- Pracodawca zaproponuje wypracowanie nowego sposobu ustalania nagrody rocznej dla pracowników Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.,
- Pracodawca przedłoży stronie związkowej do podpisania protokół dodatkowy do ZUZP z treścią ustalonego w grudniu 2017 roku regulaminu premiowania.

63.10. Pozostałe informacje

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A.

We wrześniu 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. otrzymała certyfikat Food Safety System Certification FSSC 22000 w wersji 4.1. potwierdzający stosowanie przez Spółkę najwyższych standardów systemu zarządzania bezpieczeństwem żywności. Certyfikat będzie ważny przez kolejne 3 lata.

Produkcja i sprzedaż dwutlenku węgla oraz wodoru jest objęta systemem zarządzania bezpieczeństwem żywności niezmiennie od 2008 roku.

Produkowany w Grupie Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. dwutlenek węgla wykorzystywany jest w przemyśle spożywczym do saturacji napojów i piwa, ale także tworzenie atmosfery ochronnej m.in. w technologii MAP. Natomiast wodór o charakterze spożywczym znajduje swoje zastosowanie w procesie utwardzania tłuszczów, czyli do produkcji margaryny czy substytutów masła.

W maju 2018 roku Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. otrzymała akredytację PepsiCo dla produkowanego tu dwutlenku węgla. Proces akredytacji obejmował obszar produkcji, kontroli jakości, sprzedaży i logistyki oraz systemów zarządzania. Akredytacja PepsiCo jest ważna do końca 2022 roku.

Do tej pory w branży napojów Spółka posiadała już akredytację m.in. The Coca Cola Company.

64. Czynniki i zdarzenia, które będą miały wpływ na osiągnięte przez Grupę Kapitałową wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału

Na wyniki finansowe Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. w perspektywie kolejnego kwartału 2018 roku będą miały wpływ głównie:

- ceny głównych surowców strategicznych: gazu ziemnego, węgla, energii elektrycznej, benzenu i siarki;
- dalszy proces konsolidacji Grupy Azoty, w tym realizacja projektów o znaczeniu strategicznym dla Grupy Azoty;
- kształtowanie się kursów walutowych (USD, EUR);
- koniunktura w rolnictwie i branżach będących odbiorcami finalnymi;
- koniunktura w branżach będących odbiorcami produktów chemicznych Puław (przemysł tekstylny, motoryzacyjny, budowlany, tworzyw sztucznych);
- uruchomienie po wymianie TG2 i po remoncie TG3, które pozwoli na zwiększenie produkcji elektrycznej, przez co zmniejszy się zakup energii z sieci PSE.

W przypadku spółki „Agrochem Puławy” Sp. z o.o. na wyniki finansowe w perspektywie kolejnego kwartału mogą wpłynąć:

- konkurencyjna działalność firm importowych oferujących saletrę amonową w niskiej cenie z długim terminem płatności;
- występująca susza na większości obszarów Polski, która wpłynęła na zmniejszenie wolumenu zbiorów; bardzo duża liczba klientów nie wywiązuje się z kontraktów, co w konsekwencji może prowadzić do konieczności skupowania zbóż z rynku (w ramach realizacji kontraktów sprzedażowych) po wyższych cenach.

Krzysztof Bednarz	Prezes Zarządu	.....
Krzysztof Homenda	Wiceprezes Zarządu	.....
Izabela Świderek	Wiceprezes Zarządu	.....
Anna Zarzycka-Rzepecka	Wiceprezes Zarządu	.....
Andrzej Skwarek	Członek Zarządu	.....